

ELNÖK

KÖZÚTI ELLENŐRZÉSSEL KAPCSOLATOS KOMPLEX ELLENŐRZÉSI ÉS BÍRSÁGOLÁSI ÚTMUTATÓ

ELNÖK

A közúti áru fuvarozáshoz, személyszállításhoz és a közúti közlekedéshez kapcsolódó egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegéről, valamint a bírságolással összefüggő hatósági feladatokról szóló 156/2009. (VII. 29.) Korm. rendelet 15. §-ában foglaltakra figyelemmel, a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 20. § (11) bekezdésében meghatározott ellenőrző hatóságok egységes ellenőrzési és bírságolási eljárásának biztosítására a mellékelt, Komplex Ellenőrzési és Bírságolási Útmutatóban határozom meg a rendelet végrehajtásához szükséges valamennyi ismeretet.

Budapest, 2015. május

Egyetért:

- Nemzeti Adó és Vámhivatal
- Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
- Országos Rendőrfőkapitány

**KÖZÚTI ELLENŐRZÉSEL KAPCSOLATOS
KOMPLEX ELLENŐRZÉSI ÉS BÍRSÁGOLÁSI
ÚTMUTATÓ**

2015

VÁLTOZAT: 2.2

1. Bevezetés

1.1. A Komplex Ellenőrzési és Bírságolási Útmutató célja

(1) A Komplex Ellenőrzési és Bírságolási Útmutató (a továbbiakban: KEBÚ) a közúti áru fuvarozáshoz, személyszállításhoz és a közúti közlekedéshez kapcsolódó egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegéről, valamint a bírságolással összefüggő hatósági feladatokról szóló 156/2009. (VII. 29.) Korm. rendelet (továbbiakban: Br.) 14.§-ában meghatározott kötelezettség teljesítése érdekében készült.

(2) A KEBÚ célja, hogy a közúti közlekedésről szóló 1988.évi I. törvény (a továbbiakban Kkt.) 20. § (11) bekezdésében meghatározott ellenőrző hatóságok egységes ellenőrzési és bírságolási eljárásukat lefolytassák.

(3) A KEBÚ célja a bel- és külföldi szállítási szektor szereplői és a szakmai érdekképviseltek számára kiszámíthatóbbá váljanak az egyes magyar hatóságok ellenőrzései és bírságolási eljárásai.

(4) További célja a KEBÚ-nak, hogy fuvarozási és árutovábbítás szegmensben tevékenykedő vállalkozások számára elkerülhetővé váljon egy-egy fuvarfeladat teljesítése során, hogy egymást követően több hatóság is ellenőrzése alá vonja a járművet és annak személyzetét, a vezetési és pihenőidők ellenőrzésének kivételével. Ezzel elérhetővé válik az a kitűzött cél, hogy a többes vagy egymást követő ellenőrzési eljárások - melyek egyébként időigényesek és akadályozzák a fuvarfeladat teljesítését - elkerülhetővé váljanak oly módon, hogy ezáltal az ellenőrzések száma csökken, de aminősége minden kétséget kizáróan javul, amennyiben az egyes hatóságok ellenőrzési tevékenységüket összehangolják, amelynek keretében megosztanák egymással a rendelkezésre álló - titokkörbe nem tartozó, minősített adatnak nem minősülő – információkat, valamint belföldi vagy nemzetközi akciókat végeznek közösen.

1.2. A közúti ellenőrzés alapelvei

(1) A közúti ellenőrzés alapelvei a jogszerűség, a szakszerűség, az arányosság és az átláthatóság.

(2) A *jogszerűség* alapelve azt jelenti, hogy mindenkor hatályos jogszabályokban foglaltak képezik az ellenőrzések jogi alapját.

(3) A *szakszerűség* alapelve azt jelenti, hogy az eljáró hatóságok a vonatkozó szakmapolitikai elveket megtartva az egyes „ágazati” jogszabályokban foglaltak figyelembevételével járnak el oly módon, hogy indokolatlanul nem tartják fel a járművet és annak személyzetét.

(4) Az *arányosság* elve azt jelenti, hogy az esetlegesen kiszabásra kerülő bírság mértékének – amennyiben a mérlegelésre a jogszabály lehetőséget ad – mindenkor arányban kell állnia az elkövetett magatartáshoz kapcsolódó jogszabályban meghatározott tényálláshoz tartozó bírságtétellel.

(5) Az *átláthatóság* alapelve azt jelenti, hogy a hatóságok folyamatainak átláthatónak, ellenőrizhetőnek, utólag rekonstruálhatónak kell lennie.

1.3. A KEBÚ alkalmazásában érintett hatóságok

Az ellenőrzésben érintett szervezetek felsorolását a Kkt. 20. § (11) bekezdés tartalmazza.

Ezek a szervezetek az alábbiak:

- a) a közlekedési hatóság;
- b) a rendőrség;
- c) a vámhatóság;
- d) a katasztrófavédelmi hatóság;
- e) közlekedési hatósági jogkörben a Kormány rendeletében meghatározott közút kezelője.

1.3.1 A KEBÚ alkalmazása nem befolyásolhatja hátrányosan az érintett hatóságoknak jogszabályokban meghatározott hatáskörükbe tartozó feladataik ellátását.

1.4. Személyi feltételek

Az ellenőrzési tevékenységet azok a személyek végezhetik, akik a feladatnak megfelelően elméleti és gyakorlati felkészítésen vettek részt és alkalmasak a feladat ellátására.

2. Általános követelmények ellenőrzésének módszertana

(1) Az ellenőrzés a Magyarországon közlekedő személy és áruszállító közúti járművekre és vontatmányaira, azok személyzetére, rakományára és annak rögzítésére terjed ki.

(2) A közúton végzett ellenőrzéskor a jármű, a gépkocsivezető, a jármű üzemeltetőjének azonosítása, a rakomány és a szállító egység műszaki állapotának vizsgálatára a jármű megállítást követően kerül sor.

Okmányok ellenőrzése

2.1.1. Vezetési okmányok ellenőrzése, nyilvántartásban történő ellenőrzés

(1) A vezetési okmányok ellenőrzését a gépkocsivezető és az üzemeltető azonosítását a közúti ellenőrzésben – a közlekedési hatósági jogkörben a Kormány rendeletében meghatározott közút kezelője kivételével – valamennyi érintett hatóság végzi.

(2) Amennyiben az adott jármű vezetése jogosultság megszerzéséhez kötött, úgy először arról kell meggyőződni, hogy az intézkedés alá vont személy egyáltalán rendelkezik-e bármiféle vezetési okmánnyal. A helyszínen való meglét hiányára való hivatkozás esetén a nyilvántartásban kell ellenőrizni, hogy az intézkedés alá vont személy rendelkezik-e valamilyen vezetési jogosultsággal.

(3) Az ellenőrzés további kiindulási alapja – mivel a vezetési jogosultság jármű kategóriákhoz kötődik – annak megállapítása, hogy az intézkedés alá vont személy milyen kategóriába sorolható járművet vezet. Ezt követően kell az okmányból (nyilvántartásból) megállapítani, hogy az intézkedés alá vont személy vezetési jogosultsága valójában milyen jármű kategóriára szól. A két adat összevetéséből lehet azt megállapítani, hogy az intézkedés alá vont személy a jogosultságának megfelelő járművet vezet-e.

(4) Amennyiben az intézkedés alá vont személy nem rendelkezik vezetési jogosultsággal, vagy nem az általa vezetett jármű kategóriára rendelkezik jogosultsággal, az jogellenes, és ebben az esetben a járművel nem közlekedhet tovább.

(5) Ellenőrizni kell még a vezetői engedély, továbbá a járművezető jogosultságának egészségügyi érvényességét. Amennyiben ezek lejártak, az ugyan jogellenes, azonban önmagukban még nem jelentik azt, hogy ne lehetne a járművel tovább közlekedni.

(6) Fentiekén túl ellenőrizni szükséges az esetleges korlátozásokat (vezetői engedélybe bejegyzett kódokat). Ennek során meg kell állapítani, hogy a kódnak megfelelő feltételeknek a járművezető eleget tett-e, illetve az olyan feltételek esetén, amely a járművet is érinti, az általa vezetett jármű megfelel-e.

(7) Amennyiben az ellenőrzés eredményeként az nyer megállapítást, hogy a járművezető, vagy a jármű a kódhoz kapcsolódó feltételeknek nem felel meg, az jogellenes. Amennyiben a helyszínen történő elhárítására (elsősorban a járművezető esetén, pl. szemüvegét felveszi, ha a járművezetés közben szemüveg viselésére kötelezett) nincs mód, és tovább haladása a közúti forgalom biztonságát veszélyeztetné, akkor azt meg kell tiltani.

(8) Ha mindez megtörtént a nyilvántartásban minden esetben ellenőrizni kell, hogy az intézkedés alá vont személy nincs-e a járművezetéstől eltiltva, illetve nem szünetel-e a vezetési jogosultsága.

(9) Mind a vezetési okmány helyszíni meglétének a hiánya melletti, mind a járművezetéstől eltiltás, illetve a vezetési jogosultság szünetelésének hatálya alatti vezetés jogellenes. A vezetési okmány helyszíni meglétének hiánya önmagában nem jelenti azt, hogy ne lehetne a járművel tovább közlekedni. Ellenben a járművezetéstől való eltiltásnak, illetve a vezetési jogosultság szünetelésének a megállapítása esetén a járművezető a járművel tovább nem közlekedhet.

2.1.1.1. Külföldi hatóság által kiállított vezetői engedély ellenőrzése

(1) A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) alapján a külföldi hatóság által kiállított érvényes vezetői engedély - kivéve az ideiglenes jelleggel vagy a járművezetés tanulására kiadott okmányokat - akkor jogosít vezetésre, ha tartalmazza:

- a) az engedély jogosítottjának azonosítására alkalmas adatokat,*
- b) a jogosított fényképét és aláírását,*
- c) az engedély kiadásának és érvényessége lejártának időpontját,*
- d) az engedély számát,*
- e) a kiadó hatóság nevét vagy pecsétjét, és*
- f) a „vezetői engedély” címfeliratot az engedélyt kibocsátó ország nemzeti nyelvén (nemzeti nyelvein), valamint az engedélyt kiadó ország nevét, illetve megkülönböztető államjelzését, feltéve, hogy a rovatok és a bejegyzések latin betűkkel történtek vagy ebben a formában meg vannak ismételve.*

(2) A külföldi hatóság által kiállított vezetői engedély - az (1) bekezdésben foglaltakon túl - akkor jogosít járművezetésre, ha

- a) az az ország, amelyben a vezetői engedélyt kiadták, csatlakozott az 1968. évi Bécsi Közúti Közlekedési Egyezményhez,*
- b) az engedélyt más EGT-államban adták ki,*
- c) azt nemzetközi szerződés vagy nemzetközi kötelezettségvállalás alapján az ország területén tartózkodó, átvonuló külföldi fegyveres erő vagy a Magyarországon felállított nemzetközi katonai parancsnokság állományának tagja részére a küldő államban adták ki, vagy*
- d) ahhoz hiteles magyar nyelvű fordítást csatoltak és annak segítségével a járművezetési jogosultság tartalma megállapítható.*

(3) Amennyiben a külföldi vezetői engedély az (1) és a (2) bekezdésben foglalt feltételeknek nem felel meg, úgy - nemzetközi szerződés eltérő rendelkezése hiányában - az országhatártól a szálláshelyig, és a szálláshelytől a kiléptető határátkelőhelyig jogosít vezetésre.

(4) Nemzetközi szerződés eltérő rendelkezése hiányában az (1) bekezdésben, valamint a (2) bekezdés *a)* és *d)* pontjában meghatározott külföldi vezetői engedély a Magyarország területén történő tartózkodás kezdetétől számított egy évig jogosít járművezetésre, ezt követően a külföldi vezetői engedélyt kérelemre magyar vezetői engedélyre kell cserélni.

(5) A cserére vonatkozó kötelezettség nem terjed ki a más EGT-államban kiállított vezetői engedélyre, amely az érvényességi idején belül jogosít járművezetésre. Ha egy másik EGT-állam által kiadott - az okmány érvényességi idejét nem tartalmazó - vezetői engedély

jogosultja szokásos tartózkodási helyét Magyarországra helyezi át, ennek létesítését követő kettő év elteltével a vezetői engedélyének a cseréjét kezdeményeznie kell.

(6) Viszonosság esetén a Magyarországon működő diplomáciai és konzuli képviselő, valamint Magyarországon székhellyel rendelkező nemzetközi szervezet diplomáciai, valamint igazgatási, műszaki személyzetének tagja, továbbá családtagja külföldön kiállított vezetői engedélye a (4) bekezdés rendelkezéseitől eltérően időkorlátozás nélkül jogosít járművezetésre.

(7) A Magyarországon szolgálati céllal tartózkodó külföldi fegyveres erők és a Magyarországon felállított nemzetközi katonai parancsnokságok állománya tagjának a Magyar Köztársaság területén szolgálati céllal tartózkodó külföldi fegyveres erők, valamint a Magyar Köztársaság területén felállított nemzetközi katonai parancsnokságok és állományuk nyilvántartásáról, valamint jogállásukhoz kapcsolódó egyes rendelkezésekről szóló 2011. évi XXXIV. törvény 2. § (2) bekezdése szerinti hozzátartozója külföldön kiállított vezetői engedélye a (4) bekezdés rendelkezéseitől eltérően az érvényességi idején belül jogosít járművezetésre.

2.1.1.2. Hamis, hamisított okmány kiszűrése

(1) A Rendelet alapján annak a gyanúját, hogy a vezetői engedély hamis, meghamisították vagy azzal más módon visszaéltek megalapozza, ha:

- a) a vezetői engedély körözés alatt áll,
- b) a nyilvántartás szerint a vezetői engedély kiadására nem került sor, vagy azt nem az engedélyben feltüntetett gépjárművezető részére állították ki, vagy
- c) az okmányban javítás, törlés vagy más illetéktelen beavatkozás jelei észlelhetők, illetve a vezetői engedély anyaga, kivitele a valóditól eltér.

(2) A kártya formátumú [ID1-es (85x54 mm)] vezetői engedélyek polimer alapanyagúak. Az alnyomatrendszer ofszet technikával készül, az okmány megszemélyesítése lézergravírozással történik. Az okmány technikai eszköz nélküli ellenőrzését segíti az előoldalon az arckép alatt elhelyezett optikailag változó festékekkel negatívan nyomtatott „H” betű, amely a fény beesési szögétől függően zöldről arany színűre változik. Az arcképet kinegram® védi a fényképcseré ellen, a védelmi elem a fény beesési szögének változtatásával válik láthatóvá, amely bonyolult vonalrendszerből, valamint a védelmi elem közepén található „H” betűből épül fel. Az okmány alnyomatrendszerében számos ofszet technikával elhelyezett mikro nyomtatás található a nyomdatechnikára jellemző éles kontúros nyomatképpel.

(3) Az EU-ban, valamint Magyarországon kiállított, érvényben lévő vezetői engedélyek képi információi megtalálhatóak az EU hivatalos nyílt weboldalán a PRADO rendszerben: <http://prado.consilium.europa.eu/hu/homeindex.html>.

2.1.2. Járműokmányok ellenőrzése

(1) A Rendelet alapján a forgalmi engedély érvényességének idejétől függően állandó vagy ideiglenes lehet.

(2) Az érvényességi idő a forgalmi engedély „H” rovatába van bejegyezve. Amennyiben ez a rovat üres, úgy a forgalmi engedély érvényessége korlátlan. Ezen túlmenően az ideiglenes forgalomban tartási engedély kerül határozott időre kiadásra, vagyis az engedélybe be van jegyezve az érvényessége, egyes típusnál a meghosszabbított érvényessége.

(3) Amennyiben az okmány érvényessége lejárt, azt a Rendelet alapján a helyszínen elismervény ellenében el kell venni. Ebben az esetben azonban a járművel a járművezető lakcímeig, vagy az üzembentartó telephelyéig az elismervénnyel lehet közlekedni.

2.1.2.1. Adategyezőség ellenőrzése

(1) A járműokmány és a jármű összetartozásának ellenőrzésére elsősorban a rendszám és az alvázszám szolgál. Ezen túlmenően a jármű gyártmányának, típusának, kereskedelmi leírásának, esetleg hajtóanyagának az okmányban (nyilvántartásban) szereplő adatokkal való összevetése segítheti annak megállapítását, hogy a helyszínen lévő jármű okmányát adták át az ellenőrzés során. Amennyiben a járműokmány a helyszínen nem áll rendelkezésre, az jogellenes.

(2) Az új típusú rendszám táblához tartozó regisztrációs matrica személygépjármű, tehergépjármű, autóbusz és vontató járműnyilvántartásba történő vételét és a hatósági jelzés valódiságát igazolja. Az új típusú rendszám tábla regisztrációs matrica nélkül érvénytelen.

(3) Az érvényesítő címke (a továbbiakban: címke) a rendszám táblán elhelyezett hatósági igazolás, amely a jármű műszaki alkalmasságának érvényességét jelzi. A címkét - a CD, a P, az SP és a Z betűjelű ideiglenes, valamint az E típusú különleges rendszám tábla kivételével - valamennyi rendszám táblán el kell helyezni.

(4) A címkét a hátsó rendszám táblára kell elhelyezni. A címkéhez tartozó sorszámcsíkot a forgalmi engedélybe be kell ragasztani műszaki érvényesség időpontjának bejegyzésével egyidejűleg. Forgalmi engedély csere esetén előfordulhat, hogy a címke száma kézzel kerül bejegyzésre. Ilyen esetekben a bejegyzés a közlekedési igazgatási hatóság bélyegzőlenyomatával van ellátva. Kézzel rögzített címkeszám csak az első érvényességi idő mezőben szerepelhet.

2.1.2.2. Az M, SP és P betűjelű ideiglenes rendszám táblákkal kapcsolatos ellenőrzés

(1) A forgalomba helyezésre nem kötelezett lassú járművek közül a mezőgazdasági erőgépek a M betűjelű ideiglenes rendszám táblával, ideiglenes forgalomban tartási engedéllyel és a rendszám táblához tartozó indítási naplóval vehetnek részt a közúti forgalomban.

(2) A Rendelet alapján mezőgazdasági erőgép:

- a) a magajáró mezőgazdasági és erdészeti betakarító gépek (arató-cséplő gépek, szecsakázó gépek, cukorrépa betakarító gépek, zöldségbetakarító gépek, szőlőkombájnok, fakombájnok és erdészeti kiközelítők),
- b) a magajáró műtrágya- és szervestrágya szóró gépek,
- c) a magajáró permetezőgépek,
- d) a speciális magajáró eszközhordozó alvázak,
- e) a mezőgazdasági tevékenységre alkalmazandó magajáró rakodógép,

amely tervezési sebessége szerint 25 km/óránál gyorsabb sebességgel haladni nem képes, vagy amelynek megengedett legnagyobb sebességét a típusbizonyítvány, vagy a közlekedési hatóság 25 km/óra értékben határozta meg.

(2) Az M betűjelű ideiglenes rendszám tábla jogosítottja köteles a közúti forgalomban részvételnél a mezőgazdasági erőgépen a rendszám táblát jól látható módon elhelyezni, valamint az indítási napló rovatait tényszerűen kitölteni.

(3) Az M betűjelű ideiglenes rendszám táblával ellátott jármű vezetője a közúti közlekedés során köteles igazolni az ideiglenes forgalomban tartási engedéllyel és az indítási nappal a rendszám tábla használatának jogszerűségét, valamint a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás fennállását.

(4) Kérelemre P betűjelű ideiglenes rendszám táblát adnak ki:

a) a fő tevékenysége szerint járműgyártó gazdálkodó szervezetnek az általa gyártott, de forgalomba még nem helyezett járművei tesztelése,

b) a fő tevékenysége szerint gépjármű-kereskedelemre jogosult gazdálkodó szervezetnek a még forgalomba nem helyezett, vagy forgalomból kérelemre ideiglenesen kivont jármű kereskedelmi célból történő szállítása, továbbá kereskedelmi célú kipróbálása,

c) a gépjármű-fenntartó szervezetnek a forgalomból kérelemre ideiglenesen kivont jármű javításához kapcsolódó diagnosztikai tevékenység (a javítást megelőző vagy azt követő kipróbálás), és

d) a közlekedési kutatóintézetnek járművizsgálatok végzése

céljából.

(5) A P betűjelű ideiglenes rendszám táblával ellátott jármű vezetése az ideiglenes forgalomban tartási engedély jogosítottján vagy a vele munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló személyen kívül másnak nem engedhető át, kivéve

a) a (4) bekezdés a) pontban meghatározott esetben a járműgyártó által a teszteléssel megbízott személyt,

b) a (4) bekezdés b) pontjában meghatározott esetben, azonban ez esetben a jármű használata során a gépjármű-kereskedelemre jogosult gazdálkodó szervezettel munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló személynek is a járműben kell tartózkodnia. A P betűjelű ideiglenes rendszám tábla használatának jogszerűségét a közúti ellenőrzés során okirattal kell igazolni.

(6) A (4) bekezdés c) pontja szerinti járműjavításra jogosult szervezet, vállalkozás részére kiadott P betűjelű ideiglenes rendszám táblával ellátott járművet olyan személy vezetheti, aki rendelkezik a gépjármű-fenntartó tevékenység személyi és dologi feltételeiről szóló miniszteri rendeletben a járműszerelői tevékenység önálló végzéséhez előírt képesítéssel. A járművet vezető személy e feltétel fennállását a járműjavító szervezet által kiadott okirattal kell igazolja.

(7) A P és SP betűjelű ideiglenes rendszám táblával ellátott járműnek a közúti forgalomban való részvételéről a közlekedési igazgatási hatóság által hitelesített indítási nappal kell vezetni.

(8) A P betűjelű ideiglenes rendszám táblával ellátott járművel a személy- és teherszállítás, valamint a vontatás tilos. A korlátozás alól az engedélyező közlekedési igazgatási hatóság indokolt esetben felmentést adhat. A személy- és teherszállítás, valamint vontatási tilalom alól akkor lehet felmentést adni, ha a tesztelés a jármű ezen jellemzőinek megismerésére irányul.

A közlekedési igazgatási hatóság a jogszabályban előírt korlátozásokon túl útvonalbeli, területi és időbeli korlátozásokat írhat elő. Erről és a jogszabályban meghatározott tilalmak alóli felmentésről határozatot hoz.

(9) Az SP betűjelű ideiglenes rendszámáblával ellátott versenyjárművel a közúti forgalomban részt venni verseny alkalmával, valamint a versenyre felkészülés és a verseny helyszínére történő közlekedés céljából szabad.

(10) Az M, a P, és az SP betűjelű ideiglenes rendszámábla csak olyan járműre szerelhető fel, amely a közúti közlekedésre alkalmas műszaki állapotban van. E feltételek betartásáért a jármű üzemben tartója felelős.

(11) Az ellenőrző hatósági személy a helyszínen elveszi az M, az SP és P betűjelű ideiglenes rendszámáblát, az indítási naplót, valamint az ideiglenes forgalomban tartási engedélyt vagy az ideiglenes forgalmi engedélyt ha a jármű vezetője az ideiglenes rendszámáblát a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendeletben meghatározott feltételektől eltérően használta, nem előírászerűen vezette az indítási naplót, illetve az ideiglenes rendszámábla nem az arra jogosult járműre van felszerelve.

2.2. A kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás fedezete fennállására irányuló ellenőrzés

2.2.1. Az ellenőrzés feltételei

Az ellenőrzést lehetőség szerint két személynek kell végeznie, betartva a munkabiztonsági követelményeket.

Az ellenőrzés tárgyi feltételei:

A papír alapú ellenőrzéshez nincs speciális feltétel, az elektronikus ellenőrzéshez szükségesek az informatikai lekérdezést biztosító számítástechnikai eszközök.

2.2.2. Az ellenőrzés végrehajtása

(1) Minden, a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról http://www.complex.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A0900062.TV - [lbjlparam](#) szócikk 2009. évi LXII. törvény (a továbbiakban: Kgfbt.) hatálya alá tartozó járműnek rendelkeznie kell érvényes kötelező felelősség biztosítási szerződéssel.

(2) A Kgfbt. hatálya nem terjed ki:

- a) a nemzetközi gépjármű-biztosítási - a tagállamok és más államok nemzeti irodái közötti - megállapodásból és a kapcsolódó megállapodásokból eredő - e törvényben nem szabályozott - feladatok ellátására;
- b) Magyarország területén rendezett gépjárműversenyen (edzésen) részt vevő gépjárművekre kötött felelősségbiztosítási szerződésekre;
- c) arra az esetre, ha az e törvényben foglaltaktól Magyarország területén állomásozó vagy áthaladó külföldi katonai gépjárművek vonatkozásában jogszabály eltérő szabályokat állapít meg.

(3) Mentések továbbá Kgfbt.-ben meghatározott biztosítási szerződés megkötésének kötelezettsége alól azon gépjárművek üzemben tartói, amelyeket az üzemben tartói jogokat gyakorló minisztériumot vezető miniszter, vagy az üzemben tartói jogokat gyakorló szervezet felett irányítási vagy felügyeleti jogot gyakorló miniszter (a továbbiakban: vagyonkezelésért felelős miniszter) rendeletében a biztosítási kötelezettség alól mentesített [17/2011. (XII. 23.) HM rendelet 1. § a Magyar Állam tulajdonában és a Honvédelmi Minisztérium vagyonkezelésében lévő, a HM, a honvédelmi miniszter közvetlen alárendeltségébe, a HM parlamenti államtitkára által felügyelt szervezet, valamint a Magyar Honvédség katonai szervezetei által üzemeltetett honvédségi járművek].

(4) Az okmányok ellenőrzését és a jármű azonosítását követően a biztosítási szerződés érvényességét a - megfelelő informatikai eszközökkel – a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala (a továbbiakban: KEK KH) által üzemeltetett kötvénnyilvántartásba történő bekezdéssel kell igazolni.

(5) Amennyiben a kötvénnyilvántartásban a járműre érvényes biztosítási szerződést találunk, további intézkedés nem szükséges.

(6) Amennyiben a kötvénnyilvántartás szerint a jármű nem rendelkezik érvényes biztosítással vagy a kötvénnyilvántartás nem elérhető, az ellenőrzést a gépkocsivezető által bemutatott igazolás alapján kell ellenőrizni.

(7) A fedezet fennállását igazolni a magyarországi telephelyű gépjárművek, továbbá más tagállami telephelyű és magyarországi rendeltetési hellyel rendelkező gépjárművek kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási fedezetének fennállását tanúsító igazolóeszközökre vonatkozó szabályokról szóló 34/2009. (XII. 22.) PM rendeletben leírt tartalommal rendelkező, a biztosító által kiállított igazolással lehet.

(8) Amennyiben a fenti ellenőrzések során nem állapítható meg a biztosítási fedezet fennállása, ellenőrizni kell, hogy a jármű mentesített-e a Kgfbt.-ben szereplő kötelezettségek alól. Amennyiben ellenőrzés szabályszegést állapít meg, az ellenőrzésről jegyzőkönyvet kell felvenni.

(9) Az ellenőrzést követően, ha az ellenőrzésre jogosult hatóság eljárása során megállapítást nyer, hogy a gépjárműre nincs érvényes biztosítási fedezet, az üzemben tartó lakóhelye (székhelye) szerinti illetékes járási hivatalnál kezdeményezni kell a jármű forgalomból történő kivonását.

3. Speciális követelmények ellenőrzésének módszertana

3.1. Járművezető alkalmasságának megállapítása

- (1) A járművezető alkalmasságának megállapítása a közúti ellenőrzést végző hatóság feladata.
- (2) A 3.1.1. és a 3.1.2. pontokban foglaltak vizsgálatára a közlekedési hatóságnak nincs hatásköre.

3.1.1. Személyi feltételek ellenőrzése (vezetésre képes állapot)

(1) A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (továbbiakban: KRESZ) alapján a vezetésre képes állapottal összefüggő személyi feltétel, hogy a járművezető:

- a) a biztonságos vezetésre képes, továbbá
- b) a vezetési képességre hátrányosan ható szer befolyásától mentes állapotban legyen, és
- c) szervezetében ne legyen szeszes ital fogyasztásából származó alkohol.

(2) Fentiekből következően a biztonságos vezetésre képes állapot ellenőrzése során, a vezetési képességre hátrányosan ható szertől való befolyásoltságon és az ittasságon kívüli személyi feltételeket kell figyelembe venni. Így különösen, hogy a járművezető pillanatnyi testi, lelki állapota kielégíti-e ezt a követelményt. A vezetésnek a jármű irányítására vonatkozó eleméből kiindulva, minden olyan pillanatnyi testi, lelki körülmény, amely kizárja, hogy a járművezető valamennyi forgalmi helyzetben uralni tudja a jármű mozgását, alapjául szolgálhat a biztonságos vezetésre képes állapot feltételének való meg nem felelésnek (pl. látható személyi sérülés, sokkos tudatállapot).

3.2. Járművek közúti forgalomban való részvételének általános műszaki közlekedésbiztonsági ellenőrzése.

A közúti műszaki ellenőrzésre vonatkozó szabályokat a közúti járművek műszaki megvizsgálásáról szóló 5/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet (továbbiakban: ER.) 10. számú melléklete tartalmazza.

3.2.1. Az ellenőrzés személyi feltételei

A közúti ellenőrzést szemrevételezéssel illetőleg mobil vizsgálóállomással végző munkatárs rendelkezzen az ellenőrzés lefolytatásához szükséges szakmai ismeretekkel.

3.2.2. Az ellenőrzés tárgyi feltételei

A szemrevételezéssel történő vizsgálathoz ellenőrzési listával ellátott jegyzőkönyv, a jármű fékrendszerének vizsgálatához mobil vizsgálóállomás szükséges.

3.2.3. A közúti közlekedésben való részvétel feltételei

A közlekedésben olyan járművel szabad részt venni:

- a) amelynek közúti forgalomban való részvételre vonatkozó érvényes hatósági engedélye van;
- b) amelyre az a) pont szerinti engedélynek megfelelő számú, típusú és elhelyezésű hatósági jelzés(ek) [rendszám(á)k] van(nak) felszerelve;

- c) amelynek műszaki-, közlekedésbiztonsági- és környezetvédelmi jellemzői megfelelnek a jogszabályban meghatározott feltételeknek;
- d) amely az utat és tartozékait nem rongálja és azok környezetét nem szennyezi.

3.2.4. A járművek közúti ellenőrzés keretében történő vizsgálata

A közúti ellenőr a közúti ellenőrzés során az alábbiakat vizsgálhatja:

- a) a személy- és teherszállításra vonatkozó előírások betartását (KRESZ 46-47. §);
- b) a forgalmi engedély szerint túlsúlyos és/vagy túlméretes járművek közlekedésére vonatkozó szabályok betartását (útvonalengedély meglétét);
- c) a környezetvédelmi előírások betartását;
- d) a járműre vonatkozó meghatározott tartozékok meglétét és szabványszerűségét;
- e) a jármű fajtája és jellege szerint a kocsiszekrény és a felépítmény általános állapotát;
- f) a kormánymű, kormány szervó, összekötő rudazat, kerékfelfüggesztések, futómű rögzítések, erőátviteli rendszerek állapotát,
- g) a gumik megfelelőségét, műszaki jellemzőit és állapotát;
- h) a világító, fény- és hangjelző berendezések előírás szerinti meglétét, felszerelését és működését;
- i) a vontatást végző és a vontatott járművek vontatási feltételeit;
- j) az esetleges engedély nélküli átalakítás megtörténtét;
- k) a fékrendszer állapotát álló helyzetű járműnél működéspróbával, valamint szemrevételezéssel a fékberendezés kívülről látható, minősíthető elemeit;
- l) A jármű speciális üzemeltetési feladataiból fakadó, vonatkozó műszaki és egyéb előírások (pl.: ADR, nemzetközi fuvarozás, taxiüzem) betartását (eljárás a speciálisan rájuk vonatkozó szabályzások szerint).

Mobil vizsgálóállomás alkalmazásakor a beépített fékerőmérő berendezés használatával kell a vizsgálatot elvégezni!

3.2.4.1. A jármű azonosítása, tartozékainak vizsgálata

A jármű azonosítása és tartozékainak vizsgálata során ellenőrizni és hiányosság esetén - hiba mértéke szerint - észrevételezni kell:

- a) a forgalmi engedély szabályszerűségét és érvényességét;
- b) a jármű gyártmányának, típusának, kivitelének és színének a forgalmi engedélyben rögzített adatokkal való egyezőségét;
- c) a jármű azonosítására szolgáló jelzések - rendszám-tábla, (azonosítási tábla) elhelyezését, állapotát;
- d) a lehetőségek szerint az egyedi azonosítási jelek - alváz- és motorszám - valódiságát;
- e) az egyéb hatósági jelzések (pl. ADR-es jármű tartályszáma) elhelyezését, állapotát;
- f) egyéb hatóság jelzéseit (pl. tartány azonosító szám, bevizsgálási bélyegző nyomat, bárcák, veszélyt jelző táblák, ADR egyéb előírásai, ATP érvényesség);
- g) a kötelező tartozékok közül
 - ca) az elakadásjelző,
 - cb) a kitámasztó ékek,
 - cc) a tűzoltó készülékek

meglétét és állapotát.

3.2.4.2. A felépítmény vizsgálata

A megvizsgált szerkezeti részeknél, tulajdonságoknál járműfajtatól függetlenül az alábbiakban felsorolt hibák fordulhatnak elő:

- a) a kocsiszekerényt engedély nélkül átalakították;
- b) a kocsiszekerény vagy a vezetőfülke külső felületén különösen a mellsőrészen - kiálló részek, átkorrodált éles lemezvégek, törések találhatók (pl.: vészharító, orrsz, sárvédő oldalfal), amelyek súlyos személyi sérüléseket okozhatnak;
- c) az ajtózár nem tudja biztosítani a biztonságos zárást, illetőleg a motorház, vagy csomagtér fedél kettős reteszelésű zárja nem felel meg, a csuklópántok, ajtózárak felerősítésének szilárdsága nem megfelelő;
- d) a vezetőülés vagy utasülés biztonságosan nem rögzíthető;
- e) a szélvédő mindkét rétegében repedt, illetőleg átllyukadt, vagy a vezető tér bár-mely ablaka nem megfelelően átlátható (engedély nélkül fóliázott); - a vezető térben lévő tárgy a vezetőt zavarja vagy akadályozza a vezetésben;
- f) a visszapillantó tükrök száma, elhelyezése vagy állapota nem megfelelő;
- g) ablaktörlő, ablakmosó hiányzik vagy működésképtelen;

3.2.4.2.1. A felépítmény vizsgálata autóbuszok esetén

A megvizsgált szerkezeti részeknél, tulajdonságoknál autóbuszok esetén az alábbiakban felsorolt hibák fordulhatnak elő:

- a) a kocsiszekerény tartószerkezete, ajtó és ablakkeretei korrózió, illetőleg sérülés miatt meggyengültek;
- b) az utastér lépcsőjénél korrózió vagy kopás miatt az átszakadás veszélye várható;
- c) az utastérben a kapaszkodók felerősítése nem megfelelő;
- d) személyszállítást bonyolító autóbusz utasajtói a vezetőülésből nem működtethetők, az ajtóvisszajelző nem működik, az utasok figyelését szolgáló tükrök nem megfelelőek;

3.2.4.2.2. A felépítmény vizsgálata tehergépjárművek esetén

A megvizsgált szerkezeti részeknél, tulajdonságoknál tehergépjárművek esetén az alábbiakban felsorolt hibák fordulhatnak elő:

- a) a vezetőfülke, a rakfelület rögzítése az alvázon nem megfelelő, billenthető kivitelükben megfelelően nem rögzíthetők;
- b) a rakfelület alja, oldal- és hátfala nem kellően szilárd, az oldal- és hátfalak csuklópántjai a biztonságos zárást nem teszik lehetővé;

3.2.4.2.3. A felépítmény vizsgálata mezőgazdasági vontató esetén

A megvizsgált szerkezeti részeknél, tulajdonságoknál mezőgazdasági vontatók esetén hiba: a zárt vezetőfülkéjű vontató nem rendelkezik biztonsági vezetőfülkével, vagy borulókerettel.

3.2.4.2.4. A felépítmény vizsgálata motorkerékpár esetén

A megvizsgált szerkezeti részeknél, tulajdonságoknál motorkerékpárok esetén a következő hibák fordulhatnak elő: két személyre nem megfelelő a jármű ülése, vagy nincs kellően kialakított kapaszkodó és lábtartó.

3.2.4.3. Kormányzás és kerékfelfüggesztés vizsgálata

A megvizsgált szerkezeti részeknél, tulajdonságoknál az alábbiakban felsorolt hibák fordulhatnak elő:

- a) a kormányt (kereket) engedély nélkül átalakították;
- b) kormányoszlop, kormánygép elmozdul, kormány (kerék) elmozdulása érezhető radiális vagy tengelyirányban;

- c) a kormánykerék holtjátéka meghaladja a különböző jármű kategóriáknál az alábbi értéket:
 - ca) személygépkocsi, mikrobusz és tehergépkocsi 3,5 t össztömegig 20°,
 - cb) autóbusz, tehergépkocsi 3,5 t össztömeg felett 36°,
 - cc) mezőgazdasági vontató és lassújármű 45°;
- d) kormánygép akadozik, szorul;
- e) kormány szervónál a rásegítő szerkezet bizonytalanul, gyengén működik, szivárgás tapasztalható, összekötő csövek repedezettek, előregeedtek;
- f) a forgószámlayon, nyereg szerkezeten, királycsapon törött, repedt vagy deformálódott alkatrészek, lelazult részek találhatóak, biztosító elemek hiányoznak;
- g) a tengelytest repedt, olajfolyás, szakszerűtlen javítás tapasztalható;
- h) a rugó törött, kinyúlt, laprugók elcsúsztak, stabilizátor rugópánt hiányzik, rugóbak törött, hímcsapszeg kopott, gumiütközők hiányoznak;
- i) a rugóbak, rugócsapszeg kopott, lengéscsillapító és stabilizátor lelazult, a rugókengyel hiányzik, lelazult vagy távtartó hiányzik a torziótengely csapágyazása kopott;
- j) a féltengely rögzítése hiányos, laza;
- k) kerékrögzőítő anya, vagy csavar hiányzik, vagy laza;
- l) keréktárcsa repedt, törött, kiverődött, hegesztett, engedély nélkül átalakított;
- m) gumibroncs külső felületén szakadás, vágás található, a futófelület mintázatának mélysége kisebb az előírtnál;
- n) gumibroncs előregeedett, avult;
- o) a gumibroncs szögbetétes, vagy azon engedély nélkül után vágás található;
- p) azonos tengelyen lévő kerekekre eltérő méretű, szerkezetű, teherbírású vagy mintázati jellegű gumibroncsot szereltek, személygépkocsinál eltérő szerkezetű abroncsot szereltek.

3.2.4.4. A fékrendszer vizsgálata

A megvizsgált szerkezeti részeknél, tulajdonságoknál az alábbiakat kell ellenőrizni:

- a) az üzemi és rögzítő fék működését;
- b) a hajlékony féktömlők, tömlővég-csatlakozók, fékcső csatlakozások épségét;
- c) üzemi nyomás alá helyezve a tömítettséget és a szövetváz állapotát, a tömlő egyetlen külső átmérőjét és szilárdságát.

A megvizsgált szerkezeti részeknél, tulajdonságoknál az alábbiakban felsorolt hibák fordulhatnak elő:

- a) valamelyik fék hatástalan (pl.: lábfék padlóig "beesik" vagy kézifék felütközésig behúzzható);
- b) a fékrendszert engedély nélkül átalakították (pl.: szervóval látták el),
- c) valamelyik szerkezeti elem törött, repedt, deformálódott, lazult, erősen korrodált vagy hiányzik;
- d) a fék munkahengerek ráfékezéskor nagymértékben nyitnak;
- e) a fékcső bármely alkatrészhez dörzsölődik;
- f) szivárgás észlelhető a tartályokból, csövekből vagy a csőcsatlakozókból;
- g) a hajlékony fékcső repedt, sérült.

3.2.4.5. Világító- és fényjelző berendezések vizsgálata

A megvizsgált szerkezeti részeknél, tulajdonságoknál az alábbiakban felsorolt hibák fordulhatnak elő:

- a) valamelyik világító-, vagy fényjelző berendezés, visszajelző lámpa nem működik, vagy hiányzik;
- b) a járművön olyan lámpa van, amelyet az MR nem engedélyez;
- c) a világító-, fényjelző berendezés rögzítése nem megfelelő;
- d) az alkalmazott izzó funkciója nem egyezik a lámpatest funkciójával;
- e) az elektromos vezetékek állapota rossz, szakszerűtlen javítás, szerelés;
- f) a berendezés által kibocsátott fény színe, erőssége, iránya nem megfelelő;
- g) jóváhagyási jel hiányzik;
- h) optikai egység törött;
- i) a motoros jármű hangjelző készüléke nem működik;
- j) a menetrendszerű autóbusz indítására figyelmeztető hangjelző berendezés hiányzik, vagy működésképtelen;
- k) a megkülönböztető fény- és hangjelző berendezés használatára jogosult jármű fény- és hangjelzés adására szolgáló berendezése hiányzik vagy működésképtelen;
- l) figyelmeztető lámpa felszerelése nincs engedélyezve,
- m) az autóbusz és személyszállító pótkocsi utasok által működtethető vész hangjelző berendezés hiányzik vagy működésképtelen.

3.2.4.6. Vontatást végző és vontatott járművek ellenőrzése

A megvizsgált szerkezeti részeknél, tulajdonságoknál az alábbiakban felsorolt hibák fordulhatnak elő:

- a) az elektromos-, vagy fékcsatlakozó nem szabványos;
- b) a fékcsatlakozó hibás, levegővesztés tapasztalható;
- c) a leszakadás elleni biztosítás hiányzik;
- d) a vonóberendezésen, vagy a felerősítő helynél repedés, törés, deformáció;
- e) a kapcsolópofák kiverődtek, a vontatás nem biztonságos, a reteszelő-szerkezetek kopottak;
- f) a vonófej, vagy vonógömb kopottsága nagy;
- g) a másodlagos kapcsolószerkezet nem megfelelő;
- h) a nyeregszerkezet kopott, repedt vagy törött;
- i) forgószámló rögzítése, holtjátéka.

3.2.5. Az ellenőrzés jegyzőkönyvezése

Az ellenőrzés végrehajtásáról jegyzőkönyvet kell felvenni. A jegyzőkönyv mintáját az ER. 10. számú melléklet 3. pontja tartalmazza. Az ellenőrzési jegyzőkönyvet az ellenőrzött gépjármű vezetőjével alá kell íratni!

3.3. Tengelyterhelés és össztömeg ellenőrzés

3.3.1. Tengelyterhelés és össztömeg ellenőrzéssel kapcsolatos fogalmak

A KEBÚ-ban a tengelyterhelés és össztömeg ellenőrzéssel kapcsolatban használt fogalmak az alábbiak:

- a) *aktív mérőfelület*: az a közel sík felület, amelyen a vizsgált jármű a műszeres mérés ideje alatt mozog;
- b) *eseti mérőhely*: nyilvántartásban nem szereplő helyen (kiépített mérőhely hiányában a közút forgalmi sávjában, vagy mérésre alkalmas más területen) lévő mérőhely;
- c) *felrakóhely*: a menetokmányban az elindulási pontként rögzített hely, függetlenül a menet közbeni esetleges le- vagy felrakódásoktól;

- d) *fix mérőállomás*: tengelyterhelés- és össztömeg-ellenőrzés céljából létesített, úttestbe beépített mérőberendezéssel ellátott mérőhely;
- e) *hidmérleg*: össztömeg mérésére alkalmas hitelesített mérleg;
- f) *kijelölt mérőhely*: nyilvántartott és rendszeresen ellenőrzött – forgalmi sávtól elkülönülő –mérőhely;
- g) *korrekciós érték*: az az érték, amely a mérőeszközök tűréshatárából, a mérési felület tűréshatáron belüli lejtéséből, a mérőhely egysíkúságából, a tengelycsoporton belüli magasságkülönbségből és a felfüggesztésből adódó, átállásnál keletkező hiszterézisből eredő „bizonytalanság” kiküszöbölésére szolgál;
- h) *közúti csomóponti kilométer-mutató*: olyan táblázat, amely Magyarország településeinek országos közúton mért egymáshoz képesti legrövidebb távolságát tartalmazza;
- i) *lerakóhely*: a menetokmányban a végpontként rögzített hely, függetlenül a menet közbeni esetleges le- vagy felrakódásoktól;
- j) *menetokmány*: olyan hiteles, szállítási tevékenységgel kapcsolatos irat, amely tartalmazza a tevékenységre és az árura, rakományra vonatkozó adatokat;
- k) *mérési jegyzőkönyv*: a tengelyterhelés-ellenőrzés eredményét rögzítő közokirat, az ellenőrzés alapidokumentuma;
- l) *mérési szelvény*: a mérési jegyzőkönyvet közvetlenül nem nyomtató mérőberendezésekhez tartozó nyomtatott szelvény, amely tartalmazza a mérőberendezés által mért terhelési adatokat;
- m) *mérőhely*: a tengelyterhelés-mérés helyszíne;
- n) *mérősík*: az aktív mérőfelületet legjobban megközelítő elméleti sík;
- o) *szankcionálási érték*: a mért (regisztrált) érték korrekciós értékkel csökkentett értéke, ahol a korrekciós érték 500 kg;
- p) *útvonalengedély*: a közút kezelőjének írásbeli hozzájárulása a megengedettnél nagyobb össztömeggel, tengelyterheléssel, vagy mérettel való közlekedéshez.

3.3.2. Az ellenőrzésre vonatkozó jogszabályok

A közúti tengelyterhelést mérő ellenőrnek ismernie kell legalább az alábbi szabályozásokat:

- a) 2004. évi CXL. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól;
- b) 1988. évi I. törvény a közúti közlekedésről;
- c) 261/2011. (XII. 7.) Korm. rendelet a díj ellenében végzett közúti árutovábbítási, a saját számlás áruszállítási, valamint az autóbusszal díj ellenében végzett személyszállítási és a saját számlás személyszállítási tevékenységről, továbbá az ezekkel összefüggő jogszabályok módosításáról;
- d) 156/2009. (VII.29.) Korm. rendelet a közúti árufuvarozáshoz, személyszállításhoz és a közúti közlekedéshez kapcsolódó egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegéről, valamint a bírsággal összefüggő hatósági feladatokról;
- e) 6/1990. (IV.12.) KöHÉM rendelet a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről;
- f) 1/1975. (II.5.) KPM-BM együttes rendelet a közúti közlekedés szabályairól (KRESZ);
- g) 13/2010. (X.5.) NFM rendelet a meghatározott össztömeget, tengelyterhelést és méretet meghaladó járművek közlekedéséről.

3.3.3. Az ellenőrzés tárgyi feltételei

A mérési készlet alapfelszerelése, azaz kötelező tartozéka a közúti statikus tengelyterhelés ellenőrzéshez használt mérőtalp, a mérőléc és a mérőszalag. A burkolat egyenetlenségének szemrevételezéssel történő ellenőrzéséhez mérőlécet, a tengelytávolságok, a jármű-magassági és egyéb méretek megállapításához pedig hitelesített vagy kalibrált mérőszalagot, hitelesített mérőtalp, és ahol szükséges, kiegyenlítő szőnyeget kell használni.

3.3.3.1. Mérőjármű

A mérőkocsi az ellenőrzés céljára szolgáló gépkocsi, amelynek kötelező tartozékai:

- a) a mérési készlet,
- b) fehér szegélyű piros tárcsa,
- c) mobiltelefon (amelyet a munka kezdetétől annak befejezéséig bekapcsolva kell tartani),
- d) a mérőfelület megtisztítására szolgáló eszközök,
- e) közúti munkahelyi elkorlátozó, illetve jelző eszközök.

3.3.3.2. Az ellenőrzés helyszíne

(1) A tengelyterhelés-ellenőrzésre használt mérőhelyet a mérés előtt meg kell tisztítani, mivel az esetleges kavicszemcsék a talpak túlzott igénybevételét (hajlását, törését) eredményezhetik. Forgalmi sávban lévő eseti mérőhelyen a mérőhelyet az ellenőrzést megelőzően az ellenőrzésre alkalmas állapotba kell hozni.

(2) A mérőhelyek megfelelőségét minden mérés megkezdése előtt szemrevételezéssel, burkolat-hullámosságát 2 m-es mérőléccel ellenőrizni kell. A kijelölt mérőhelyek megfelelőségét rendszeresen (megadott pontok szerinti) területszintezéssel és – a kifejezetten erre a célra készült – számítógépes programmal történő kiértékeléssel igazolni kell. Ugyancsak e programmal kell ellenőrizni a mérőhelyek megfelelőségét meglévő mérőhely átépítése és új mérőhely kialakítása esetén. A mérőhely előkészítését mérési naplóban rögzíteni kell.

(3) A kiértékelés eredményeként egy mérőhely a következő (mérőhely-nyilvántartásokban is szerepeltetendő) kategóriákba tartozhat:

- a) kijelölt mérőhely;
- b) eseti mérőhely;
- c) nem használható mérőhely.

3.3.4. A tengelyterhelés- és össztömeg-ellenőrzés végrehajtása

(1) Amennyiben a hitelesített mérőberendezéssel végzett mérésről kiállított okmány vagy menetokmány vizsgálata során kiderül, hogy a jármű össztömege meghaladja a 6/1990. (IV.12.) KöHÉM rendelet 6. § -ában foglalt értéket, a helyszíni mérést nem kötelező elvégezni. Szankcionálni a tömegbizonylat vagy mérlegjegy alapján is lehet.

(2) Tömegbizonylat vagy mérlegjegy alapján „korrekciós” csökkentő értékek nem alkalmazhatóak.

3.3.4.1. Útvonalengedély/ közútkezelői hozzájárulás ellenőrzése

A közútkezelői hozzájárulásban – útvonalengedélyben – lévő adatokat össze kell hasonlítani a jármű hatósági engedélyében, a fuvar- vagy menetlevélben szereplő adatokkal. A jármű tengelyterhelés-ellenőrzése során kapott mérési értékeket, továbbá a ténylegesen megtett útvonalat össze kell vetni az útvonalengedélyben szereplő adatokkal, illetőleg terhelés tekintetében a jármű hatósági engedélyében meghatározott adatokkal is. Ellenőrizni kell az útvonalengedély mellékletét képező pótlap naprakész vezetését.

3.3.4.2. A mérés folyamata

A helyszíni ellenőrzés végrehajtása az alapjogszabályban meghatározott, tengelyterhelést és össztömeget meghaladó járművek szűrőpróbaszerű vagy útkoronába épített dinamikus előszűrő által mért érték alapján történik az ÚME előírásainak betartása mellett. Csak olyan járművet lehet ellenőrizni, amelyik esetében fennáll a gyanúja annak, hogy az túlterhelten közlekedik. A jármű tengelyeinek terhelési értékeit az egyes tengelyek külön-külön, vagy (legalább négy mérőtalp használata esetén) együtt történő mérlegelésével kell meghatározni. A mérési folyamat során az ÚME 4.4. pontjában leírtak szerint kell eljárni, s figyelembe kell venni a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 44. § (3) és (4) bekezdésében leírtakat is.

3.3.4.2.1. Útvonalengedéllyel rendelkező járművek esetében történő eljárás

Amennyiben az ellenőrzött jármű útvonalengedéllyel rendelkezik, de nem az előírt útvonalon, vagy nem az útvonalengedélyben meghatározott terhelési értékekkel közlekedik, az alapjogszabályban foglaltak szerint kell eljárni.

3.3.4.2.2. A mérési jegyzőkönyv

Minden mérésről jegyzőkönyvet kell kiállítani, amelynek a mérési bizonylat képez az alapját. A jegyzőkönyv egy példányát a gépkocsivezetőnek át kell adni.

3.4. Vezetési és pihenőidők szabályai betartásának ellenőrzése

3.4.1. Az ellenőrzés személyi feltételei

A vezetési és pihenőidőt vizsgáló ellenőrnek kiképzett és vizsgát tett személynek kell lennie.

3.4.2. Az ellenőrzés tárgyi feltételei

Az ellenőrnek rendelkeznie kell AETR Control bélyegzővel, plombával és plomba fogóval, ellenőri kártyával, elemző program használati joggal, letöltő egységgel. Javasolt a felszerelést kiegészíteni kézi nagyítóval, zseblámpával, korong kiértékelő kézi eszközzel.

3.4.3. Ellenőrzés végrehajtása

3.4.3.1. A szállításra vonatkozó vezetési- és pihenőidő szabályok megállapítása

A legfontosabb lépés annak megállapítása, hogy az ellenőrzés alá volt jármű és személyzete az 561/2006/EK rendelet vagy az AETR megállapodás hatálya alá tartozó szállítást végez-e.

3.4.3.2. Járművezető életkorának vizsgálata

Ezt követően meg kell állapítani, hogy a gépkocsivezető életkora megfelel-e az 561/2006/EK rendeletben foglaltaknak.

3.4.3.3. Tachográf gyári adattáblájának ellenőrzése

Ellenőrizni kell, hogy a tachográf berendezés gyári adattáblájának meglétét, sérülésmentességét. A gyári adattáblának minimálisan az alábbiakat kell tartalmazni:

- a) a készülék gyártójának neve és címe;
- b) gyártási szám és gyártási év;
- c) a készülék típus jóváhagyási jele;
- d) a készülék „k” állandója (mechanikus tachográf esetén fordulat/ km, angol nyelvű jelölése: rev/km, vagy u/km, elektromos tachográf esetén impulzus/km, jelölés imp/km);
- e) a sebességmérési tartomány $v_{min} \dots km/h$, $v_{max} \dots km/h$ (ha nincs feltüntetve a készüléken);
- f) megengedett dőlésszög értéke (ha a berendezés érzékeny a szerelési helyzetre).

3.4.3.4. Beszerelési adattábla ellenőrzése

(1) Ellenőrizni kell a járműbe beépített menetíró készülék beszerelési adattáblájának (illesztési matrica) meglétét, sérülésmentességét, érvényességét és elhelyezését.

(2) A beszerelési adattáblának minimálisan az alábbiakat kell tartalmazni:

- a) jóváhagyott szerelő vagy műhely neve, címe vagy cégneve;
- b) a jármű jellemző együtthatója „w.....fordulat/km, w.....imp/km”;
- c) a gumibroncs (meghajtott) tényleges gördülési kerülete „l” (mm);
- d) a mérések dátuma.

Digitális tachográf esetében az előbbieken túl:

- e) - a készülék állandója $k = \dots imp/km$;
- f) - a gumibroncs mérete.

3.4.3.5. Tachográf beépítésének vizsgálata

(1) Közúti ellenőrzés során a tachográf jogszabályoknak megfelelő beépítését a tachográf illesztési címke alapján kell vizsgálni. Közúti ellenőrzés alkalmával a menetíró illesztési jegyzőkönyv és a menetíró felülvizsgálati tanúsítvány bemutatása nem követelhető meg.

(2) Vizsgálni kell a zárjelek (plombák) meglétét, épségét. Plombával kell ellátni a tachográf alábbi részeit:

- a) a beszerelési táblát, kivéve, ha úgy rögzítették, hogy eltávolítása a rajta lévő adatok megsemmisítése nélkül nem lehetséges;
- b) a menetíró berendezést és a járművet összekötő vezeték (páncélkábel) mindkét végét;
- c) minden borítást, amely a tachográf fejben az összehangolási egységekkel van kapcsolatban (pl. DIL kapcsolók fedele).

3.4.3.6. Időmérő vizsgálata

Ellenőrizni kell az időmérő működését. Az analóg menetíró készülék időmérő berendezésének a honos ország idejét kell mutatnia, a digitális menetíró készüléknek az UTC időt kell mutatnia és nyomtatnia is. A digitális menetíró kijelzőjén beállítható az UTC időtől eltérő idő is, de a készülék ebben az esetben is UTC időt nyomtat.

3.4.3.7. Az analóg tachográf menetíró korongok ellenőrzése

Az ellenőrzés céljából, menetíró berendezésből kiemelt, aktuális napra vonatkozó korongot a hátoldalán az AETR Control Hungary bélyegző lenyomatával el kell látni.

3.4.3.7.1. Menetíró korongok vizuális ellenőrzése

A menetíró korongokon vizsgálni kell:

- a) a 28+1 db korong meglétét, illetve a pihenőnapok igazolását;
- b) a korong megfelelőségét („E” jel, + menetíróban levő szám egyeztetését);
- c) sebességhatárt;
- d) a korong sértetlenségét;
- e) a korong középrészének kitöltését és a korong hátoldalán lévő esetleges feljegyzéseket;
- f) a korongon rögzített grafikus jelek összefüggéseit;
- g) a jelek rendellenességeit (hibajelek, teljes skálájú kitérések, pipajelek, folyamatosság megszakadása, egy időben több jel, sebesség tú alapjel szintje, jelek deformálódása, stb.);
- h) napi vezetési időszakok mértékét;
- i) heti / kétheti vezetési időszakok mértékét;
- j) megszakítások (szünetek) mértékét;
- k) napi pihenési periódusok / mértékét;
- l) heti / kétheti pihenési periódusok mértékét;
- m) a megtett távolságot;
- n) menetíró készülék megfelelő működését és működtetését;
- o) esetleges visszaélésekre, hamisításokra utaló jeleket;
- p) menetrend szerinti személyszállításra használt járművek esetében, amennyiben a menetrend szerinti útvonala az ötven kilométert nem haladja meg, a vonali menetrendet és a gépkocsivezetőre vonatkozó szolgálati beosztást.

3.4.3.7.2. Menetíró korongok számítógépes ellenőrzése

A számítógéppel történő korongelemzés előtt szemrevételezéssel ellenőrizni kell:

- a) a korong és a menetíró berendezés kompatibilitását;
- b) a korong kézzel kitöltendő adattartalmát;
- c) a korongon rögzített grafikus jelek összefüggéseit;
- d) a rögzített jelek rendellenességeit (hibajelek, teljes skálájú kitérések, pipajelek, folyamatosság megszakadása, egy időben több jel, sebesség tú alapjeli szintje, jelek deformálódása, stb.).

3.4.3.8. Digitális tachográf ellenőrzése

(1) A digitális tachográf ellenőrzését a megfelelő adatok járműegységből való kinyomtatásával kell kezdeni. Az ellenőrzés során hasznos lehet az alábbi adatok kinyomtatása:

- a) Műszaki adatok;
- b) Események és hibák;

- c) 24 órás tevékenységek a kártyáról;
- d) 24 órás tevékenységek a járműegységről.

Digitális tachográf esetében ellenőrizni kell:

- a) a kártya behelyezését,
- b) gépkocsivezetői kártya érvényességét, sérülésmentességét,
- c) gépkocsivezető nevét, fényképét, beazonosítás végett,

Az ellenőrzés során gépkocsivezetői kártyán rögzítésre került adatok – kártyaolvasó igénybevételével történő – letöltése, azokról kinyomat készítés és szoftveres elemzés szükséges. A fedélzeti egység (VU) adatainak letöltése és elemzése is szükséges.

3.4.3.9. Tevékenység igazoló lap ellenőrzése

(1) Közúti ellenőrzéskor a menetíró készülék által rögzített adatok jelentik az elsődleges információforrást. A 124/2005. (XII. 29.) GKM rendelet szerinti tevékenységigazoló lapot a menetíró készülék által – objektív okok miatt – nem rögzített adatok igazolására kell használni.

(2) A tevékenységigazoló lap a betegállomány, az éves szabadság, a szabadság vagy pihenőidő, az 561/2006/EK rendelet vagy az AETR megállapodás hatálya alá nem tartozó jármű vezetésével töltött idő, a járművezetésen kívüli egyéb tevékenység és a rendelkezésre állás (készenlét) igazolására szolgál.

(3) A tevékenységigazoló lap valamennyi rovatát géppel kell kitölteni. A formanyomtatványt mind a vállalkozás képviselőjének, mind a járművezetőnek még az út megkezdése előtt alá kell írnia.

(4) Az önálló vállalkozói tevékenységet folytató járművezetők a formanyomtatványt kétszer írják alá, egyszer a vállalat képviselőjeként, egyszer pedig járművezetőként.

(5) A formanyomtatvány szövege nem változtatható. A formanyomtatványt nem szabad előre aláírni, és nem szerepelhet rajta kézzel írt módosítás.

(6) A formanyomtatvány kinyomtatható olyan papírra, amelyen szerepel a vállalat emblémája és elérhetősége, de a vállalat adatait tartalmazó rovatokat ebben az esetben is ki kell tölteni.

(7) A tevékenységigazoló lap használata számos EU tagállamban nem kötelező, ezért a tevékenységigazoló lapot külföldi jármű esetében nem lehet megkövetelni, helyette más formátumú igazolás is elfogadható.

(8) A tevékenységigazoló lapot az Európai Unió egész területén, és az Európai Unió valamennyi hivatalos nyelvén el kell fogadni.

(9) A napi és a heti pihenőidő igazolása is elsősorban a menetíró készülék által rögzített adatok alapján történik. A tevékenységigazoló lap használata nem kötelező a napi és a heti pihenőidő igazolására. Amennyiben a heti pihenőidő a járművezetői kártyán rögzítésre került, tevékenységigazoló lap kiállítása nem szükséges.

(10) Analóg tachográf esetében a napi és a heti pihenőidő igazolható kézzel kitöltött adatrögzítő lappal is. A gépjárművezetőnek minden napra külön adatrögzítő lapot kell kézzel mindkét oldalon kitöltenie és aláírnia.

(11) Az egyéb munkavégzés és a készenléti idő igazolása is elsősorban a menetíró készülék által rögzített adatok alapján történik. A tevékenységigazoló lap kitöltése csak akkor szükséges, ha a menetíró készülék által nem rögzíthető a tevékenység. Analóg tachográf esetében az egyéb munkavégzés és a készenléti idő igazolható kézzel kitöltött adatrögzítő lappal is.

3.4.3.10. Lehetséges manipulációk

(1) Analóg tachográf befolyásolásának számos módja van, és ezeket széles körben alkalmazzák is. Az analóg tachográf esetében a következőkre kell figyelemmel lenni:

- a) tú kitámasztás,
- b) grafikus jelek rajzolása,
- c) időátállítás,
- d) nyitott tachográffejjel való közlekedés,
- e) állandó áramellátás megszakítása,
- f) beépített eszközök által okozott grafikus jel elváltozások
- g) nyitási jelek.

(2) A digitális tachográf befolyásolásának számos módja van, és ezeket széles körben alkalmazzák is.

(3) A fenti jelenségek súlyosan veszélyeztetik a közúti közlekedés biztonságát, és kedvezőtlenül hat a verseny tisztaságára, a járművezetők szociális körülményeire.

3.4.3.10.1. A járművezetői kártyával elkövetett manipulációk

A járművezetői kártyával kapcsolatos ismert tevékenységek az alábbiak:

- a) Vezetés járművezetői kártya nélkül;
- b) Két járművezetői kártya használata;
- c) A járművezetői kártyán a mikrocsip lefedése műanyag fóliával vagy lefújása pl. hajlakkal az adatok rögzítésének megakadályozása céljából;
- d) A járművezetői kártya felhevítése pl. mikrohullámú sütőben az adatok kitörlése vagy a járművezetői kártya meghibásodásának színlelése céljából.

3.4.3.10.2. A jeladó, valamint a jeladó és a járműegység közötti összeköttetés manipulálása

- a) A sebességváltón lévő jeladó kicsavarása;
- b) Mágnes elhelyezése a sebességváltón lévő jeladón a jel továbbításának megakadályozása céljából;
- c) Vezeték alkalmazásával a mágnes mozgatható is lehet. A járműegység ilyen esetben nem rögzít hibajelzést;
- d) Be- és kikapcsolható elektromágnes elhelyezése a jeladón. A vezetőfülkében rejtett kapcsoló vagy távkapcsoló lehet az elektromágnes be- és kikapcsolására;
- e) A jeladó B1 pontjára a megengedettnél nagyobb feszültség kapcsolása. A járműegység álló jármű adatot rögzít;
- f) A hajtott tengelyen nem megfelelő méretű gumibroncs alkalmazása;
- g) Ez a beavatkozás a sebességkorlátozó működését is megváltoztatja;
- h) Műhelykártya illegális használata a k, w, l tényezők manipulálása céljából;
- i) Ez a beavatkozás a sebességkorlátozó működését is befolyásolja;
- j) A jeladó és a tachográf közötti kapcsolat megszakítása pl. pénzérme elhelyezésével a jeladó és a kábel közé;
- k) Eltérő jeladó alkalmazása kisebb sebesség és távolság adatok rögzítése céljából;

- l) A jeladó kikapcsolására szolgáló szerkezet (távkapcsoló) használata;
- m) Két jeladó alkalmazása;
- n) Az eredetileg beépített jeladó mellé egy másik jeladót is beszerelnek. Ilyen esetben a valóságnál kisebb sebességet regisztrál a készülék, vagy a teljes valós idő jel és mozgás jel blokkolódik.

3.4.3.10.3. A járműegység manipulálása

- a) A jeladó B3 vezetékének átkötése a járműegység B1 vagy B2 pontjára. A valós idő jel nem jut el a járműegységhez, a berendezés álló jármű adatot rögzít, a kinyomaton „07” hibakód jelenik meg.
- b) A járműegység kalibráláshoz használt csatlakozóján a 4 és 5 számú pontok összekötése vezetékkel vagy alufóliával. A manipuláció a járműegység meghibásodásának látszatát kelti. A beavatkozás eredményeként elvesz minden tárolt információ.

3.4.3.10.4. A tachográf szoftver manipulálása.

Ezen manipuláció során a tachográfban található szoftver elemeket változtatják meg oly módon, hogy a hibák feltárása lehetetlenné válik.

3.4.3.11. A tachográf manipulálásának feltárására alkalmazható ellenőrzési módszerek

3.4.3.11.1. Analóg tachográf esetén

Szemrevételezés és a kiértékelő tárcsa alkalmazása analóg tachográf esetén.

3.4.3.11.2. A járművezetői kártya ellenőrzése

A járművezetői kártya valódiságának ellenőrzése a TachoNet rendszeren vagy az NKH Központi Hivatalán keresztül. Ez elsősorban akkor indokolt, ha a járművezetői kártyát nem annak az államnak a hatósága adta ki, amelynek állampolgára a járművezető.

3.4.3.11.3. A járművezetői kártyán lévő mikrocsip ellenőrzése.

A járművezetői kártyán lévő mikrocsipnek sértetlennek kell lennie, nem lehet lefedett pl. műanyag lappal, lakkal.

3.4.3.11.4. A jármű ellenőrzése

(1) Ellenőrizni kell a jeladón és a tachográfon lévő plombák meglétét, sértetlenségét. Hiányzó vagy sérült plomba esetén a járművezetőnek írásbeli indoklással kell rendelkeznie a plomba hiányának vagy sérülésének okáról.

(2) Meg kell vizsgálni az illesztési matrica meglétét, megfelelőségét és elhelyezését.

(3) Ellenőrizni kell a jeladó rögzítettségét!

(4) Vizsgálni kell mágnes, elektromágnes, gyanús szerkezeti elem jelenlétét a jeladó közelében.

(5) Ellenőrizni kell, van-e második jeladó a sebességváltón.

- (6) Vizsgálni kell a jeladó és a tachográf közötti összeköttetés sértetlenségét.
- (7) Át kell vizsgálni a vezetőfülét, található-e benne gyanús vezeték, rejtett kapcsoló, távkapcsoló. A vezető fülke rendezetlensége gyanúra adhat okot.
- (8) A járműegység kalibrálásánál használt csatlakozóján a 4 és 5 számú pontokat ellenőrizni kell áthidalás szempontjából.
- (9) Egyeztetni kell az adattáblán és a kinyomaton található gumiabroncs méretet a jármű hajtott kerekének abroncsméretével.

3.4.3.11.5. A letöltött adatok, kinyomatok ellenőrzése

- (1) A járműegységről letöltött adatokat ellenőrizni kell kártya nélküli vezetés szempontjából.
- (2) A járműegységről és a járművezetői kártyáról letöltött adatokat össze kell vetni ellentmondások keresése céljából.
- (3) Az eseményekre és meghibásodásokra vonatkozó adatok elemzése során különös figyelemmel kell lenni az alábbiakra:
- a) manipulációra utaló piktogramok;
 - b) kódok keresése a kinyomatokon (pl. vezetés kártya nélkül);
 - c) kártya behelyezése vezetés ideje alatt;
 - d) kártya hiba;
 - e) biztonsági feltörési kísérlet;
 - f) az áramellátás megszakadása;
 - g) hiba a jármű mozgására vonatkozó adatokban;
 - h) az érzékelő meghibásodása;
 - i) „07”-es kód.

- (4) A szükségesnél gyakoribb kalibráció műhelykártyával való visszaélésre utalhat.

3.4.3.11.6. A dokumentumok átvizsgálása

- (1) A manipuláció felfedésének egyik legbiztosabb módja az ismert megtett távolság adatok összevetése a regisztrált adatokkal.
- (2) A tankolási számlák, vámhatósági pecsétek, a különböző jegyek, vezetői tevékenység igazolások elemzése, összevetése a regisztrált adatokkal segíthet a manipuláció feltárásában.
- (3) A berakóhely felhívása telefonon az adatok ellenőrzése céljából ugyancsak segítséget nyújthat az ellenőr számára az adatok ellenőrzéséhez.

3.4.3.11.7. A járművezető magatartásának megfigyelése

Fáradtság, idegesség, remegés esetén alapos vizsgálat indokolt. Ha a vezető magatartásából arra lehet következtetni, hogy kimerült, nagyobb a manipuláció valószínűsége.

3.4.3.11.8. A jármű sebességének ellenőrzése

- (1) A sebességmérő berendezéssel mért sebesség és a tachográf által regisztrált sebesség összehasonlítása a sebességkorlátozó helyes működésének ellenőrzése céljából szintén hasznos lehet a sebességkorlátozó manipulációjának felderítéséhez.

(2) Ismert távolság és idő adatok alapján ki kell számítani a jármű átlagsebességét, és ezt össze kell hasonlítani a regisztrált sebességgel annak eldöntése céljából, hogy a regisztrált sebesség valódi-e. A két érték közötti jelentős eltérés tachográf befolyásoló eszköz jelenlétére utalhat.

(3) A részletes sebesség adatok tanulmányozása ugyancsak az ellenőr segítségére lehet. A valószerűtlen lassulások és gyorsulások a befolyásoló eszköz menet közbeni ki- és bekapcsolására utalhatnak.

3.4.3.12. A feltárt manipulációs eszköz kipróbálása, működőképességének vizsgálata, kiszereztetése szakműhellyel

A feltárt, megtalált manipulációs eszközt (mágnes, távkapcsoló stb.) működési próbának kell alávetni. Amennyiben a működési próba során a manipuláció bizonyítottan tekinthető, arról jegyzőkönyvet kell felvenni és a manipulációs eszközt bizonyítékként kell lefoglalni. Az okmányok visszatartása mellett a járművet a legközelebbi szakműhelybe kell kísérni. A szakműhely a tachográfot újrailleszti, amelyről vizsgálati jegyzőkönyvet ad ki.

3.5. ATP egyezmény alá eső járművek ellenőrzése

3.5.1. Az ellenőrzés személyi feltételei

Az ellenőrzés személyi feltétele a jogszabályi háttér ismerete. Az ellenőrzés speciális szakképzettséget nem igényel.

3.5.2. Az ellenőrzés tárgyi feltételei

Az ellenőrzés nem igényel speciális tárgyi feltételeket.

3.5.3. Az ellenőrzéssel kapcsolatos tudnivalók

(1) A berendezés első bevizsgálását a felépítmény gyártója végzi el és „Vizsgálati jegyzőkönyv” kiadásával 6 évre érvényesíti. További felülvizsgálatot az arra kijelölt, a felépítmény felülvizsgálatára feljogosított szervezet végzi el és adja ki maximum 3 éves érvényességgel a vizsgálati jegyzőkönyvet.

(2) Az áruszállítás akkor tartozik az ATP egyezmény alá, ha a szállítás nem környezeti hőmérsékleten történik.

(3) A bizonyítványt vagy annak hitelesített fénymásolatát szállítás közben a járművön kell tartani és az ellenőrök felszólítására be kell mutatni.”

3.6. Rakományrögzítés ellenőrzése

3.6.1. Az ellenőrzés személyi feltételei

A rakományrögzítéssel kapcsolatos előírások és gyakorlati alkalmazások ismerete.

3.6.2. Az ellenőrzés tárgyi feltételei

A teherrögzítés ellenőrzéséhez használt számítási eszközök, szög mérésre alkalmas kellékek.

3.6.3. A rakomány elhelyezésének feltételei

(1) A rakomány elhelyezésére vonatkozóan a KRESZ 47. §-ában foglaltakat kell alkalmazni.

(2) A rakományt a járművön – annak belsejében, illetőleg rakfelületén – úgy kell elhelyezni, hogy a közlekedés biztonságát, valamint a személy- és vagyonbiztonságot ne veszélyeztesse. Gondoskodni kell különösen arról, hogy a rakomány

- a) a jármű vezetőjét a szabad kilátásban és a vezetésben, a forgalom többi résztvevőjét pedig a jármű fényjelző berendezéseinek észlelésében ne akadályozza;
- b) a jármű ajtajának, illetőleg a rakfelület oldalfalainak lezárását ne gátolja;
- c) egyenletesen és úgy legyen elhelyezve, hogy a jármű stabilitását számottevően ne rontsa;
- d) úgy legyen rögzítve, hogy el ne csússzék, le ne essék, ki ne ömöljék, továbbá olyan módon legyen lefedve (letakarva), hogy le ne szóródjék;
- e) az elkerülhetetlenül nagyobb zajt, szennyeződést ne okozzon;
- f) magassága - a jármű magasságával együtt - a négy métert ne haladja meg;
- g) a járművön annak rakfelületén ne nyúljon túl.

(3) Zárt kocsiszekrényű jármű tetején rakományt elhelyezni csak abban az esetben szabad, ha a járműre tetőcsomagtartó van felszerelve. Személygépkocsi tetőcsomagtartóján rakomány abban az esetben is szállítható, ha a járművön előre és hátra legfeljebb 40-40 cm-re túlnyúlik.

(4) Ha a rakomány méretei miatt nyitott rakfelületű járművön a rakomány úgy is elhelyezhető, hogy a rakfelületen túl előre (legfeljebb a jármű elejéig), illetőleg a járművön túl hátra (legfeljebb két méterre, de a rakfelület hosszának felénél nem nagyobb távolságra) vagy oldalra (úgy, hogy a rakomány és a jármű együttes szélessége a 2,5 métert ne haladja meg) kinyúljon. A pótkocsit vontató jármű rakománya hátra nem nyúlhat túl a rakfelületen.

(5) A járművön túlnyúló rakományt (álló járművön is) legalább 40x40 cm méretű piros vagy piros-fehér csíkos zászlóval, illetőleg táblával, éjszaka és korlátozott látási viszonyok között ezen felül a hátra kinyúló rakományt piros fényű lámpával és piros fényvisszaverővel, az oldalra kinyúló rakományt előre fehér fényű lámpával és fehér fényvisszaverővel, hátra piros fényű lámpával és piros fényvisszaverővel meg kell jelölni. A rakomány külső széle és a lámpa átvilágított felületének, illetőleg a fényvisszaverőnek a külső széle között - vízszintes irányban - legfeljebb 40 cm távolság lehet. Az oldalra kinyúló rakomány lámpával és fényvisszaverővel való megjelölése mellőzhető, ha a rakomány legszélső pontja a járműnek az azonos oldalon levő helyzetjelző lámpájától - vízszintes irányban - 40 cm-nél nincs nagyobb távolságra.

(6) A gépkocsi hátsó részéhez rögzített rakományt úgy kell elhelyezni, hogy

- a) a gépkocsi hátsó részén elhelyezett világító és fényjelző berendezések és a rendszámtábla látható legyen,
- b) a gépkocsi hossz tengelye irányában hátrafelé legfeljebb 1 m-re, oldal irányban legfeljebb 0,4 m-re nyúljon ki,
- c) a rakomány szélessége 2,5 m-t ne haladja meg.

(7) További szempont, hogy a rakomány tömegközéppontja lehetőleg a jármű hossz tengelyében és a rakfelülethez a lehető legközelebb legyen. A rakományegységek

szorosan illeszkedjenek egymáshoz. A rakomány egyenletesen terhelje a rakfelületet és a kerekeket, a hajtott és a kormányzott kerekek megfelelően terheltek legyenek. Üres tehergépkocsival nem szabad rakott pótkocsit vontatni és a rakomány lehetőleg megosztva helyezkedjen el a tehergépkocsin és a pótkocsin. Nyerges vontatónál a vontató hajtott kereke megfelelően terheltek legyenek. Ha a rakomány egymáson elcsúszhat, a rakomány magassága – ha nem alkalmaznak külön biztosítást – nem érheti el a rakfelület falainak magasságát. Ha a rakomány eldőlhethet vagy elgurulhat, a rakomány magassága nem érheti el a rakfelület falai magasságának a kétszeresét.

3.6.4. A rakomány rögzítés módjának ellenőrzése

A rakomány rögzítésmódjának ellenőrzése során az kell ellenőrizni, hogy a rakomány megfelelően biztonságosan rögzített-e.

3.6.4.1. Helyes rögzítési módok ismertetése

(1) Az ebben a szakaszban ismertetett rakományrögzítési módok megfelelnek a szabványoknak és az Európai legjobb gyakorlatról szóló útmutatónak. Az itt felsoroltakon kívüli rakományrögzítés is elképzelhető, de abban az esetben a szállítónak kell bizonyítani a rögzítés megfelelőségét.

(2) A rakomány rögzítés módja lehet megtámasztás, kikötés, lekötés, illetőleg ezek kombinációja.

(3) A megtámasztás azt jelenti, hogy a rakományt valamely rögzített szerkezethez vagy elemhez szorosan illesztve helyezik el a járművön. A *megtámasztás* (torlaszolás) történhet közvetlenül a rakfelület falaihoz, rakoncákhoz, vagy koszorúképzésre alkalmas rakomány, illetőleg támasztó eszközök felhasználásával.

(4) A *kikötés* a rakománynak a jármű megfelelő pontjaihoz történő rögzítését jelenti az elmozdulás megakadályozása céljából.

(5) A *lekötés* – más néven leszorításos kötözés – a rakományegységnek a padlózathoz vagy másik rakományegységhez szorítását jelenti előfeszített rakományrögzítő eszközökkel, a közöttük fellépő súrlódási erő fokozása céljából, hogy ezzel megakadályozza a rakomány elcsúszását.

(6) A rögzítettség akkor megfelelő, ha a rakomány normál közlekedési körülmények között nem tud elmozdulni, felborulni, leesni. Normál közlekedési körülménynek minősül a teljes fékezés és a hirtelen irányváltatás is. A súrlódási erő önmagában nem tekinthető megfelelő rögzítési módszernek, mert a rakományt pl. a rázkódás okozta elmozdulás ellen is biztosítani kell.

3.6.4.1.1. Közvetlen megtámasztás

(1) A közvetlen megtámasztás a rakománynak a rakfelület oldalaihoz történő támasztását jelenti. A közvetlen megtámasztás akkor megfelelő, ha a rakomány szorosan illeszkedik a rakfelület falaihoz. A rakodási hézag a homlokfal irányában legfeljebb 5 cm (több rakományegység esetében összesen 15 cm), oldalirányban és hátrafelé összesen 15 cm lehet.

(2) Az alkalmazott eszköz lehet koszorúképzésre alkalmas rakomány (pl. láda), rögzítőfa, vezetőfa, fékezőfa, ék, ékág, kitámasztó.

(3) A hézagok kitöltéséhez párnázó anyagot (pl. élére állított raklapot, légszakot, támasztófát, rögzítőfát, támasztó lemezt) kell alkalmazni, vagy a rakományból küszöböt kell képezni.

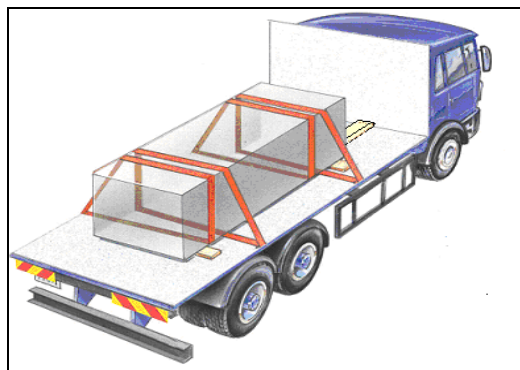
3.6.4.1.2. Kikötés

(1) A kikötés módszere lehet hálóval, takaróval történő kikötés, vagy közvetlen kikötés.

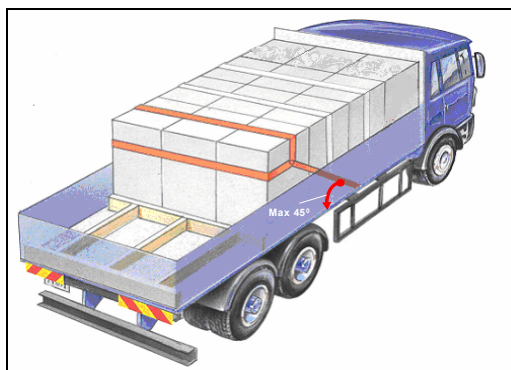
(2) A közvetlen kikötés leggyakoribb módja az egyenes vonalú, az átvetett (hurkos) és a ferde kikötés.

(3) A 16. számú ábrán bemutatott hurkos kikötésnek csak oldalirányú rögzítő ereje van, ezért azt ki kell egészíteni például megtámasztásos rögzítéssel. Rakomány szelvényenként legalább egy pár hurkos kikötést kell alkalmazni. Hosszú rakományegységek hurkos kikötéssel történő rögzítésekor legalább két pár kötözést kell alkalmazni, hogy a rakomány ne fordulhasson keresztbe.

(4) A 17. számú ábrán látható ferde kikötést főképp arra használják, hogy megakadályozzák a rakomány előre vagy hátra történő csúszását és felbillenését. Ferde kikötésnél a kötöző elem és a rakodófelület által bezárt szög legfeljebb 45° lehet.

1. ábra: Hurkos kikötés

2. ábra: Ferde kikötés

(5) A közvetlen kikötéshez alkalmazott eszköz lehet heveder (más néven spanifer), lánc, acél sodronykötél, legalább 3mm átmérőjű acéldrót, csavaros feszítő. Közvetlen kikötésnél a kötöző eszköz előfeszítése legfeljebb 0,1 LC lehet, a kötöző eszköz a rakfelülettel 20-65 fokos, a jármű hossz tengelyével 6-55 fokos szöget zárjon be.

(6) Az LC a rakomány rögzítéséhez használt heveder, lánc, acél sodronykötél, feszítőmű rögzítő képességét jelöli. (A jelölés az angol Lashing Capacity kifejezésből származik.) Az LC az a maximális erő, amellyel az eszközt meg szabad terhelni használat közben. Az LC mértékegysége daN. Tehergépjárműveken legtöbbször 50 mm széles, poliészterből készült, 2000 daN LC értékű hevedereket használnak. Az LC értékét a heveder, a lánc, az acél sodronykötél és a feszítőmű adattáblája (cédulája, címkéje) tartalmazza. A heveder adattáblája a 18. számú ábrán látható. A heveder adattábláján többféle LC érték is szerepelhet, mivel az

LC értéke eltérő az egyenes vonalú, derékszögben meghajlított és átvett (hurkolt) alkalmazásnál.

3. ábra: Az adattábla

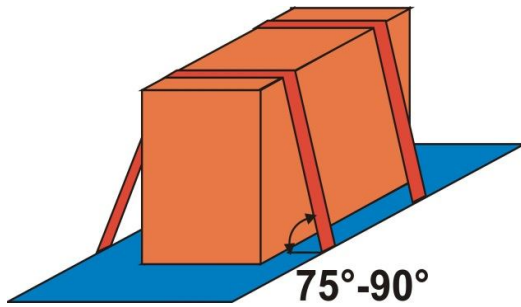
(7) A szabványos lánc és acél sodronykötél rögzítő képessége az 1. számú táblázatban is látható.

1. Táblázat: A szabványos lánc és acél sodronykötél rögzítő képessége (LC értéke)

Lánc		Acél sodronykötél	
Vastagság (mm)	Rögzítő képesség (LC) (daN)	Átmérő (mm)	Rögzítő képesség (LC) (daN)
6	2 200	8	1 120
7	3 000	10	1 750
8	4 000	12	2 500
9	5 000	16	4 500
10	6 300	18	5 650
11	7 500	20	7 000
13	10 000	22	8 500
16	16 000	24	10 000
18	20 000	26	12 000
20	25 000	28	14 000
22	30 000	32	18 000
		36	23 000
		40	28 000

3.6.4.1.3. Lekötés

(1) A lekötést a 19. számú ábra szemlélteti. A lekötés célja a rakomány és a rakfelület közötti súrlódási erő növelése. A lekötést ugyanolyan kötöző eszközökkel végzik, mint a kikötést.

4. ábra: Lekötés

(2) Lekötésnél a rögzítő eszköznek a rakfelülettel $75-90^\circ$ szöget kell bezárnia. A lekötés oldalirányban megfelelő rögzítést biztosít, de menetirányban általában nem elegendő, ezért rendszerint más módszerrel – pl. kitámasztással, ferde kötözéssel – kombinálva kell alkalmazni.

(3) Lekötés során a kötöző eszköznél előfeszítést alkalmaznak. A normál kézi erővel elérhető előfeszítő erőt (jelölése Stf, mértékegysége daN) a kötöző eszköz adattáblája (cédulája, címkéje) tartalmazza. Az előfeszítő erő a 0,5 LC-nél nem lehet nagyobb.

3.6.4.1.4. A rakományegységek összefogása

A rakományegységek összefogása történhet közbetétek alkalmazásával, átkötéssel, pántolással, fóliázással. A rakományegységek összefogását más rögzítési módokkal kombinálva kell alkalmazni.

3.6.4.1.5. Ömlesztett, könnyű, laza anyag szállítása

(1) Ömlesztett áru szállítása esetén az árut feladó vagy a felrakást végző köteles a bizonylatot a felrakás helyén kiállítani és a jármű vezetőjének igazolható módon átadni. Bányászati tevékenységgel kitermelhető anyagoknak a bányauzem által a járműre (járműszerelvényre) történő felrakása esetén a feladó köteles a rakodásra vonatkozó munkáltatói utasításoknak megfelelően eljárni.

(2) Ha a feladó vagy a felrakást végző a bizonylat kiállítási kötelezettségének nem tud eleget tenni, a bizonylat helyett írásbeli nyilatkozatot kell kiállítania és a jármű vezetőjének igazolható módon átadni.

(3) A bizonylat és az írásbeli nyilatkozat tartalma:

- a) a kiállító neve, címe, kiadási sorszáma, a kiadás helye,
- b) a felrakott áru megnevezése, tömege (kg),
- c) a felrakódás dátuma (év, hó, nap, óra, perc),
- d) a jármű mérlegelés vagy tengelyterhelés mérés alapján megállapított tömege (csak a bizonylaton),
- e) a jármű rendszáma, a menet- vagy fuvarlevél száma,
- f) a felrakódást végző aláírása, bélyegzője.

(4) A bizonylat vagy az írásbeli nyilatkozat a szállítás időtartama alatt a fuvarlevél vagy menetlevél mellékletét képezi, azt az ellenőrzést végző hatóság képviselőjének felszólítására

be kell mutatni. A bizonylatot vagy az írásbeli nyilatkozatot a fuvarozás (szállítás) befejezését követően a kapcsolódó okmányokhoz csatoltan kell megőrizni.

3.6.4.1.6. Fatörzsek szállítása

(1) A fatörzseket szállító járműnek tartóoszlopokkal (rakoncákkal) kell rendelkeznie, és a rakományt megfeszített rakományrögzítő eszközzel át kell kötni.

(2) A fatörzsek kb. fele a vastagabb végével előre, a másik fele hátra nézzen. A tartóoszlopok rögzítettségét ellenőrizni kell. A rönköket úgy kell halmozni, hogy a halom közepén magasabb legyen, mint a széleken.

(3) A tartóoszlopoknál lévő fatörzsek nem léphetik túl az oszlopok magasságát. Rövid farönkök hosszirányban rakodva történő szállításánál minden köteget két tartóoszlop pár közé kell halmozni. A rakomány rögzítéséhez kéreggel rendelkező rönköknél 3,3 m hosszú legalább egy, 3,3 m hossz fölött legalább kettő, 6,0 m hossz fölött legalább három rakományrögzítő eszköz szükséges.

(4) Rövid farönkök keresztben rakodva történő szállításánál a rakomány magassága nem lépheti túl a raktér határát. Ha a rakfelület nem teljesen feltöltött, megfelelő eszközt (oldalfalat) kell használni a rakomány elmozdulásának megakadályozására.

3.6.4.1.7. Fémlemezok szállítása

(1) A rakományt a homlokfalnak vagy egyéb kitámasztó eszköznek kell támasztani, hogy ne csúszhasson előre. A szállítást lehetőleg oldalrakoncával rendelkező eszközzel kell végezni. Az olajozott lapos lemezeket össze kell kötni. A rakomány több szelvényben történő elhelyezés esetén a rakodószelvények közötti teret is ki kell tölteni megfelelő párnázó anyaggal. A hevedereket kopásvédővel kell ellátni.

3.6.4.1.8. Hosszú anyagok (pl. csövek) szállítása

(1) A rakományt általában hosszában helyezik el a járművön. Előfordulhat, hogy az egyik elem áthatol a homlokfalon vagy a vezetőfülkén, ezért a rakományt úgy kell felrakodni és rögzíteni, hogy a teljes rakomány egységet képezzen, és az egyes elemek ne mozdulhassanak el a többitől függetlenül.

(2) A rakomány magassága ne haladja meg a homlokfalét, és emellett az oldalirányú visszatartáshoz ajánlatos legalább olyan magas rakoncákat vagy oszlopokat használni, mint amilyen magas a rakomány. A rakományt szorosán át kell kötni.

3.6.4.1.9. Munkagép, jármű szállítása

(1) A munkagép rögzítő fékének működtetése önmagában nem megfelelő rögzítési módszer. A munkagépet legalább négy helyen ki kell kötni, amelyet a rakomány előre vagy hátra történő mozgását megakadályozó kitámasztással (ékek elhelyezésével) kell kombinálni.

(2) Az összes mozgatható szerelvényt (pl. gémet, tolólapot) a gyártó által ajánlott szállítási helyzetbe kell hozni, rendszerint a rakodófelületre kell fektetni, és ott rögzíteni kell. A munkagép futóművének felfüggesztését – amennyiben lehetséges – ki kell iktatni.

(3) Járműnél is az előzőekben ismertetett módon kell eljárni, valamint a rögzítőféket, kormányzarat be kell kapcsolni, a sebességváltót a legalacsonyabb fokozatba kell állítani.

(4) Személygépkocsi szállításánál legalább 4 éket kell használni, és kettő – menetirányban lejtősen szállított járműnél négy – kereket le kell kötni.

(5) A szállítójárművön történő oldalirányú elmozdulás ellen kitámasztásos rögzítést kell alkalmazni jól rögzített peremek, ékek, rudak vagy hasonló szerkezetek formájában.

(6) A járművet kötözés nélkül is szabad szállítani, amennyiben minden oldalról (felülről is) körül van zárva pl. a szállítójármű vázszerkezete által.

3.6.4.2. A rakományrögzítő eszköz ellenőrzése

(1) A leggyakrabban alkalmazott rakományrögzítő eszközök – a jármű szerkezeti elemein kívül – az alábbiak:

- a) a koszorúképzésre alkalmas rakomány (pl. ládák),
- b) rakonca, a kitámasztó eszközök (rögzítőfa, vezetőfa, fékezőfa, ék, kitámasztó),
- c) kikötéshez, lekötéshez használt eszközök (rögzítő heveder, , lánc, acél sodronykötél, legalább 3mm átmérőjű acél drót, csavaros feszítő, csörlő),
- d) a közbenső tér kitöltéséhez használt eszközök,
- e) alátét,
- f) élvédő,
- g) heveder-kopásvédő,
- h) sarokléc,
- i) takaró,
- j) háló.

(2) A rakományrögzítő eszköznek alkalmasnak kell lennie az adott rakomány megfelelő rögzítésére. A henger alakú rakomány rögzítésére szolgáló ék minimális magassága 0,2 m vagy 0,33 R (R a henger alakú rakomány sugara), az ék rakománnyal érintkező felülete a rakfelülettel 45fokos szöveget zárjon be.

(3) A meghajlított sodronykötél rögzítő képessége csökken, ha a hajlási ív átmérője kisebb, mint a kötél átmérőjének hatszorosa. Ennél jobban meghajlított sodronykötél rögzítő képessége az említett szorzószámonként 10%-al csökken.

(4) Rakományrögzítéshez vasdrót, acélszalag nem használható. A kötél legalább 3 szálból készüljön, és a névleges átmérője legalább 10 mm legyen, azonban a rögzítő képessége ebben az esetben is erősen kétséges.

(5) Selejtes vagy sérült rakományrögzítő eszközt nem lehet használni, és a rögzítő erő meghatározásánál figyelembe venni. A rakományrögzítő hevederen szálszakadás, vágás, kirojtás nem lehet, a varrásnak épek kell lennie.

(6) A láncon nem lehet repedés, az átmérő 10%-nál nagyobb kopás, látható deformáció, 3%-nál nagyobb mértékű megnyúlás.

(7) Az acél sodronykötél csak fonott kivitelű lehet, és nem lehet rajta az átmérő 10%-át meghaladó mértékű kopás, 3d hosszúságú szakaszon 4-nél több szakadás.

(8) A csatlakozóknál, feszítőknél nem lehet sérülés, deformáció, repedés, kopás, korrózió.

(9) Az említetteknel komolyabb sérülés súlyos hibának minősül, és a rakományrögzítő eszközt alkalmatlannak kell tekinteni. Több rakományrögzítő eszköz egyidejű hibája esetén veszélyhelyzet áll fenn.

(10) Helytelen használatnak és súlyos hibának minősül, ha a rakományrögzítő eszköz mozoghat, ez ugyanis egyenetlen terhelést idézhet elő az eszközökben. Kombinált rögzítésnél ügyelni kell arra, hogy a rögzítési módok egyidejűleg fejtsék ki a hatásukat, ne egymást követően.

3.6.4.3. A rögzítő erő megfelelésének ellenőrzése

(1) A rögzítő erő szükséges értéke menetirányban $0,8 F_G$, hátrafelé $0,5 F_G$, oldalirányban $0,5 F_G$, oldalirányú felborulási veszély esetén $0,7 F_G$, ahol az F_G a rakomány súlya.

(2) Közvetlen veszélyhelyzetnek kell tekinteni, ha a rögzítő erő nem éri el a szükséges érték 60%-át.

(3) A rögzítő erő megfelelését az MSZ EN 12 195-1:2004 szabvány szerint kell ellenőrizni. A rögzítő erő helyett kikötésnél a rögzítő eszköz rögzítő képességét (LC értékét), lekötésnél a szükséges lekötések számát kell ellenőrizni.

(4) A rögzítő erő meghatározásánál a rakomány és a rakfelület közötti súrlódást is figyelembe kell venni. Megkülönböztetünk statikus és dinamikus súrlódást. Ha a rakomány csúszni kezd, a dinamikus (csúszási) súrlódás érvényesül. A dinamikus (csúszási) súrlódási tényező kb. 70%-a a statikus súrlódási tényezőnek.

(5) Ha olyan rakományrögzítési módszert alkalmazunk, amely megengedi a rakomány kismértékű elmozdulását, a dinamikus súrlódási értékkel kell számolnunk.

(6) A rakomány rögzítés ellenőrzése során a dinamikus súrlódási tényezőt alkalmazzuk. A rakomány és a rakfelület közötti súrlódási tényező – a rakfelület anyagának (fa, fém, csúszásgátló anyag, egyéb), a rakfelület állapotának (száraz, nedves, szennyezett, olajos, egyéb) és a rakomány borítás anyagának (fa, fém, beton, papír, egyéb) az ismeretében – a 2. számú táblázat alapján állapítható meg.

2. Táblázat: Néhány szokásos áruféleség μ_D dinamikus súrlódási tényezője

Anyagkombinációk az érintkezési felületen	Súrlódási tényező μ_D
Fűrészelt fa és fa	0,35
Fűrészelt fa és hornyolt alumínium	0,3
Fűrészelt fa és acéltábla	0,3

Fűrészelt fa és bordáslemez	0,2
Bordáslemez és szövetalapú rétegelt lemez/furnér	0,3
Bordáslemez és hornyolt alumínium	0,3
Bordáslemez és acéltábla	0,3
Bordáslemez és bordáslemez	0,3
Kartondoboz és kartondoboz	0,35
Kartondoboz és fából készült rakodólap	0,35
Nagy zsákok és fából készült rakodólap	0,3
Olajos fémlemez és olajos fémlemez	0,1
Lapos acélrudak és fűrészelt fa	0,35
Festetlen durva acéllemezek és fűrészelt fa	0,35
Festett durva acéllemezek és fűrészelt fa	0,35
Festetlen durva acéllemezek és festetlen durva acéllemezek	0,3
Festett durva acéllemezek és festett durva acéllemezek	0,2
Festett acélhordó és festett acélhordó	0,15
Fal falon köztes réteg nélkül (beton/beton)	0,5
Vakolt darab, fa köztes réteggel fán (beton/fa/fa)	0,4
Födém födémen köztes réteg nélkül (beton/rácsos tartó)	0,6
Acélkeret fa köztes réteggel (acél/fa)	0,4
Födém acélkereten, fa köztes réteggel (beton/fa/acél)	0,45
Gyantás kötőanyagú furnér, sima – europaletta (fa)	0,2
Gyantás kötőanyagú furnér, sima – oldalfalas rakodólap (acél)	0,25
Gyantás kötőanyagú furnér, sima – műanyag rakodólap (polipropilén)	0,2
Gyantás kötőanyagú furnér, sima – préselt fa pozdorja rakodólap	0,15
Gyantás kötőanyagú furnér, szitaszerkezetű – europaletta (fa)	0,25
Gyantás kötőanyagú furnér, szitaszerkezetű – oldalfalas rakodólap (acél)	0,25
Gyantás kötőanyagú furnér, szitaszerkezetű – műanyag rakodólap (polipropilén)	0,25

Gyantás kötőanyagú furnér, szitaszerkezetű – préselt falemezből készült rakodólapok	0,2
Alumíniumbordás rakodófelület (perforált rudak) – europaletta (fa)	0,25
Alumíniumbordás rakodófelület (perforált rudak) – oldalfalas rakodólap (acél)	0,35

3.7. Használati díj ellenőrzése

3.7.1. Az ellenőrzés tárgyi feltételei:

Az ellenőrzés során meg kell győződni arról, hogy az úthasználó rendelkezik-e érvényes úthasználati jogosultsággal. Ehhez működőképes Psion készülék és internetes kapcsolat szükséges.

3.7.2. Ellenőrzés folyamata

A megállított jármű forgalmi rendszámát az ellenőrzést végző beviszi az ellenőrző készülékbe. A rendszer visszajelzi az ellenőrnek, hogy a bevitt rendszámra fizettek-e úthasználati díjat. Amennyiben nem fizették meg a díjat vagy nem a járműkategóriának megfelelőt, úgy jegyzőkönyvet vesznek fel és pénzbefizetésről szóló csekket adnak át a járművezetőnek.

3.8. A nehéz tehergépkocsik közlekedése korlátozásának ellenőrzése

3.8.1. Az ellenőrzés személyi feltételei:

Az ellenőrzést végzőknek a vonatkozó jogszabályokat ismerniük kell.

3.8.2. Az ellenőrzés tárgyi feltételei:

Nincs speciális feltétel.

3.8.3. Ellenőrzés folyamata

(1) Meg kell vizsgálni, hogy a fuvarszerszám megengedett legnagyobb összömege a 7,5 tonnát meghaladja-e.

(2) Amennyiben igen, úgy vizsgálandó, hogy az ellenőrzés időpontjában - a hatályos jogszabály szerint - forgalomkorlátozás van-e érvényben az adott útszakaszon. Ezzel összefüggésben vizsgálandó, hogy a felfüggesztésre került-e a korlátozás.

(3) A korlátozás fennállása esetén vizsgálandó, hogy a vonatkozó jogszabály értelmében a szállítást végző szervezet, a jármű kategóriája, a rakomány jellege vagy a szállítás célja mentességet élvez-e a korlátozás alól.

(4) Alanyi mentesség hiányában ellenőrizni szükséges, hogy a járművezető rendelkezik-e olyan okmánnal, amely feljogosítja a közlekedésre. A Nemzeti Közlekedési Hatóság által kiadott engedély mintája a 20. ábrán látható.

Nemzeti
Közlekedési
Hatóság

Sorszám: 195/2013.

Engedély
a nehéz tehergépkocsik közlekedésének korlátozásáról szóló
190/2008. (VII. 29.) Korm. rendeletben meghatározott közlekedési
korlátozás alóli felmentésre

1. A tehergépkocsi üzemben tartójának neve és címe:
Békéscsaba Vasút Rt.
1000 Budapest, 1011 Gyöngyösi út

2. A tehergépkocsi rendszáma, gyártmánya és típusa:
KABOS 0001 MÁV TERHELTEK

3. A tevékenység vagy a szállított áru megnevezése:
Ömlesztett kristálycukor – élelmiszer tartály félpótkocsiban szállítása.

4. Az engedély érvényességének időbeli hatálya:
2013. január 10 – 2013. április 10.

5. Egyéb feltételek:
Érvényes Magyarország területén.

Budapest, 2013. év január hó 07. nap

Nemzeti Közlekedési Hatóság

5. ábra: Felmentés a hétvégi forgalomkorlátozás alól

3.9. A szállítási okmányok ellenőrzése

3.9.1. Az ellenőrzés személyi feltételei

Az ellenőrzést végzőknek a vonatkozó jogszabályokat ismerniük kell.

3.9.2. Az ellenőrzés tárgyi feltételei:

(1) Az ellenőrzést végzőnek lehetőség szerint rendelkezniük kell okmánytárral (TDS) és UV vizsgáló készülékkel, amennyiben ezen eszközök mindegyike nem áll rendelkezésre úgy a rendelkezésre álló eszközök igénybevételével kell az ellenőrzéseket lefolytatni.

3.9.3. Az ellenőrzés végrehajtása

A belföldi és nemzetközi szállítási okmányok, valamint a szállítási körülmények ellenőrzése szemrevételezéssel történik.

3.9.3.1. Belföldi közúti árufuvarozásnál ellenőrizendő dokumentumok

A belföldi közúti árufuvarozás esetén az alábbiakat kell ellenőrizni:

1. a közúti árufuvarozói engedély meglétét (engedélykivonat), érvényességét,
 - a) az alkalmazott fuvarokmány meglétét, kiállítottságát,
 - b) árukísérő okmány meglétét, ömlesztett áru esetén tömegbizonylat, nyilatkozat kiállítottságát,
 - c) jármű jelölés meglétét, elhelyezését (engedélyszám, vagy név és cím),
 - d) gépkocsivezető szakmai alkalmasságát bizonyító érvényes bizonyítványát.

3.9.3.2. Nemzetközi közúti árufuvarozásnál ellenőrizendő dokumentumok

A nemzetközi közúti árufuvarozás esetén az alábbiakat kell ellenőrizni:

- a) a közösségi engedély hiteles másolatának meglétét, érvényességét,
- b) nemzetközi időszakos vizsgálati bizonyítvány bizonyos relációkban, meglétét, érvényességét,
- c) alkalmazott fuvarokmány megléte, kiállítottsága (CMR, TIR Carnet)
- d) Európai közösségen kívüli áruszállításnál nemzetközi árusfuvarozási engedély meglétét, érvényességét, kitöltöttségét,
- e) árukísérő okmány megléte, ömlesztett áru esetén tömegbizonylat, nyilatkozat kiállítottságát,
- f) jármű jelölés megléte, elhelyezését (engedélyszám, vagy név és cím),
- g) gépkocsivezető szakmai alkalmasságát bizonyító érvényes bizonyítványát.

3.9.3.3. Autóbusszal díj ellenében végzett belföldi különjáratú személyszállításnál ellenőrizendő dokumentumok

Az autóbusszal díj ellenében végzett belföldi különjáratú személyszállítás esetén az alábbiakat kell ellenőrizni:

- a) az autóbusszos személyszállítói engedély meglétét (engedélykivonat), érvényességét,
- b) az alkalmazott fuvarokmány meglétét, kiállítottságát,
- c) jármű jelölés meglétét, elhelyezését (engedélyszám, vagy név és cím),
- d) gépkocsivezető szakmai alkalmasságát bizonyító érvényes bizonyítványát.

3.9.3.4. Autóbusszal díj ellenében végzett nemzetközi különjáratú személyszállításnál ellenőrizendő dokumentumok

Az autóbusszal díj ellenében végzett nemzetközi különjáratú személyszállítás esetén az alábbiakat kell ellenőrizni:

- a) az autóbusszos személyszállítói engedély meglétét (engedélykivonat), érvényességét,
- b) az alkalmazott fuvarokmány (ellenőrzési okmány, interbusz menetlevél, utas lista) meglétét, kiállítottságát,
- c) jármű jelölés meglétét, elhelyezését (engedélyszám, vagy név és cím),
- d) gépkocsivezető szakmai alkalmasságát bizonyító érvényes bizonyítvány.

3.9.3.5. Menetrendszerinti személyszállításnál ellenőrizendő dokumentumok

Menetrendszerinti személyszállítás esetén az alábbiakat kell ellenőrizni:

- a) az autóbuszos személyszállítói engedély meglétét (engedélykivonat), érvényességét, nemzetközi forgalomban járási engedély érvényessége, tranzitjáratok esetében hozzájárulás meglétét,
- b) az alkalmazott fuvarokmány meglétét, kiállítottságát,
- c) jármű jelölés meglétét, elhelyezését (engedélyszám, vagy név és cím),
- d) járat útvonaljelző tábla, járatszám meglétét.

3.9.3.6. Személytaxi üzemű személyszállító szolgáltatást végző személygépkocsinál ellenőrizendő dokumentumok

Személytaxi üzemű személyszállító szolgáltatást végző személygépkocsi esetén az alábbiakat kell ellenőrizni:

- a) Taxi engedély meglétét, érvényességét,
- b) Igazolólap (személytaxihoz) meglétét, érvényességét,
- c) Viteldíjjelző készülék hitelesítési okmányát,
- d) Taxi vezetői igazolvány meglétét, arcképes mellékletének elhelyezését.

3.9.3.7. Személygépkocsis személyszállító szolgáltatást végző személygépkocsinál ellenőrizendő dokumentumok

Személygépkocsis személyszállító szolgáltatást végző személygépkocsi esetén az alábbiakat kell ellenőrizni:

- a) Személygépkocsis személyszállítói engedély meglétét, érvényességét,
- b) Igazolólap (személygépkocsis személyszállító szolgáltatást végző gépkocsihoz) meglétét, érvényességét,
- c) Vezetői igazolvány meglétét, arcképes mellékletének elhelyezését.

3.9.3.8. Bejelentés alapján végzett közúti közlekedési szolgáltatás esetén ellenőrizendő dokumentumok

Bejelentés alapján végzett közúti közlekedési szolgáltatás esetén az alábbi dokumentumokat kell ellenőrizni:

- a) bejelentés megtörténtjét visszaigazoló okmány meglétét.

3.9.3.9. Saját számlás áruszállítás esetén ellenőrizendő dokumentumok

Saját számlás áruszállítás esetén az alábbi dokumentumokat kell ellenőrizni:

- a) az alkalmazott menetlevél meglétét, kiállítottságát,
- b) árukísérő okmány megléte, ömlesztett áru esetén tömegbizonylat, nyilatkozat kiállítottsága,
- c) nemzetközi szállításnál az egyezményben rögzített esetekben nemzetközi áru fuvarozási engedély.

3.9.3.10. Az autóbusszal végzett saját számlás személyszállítás esetén ellenőrizendő dokumentumok

Bejelentés alapján végzett közúti közlekedési szolgáltatás esetén az alábbi dokumentumokat kell ellenőrizni:

- a) az autóbuszos saját számlás igazolvány meglétét (járműre kiadott kivonat érvényességét,
- b) az alkalmazott menetlevél meglétét, kiállítottságát,
- c) gyerekszállítás megjelölését,
- d) különjáratú tábla meglétét,
- e) nemzetközi szállítás esetén a nemzetközi saját számlás igazolvány megléte, érvényességét.

3.9.3.11. Általános ellenőrzési szempontok

(1) Az ellenőrzés során vizsgálendő, hogy az ellenőrzés alá vont szállítóeszköz magyar, EU-s vagy EU-n kívüli honossággal rendelkezik.

(2) Magyar és EU-s honosság esetén vizsgálendő, hogy a jármű mérete vagy az adott fuvarfeladat miatt engedélykötelezettség vagy engedélymentesség áll-e fenn.

(3) Engedélykötelezettség esetén a járművezető be tudja-e mutatni a közösségi engedély hiteles másolatát, továbbá magyar fuvarozó esetében az áru fuvarozói engedélykivonatot.

(4) A mennyiben a járművet nem uniós állampolgár vezeti, úgy rendelkezik-e járművezetői igazolvánnyal.

(5) Magyar honosságú fuvarszköz esetében a saját számlás közúti áruszállítás esetében vizsgálendő, hogy a járművezető rendelkezik-e közúti áruszállítási igazolvánnyal, valamint saját számlás menetlevéllel.

(6) EU-n kívüli honosság esetén a vonatkozó kétoldalú megállapodás értelmében fennáll-e az engedélykötelezettség. Amennyiben igen, meg kell vizsgálni, hogy a fuvarozó rendelkezik-e a fuvarfeladatnak megfelelő áruszállítási engedéllyel vagy CEMT engedéllyel és a hozzájuk tartozó - környezetvédelmi normáknak való megfelelést tanúsító - igazolásokkal.

(7) Amennyiben a fuvarszköz az EU valamely tagállamában - ide nem értve Magyarországot - van bejegyezve és harmadik országos fuvarozást végez, úgy rendelkezik-e a járművezető harmadik országos fuvarozásra feljogosító áruszállítási engedéllyel vagy CEMT engedéllyel.

(8) Vizsgálendő, hogy amennyiben közúti közlekedési szolgáltatást végez a fuvarozó, az ellenőrzés alá vont fuvarszköz vezetője - honosságtól függetlenül - rendelkezik-e fuvarlevéllel (CMR).

3.9.3.12. Engedélyek alaki és tartalmi szempontú vizsgálata

Az engedélyek alaki és tartalmi szempontú vizsgálatát az alábbiak szerint kell elvégezni

3.9.3.12.1. Szemrevételezéssel elvégezhető vizsgálat

Eszköz nélküli elvégzett szemrevételezéses vizsgálat során az alábbiakat kell ellenőrizni:

- a) Engedély valódiságának vizsgálata, szabad szemmel látható biztonsági jegyek (fémszál, vízjel) megléte.
- b) Az engedélyen feltüntetett fuvarozó végzi-e a fuvarozást.
- c) Érvényesség vizsgálata.
- d) Az átadott engedély feljogosít-e az aktuális fuvarfeladat végzésére.

- e) Bilaterális áruszállítási engedélyek esetében vizsgálandók az esetleges javítások, figyelemmel a vegyesbizottsági ülések jegyzőkönyveire.
- f) Bilaterális áruszállítási engedélyek és CEMT engedélyek esetében vizsgálandó a környezetvédelmi normáknak való megfelelést tanúsító igazolások megléte és érvényessége.
- g) Bilaterális áruszállítási engedélyek esetében vizsgálandó az esetleges gépjárműadó fizetési kötelezettség fennállása és annak teljesítése.

3.9.3.12.2. Eszközzel végzett vizsgálat

- a) Engedély - okmányvizsgáló berendezés által – UV megvilágításban történő vizsgálata.
- b) Az okmány összehasonlítása a rendelkezésre álló mintapéldánnyal.
- c) Az engedély sorszámának összehasonlítása az NKH-tól kapott kimutatásban található sorszámtartományban foglaltakkal.
- d) Adóköteles engedély esetében az illetékbélyegek valódiságának - UV megvilágításban történő vizsgálata - kézi okmányvizsgálóval.

3.10. Veszélyes áru és hulladék szállítók ellenőrzése

3.10.1. Az ellenőrzés személyi feltételei

- (1) Az ellenőrzést végzőknek a vonatkozó jogszabályokat, a munkabiztonsági, elsősegélynyújtási előírásokat ismerniük kell.
- (2) A veszélyes árut szállító járművek ellenőrzéséhez speciális szakmai ismeretek szükségesek.

3.10.2. Az ellenőrzés tárgyi feltételei

- (1) Az ellenőrzést végzőnek rendelkeznie kell az 1. melléklet szerinti módszertani útmutatóval, elsősegélynyújtó felszereléssel.
- (2) Mintavétel esetén az előzőeken túl az ellenőrnek rendelkeznie kell egyéni védőfelszereléssel, valamint mintavevő felszereléssel.

3.10.3. Az ellenőrzés célja

- (1) A veszélyes árut és hulladékot szállító közúti járművek és a rakomány ne jelentsenek veszélyt a közlekedés többi résztvevőjére, a környezetre.

3.10.4. Az ellenőrzés végrehajtása

- (1) Az ellenőrzést úgy kell végezni, hogy az ne veszélyeztessen sem személyeket, sem javakat, sem a környezetet, illetve ne zavarja jelentősen a közúti közlekedést.
- (2) A hatóság a veszélyes árut szállító járművek ellenőrzését közúton, közforgalom elől el nem zárt magánúton végzi, az ellenőrzési jegyzék rovatainak, valamint az 1. melléklet szerinti módszertani útmutató alkalmazásával. Ezen kívül a hatóság a veszélyes áruk közúti szállításában résztvevők telephelyein is folytatott ellenőrzést, amely nem csak a szállítók, hanem a többi résztvevő telephelyeire is kiterjed. Közúti ellenőrzés során, az ellenőrzéseknek a mezőgazdasági vegyszerek és üzemanyagok mezőgazdasági vontatóval vagy lassú járművel vontatott pótkocsival történő közúti szállításának ellenőrzésére is ki kell terjednie.

(3) Az ellenőrzések alkalmával a veszélyes hulladék szállítására vonatkozó szabályok betartását is ellenőrizni kell. Az ellenőrzött veszélyes hulladék veszélyes áru szállítási szabályok hatálya alá tartozása esetén, a veszélyes hulladékok szállításával kapcsolatos előírásokon túlmenően ugyanúgy kell eljárni, mint más veszélyes áru ellenőrzése során. A veszélyes hulladék szállításával kapcsolatos szabálytalanság feltárása esetén a szabálytalanságról a környezetvédelmi hatóságot is tájékoztatni kell.

(4) A szabálytalan szállítások kiszűrése érdekében szűrőpróbaszerűen a nem jelölt járműveket is meg kell vizsgálnia a hatóságnak a rakomány, illetve a jármű- és a fuvarokmány ellenőrzése céljából. Egyéb szabálytalanság gyanúja esetén (pl.: ittasság, a jármű szemmel látható rossz műszaki állapota, sérült vánzár), amennyiben az nem tartozik az ellenőrző hatóság hatáskörébe, haladéktalanul tájékoztatni kell a szabálytalanság szempontjából hatáskörrel rendelkező illetékes hatóságot, aki a további eljárásról intézkedik. A közúti ellenőrzések során a központi közlekedési közigazgatási bírságnylvántartásban vizsgálni kell, hogy a járművezetőnek, vagy az üzembentartónak van-e kifizetetlen bírság tartozása. Bírság tartozás fennállása esetén, a közúti közlekedéssel kapcsolatos egyes bírságok kivételének részletes szabályairól és a bírságok felhasználásának rendjéről szóló rendelet szerint kell eljárni.

(5) A veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzése során feltárt szabálytalanságról a helyszínen jegyzőkönyvet kell felvenni. A jegyzőkönyvben részletesen rögzíteni kell a tényállást, a körülményeket, a bizonyítékokat, valamint a jármű személyzet részére biztosítani kell a lehetőséget nyilatkozattételre. Az ellenőrzés során készített ellenőrzési jegyzék, valamint a jegyzőkönyv egy példányát az ellenőrzött jármű vezetőjének át kell adni. Vánzárral ellátott jármű, konténer rakományának ellenőrzését csak a vámhatóság képviselőjének jelenlétében lehet végrehajtani.

(6) A veszélyes árut szállító jármű és vezetője az ismételt ellenőrzés alól mentesülhet, ha az EU bármely tagállamának ADR ellenőrzésre feljogosított hatósága által kitöltött, a magyar ellenőrzési jegyzékkel azonos adattartalmú okmánnyal igazolja, hogy az adott szállítást korábban már ellenőrizték. Ettől függetlenül az ellenőrzéstől eltekinteni nem kötelező, és a gépjárművezetőnél levő ellenőrzési jegyzék alapján szűrőpróbaszerű ellenőrzés végezhető, viszont új ellenőrzési jegyzék felvétele csak újonnan feltárt szabálytalanság esetén szükséges. Amennyiben a korábbi ellenőrzést követően a szállítási feltételek jelentősen megváltozhattak, az ellenőrzést teljes részletességgel kell végrehajtani és a korábbi ellenőrzés tényét figyelmen kívül kell hagyni.

(7) Az ellenőrző hatóságok a rendszeres ellenőrzések végrehajtásához illetékességi területükön olyan helyeket jelölnek ki, ahol a veszélyes áru szállítás ellenőrzését végre lehet hajtani, illetve olyan helyeket, amelyek alkalmasak arra, hogy a visszatartás elrendelése (kényszervárakoztatás) során a visszatartott jármű a közlekedés és a környezet biztonságának veszélyeztetése nélkül tartózkodjon. A befogadással és a várakoztatással kapcsolatos költségek (pl.: fizetős parkolóban a parkolás díja, az odajutáshoz szükséges útdíj, autópálya használati díj költsége, az áru átcsomagolása) mindenkor a szállítót terhelik. A hatóság

ellenőrizhet, visszatarthat járműveket a kijelölt ellenőrzési, illetve kényszervárakozási helyszíneken kívül is, az (1) bekezdésben foglaltak figyelembevételével.

(8) Az ellenőrzést végzők ellenőrzésük során, szükség esetén a szállított áruból mintát vehetnek, ha annak beazonosíthatósága, vagy veszélyessége az iratokból, dokumentumokból nem állapítható meg, de a veszélyes áru szállítási szabályok hatálya alá tartozása valószínűsíthető. A mintavételre okot adhat annak gyanúja is, hogy a szállított áru nem egyezik meg az iratokban feltüntetettel, vagy a szállított árura vonatkozó iratok hiányoznak. A mintavétel szükségességét az ellenőr saját hatáskörében mérlegeli.

(9) Ha veszélyes anyag szivárgása, küldeménydarabok sérülése miatt környezet-szennyezés történt (vagy történik), annak megszüntetéséig a járművet erre alkalmas biztonságos helyen, a veszély mértékét figyelembevevő módon várakoztatni kell. A környezetszennyezésről a környezetvédelmi felügyelőséget és a katasztrófavédelmi igazgatóság ügyeletét értesíteni kell.

(10) A kényszervárakoztatás elrendelésének okát, idejét és helyét rögzíteni kell az ellenőrzési jegyzék megjegyzések rovatában, illetve a jegyzőkönyvben, valamint a kiadásra kerülő határozatban is.

3.11. A külföldi hatósági engedéllyel és jelzéssel ellátott járművek belföldi üzemeltetésére vonatkozó szabályok betartásának ellenőrzése

3.11.1. Az ellenőrzés tárgyi feltételei:

Munkabiztonsági eszközök megléte.

3.11.2. Az ellenőrzés végrehajtása

(1) A Kkt. értelmében a külföldi hatósági engedéllyel és jelzéssel ellátott járművek belföldi üzemeltetése abban az esetben megengedett, ha:

- a) a gépkocsivezető szokásos tartózkodási helye nem Magyarország területén van,
- b) a gépkocsivezető a járművet - hat hónapon belül összességében - 30 nap időtartamot meg nem haladóan használja Magyarország területén és a használathoz az üzemben tartó a jármű birtokba adása időpontjának, továbbá a használati jogosultság időtartamának megjelölését is tartalmazó okiratba foglalt nyilatkozatával hozzájárult, vagy
- c) a gépkocsivezető a belföldön használt járművet a külföldi üzemben tartójától rendszeres munkavégzéséhez kapta használatra.”

(2) A járművezető akkor mentesülhet a rá vonatkozó korlátozások alól, ha az ellenőrzés során igazolja, hogy szokásos tartózkodási helye nem Magyarország területén van. Ennek igazolására az illetékes külföldi hatóság által kiállított, a külföldi tartózkodási helyet megjelölő bármilyen közokirat (pl. vezetői engedély), vagy a magyar hatóság által kiállított olyan lakóhelyet igazoló hatósági igazolvány alkalmas, amelybe a külföldi tartózkodási helyet bejegyezték.

(3) A Kkt. 25/B. § (5) bekezdésének korábban hatályba lépett módosítása alapján az idegen nyelven kiállított közokirat csak magyar nyelvű fordítással fogadható el, azonban a korábbiaktól

eltérően nem szükséges, hogy a fordítás hiteles legyen, az egyszerű fordítást is el kell fogadni. Amennyiben a fordítás valódiságával, tartalmával vagy helyességével kapcsolatosan kétség merül fel, úgy ezt a körülményt közigazgatási hatósági eljárás során kell tisztázni. A közigazgatási hatósági eljárás során az iratról hiteles fordítást kell beszerezni az OFFI-tól. Ennek költsége jogsértés megállapításának hiányában az eljáró hatóságot, jogsértés megállapítása esetén az ügyfelet terheli.

(4) Mentésülhet a járművezető az előírások alól akkor is, ha az ellenőrzés során igazolja, hogy a járművet hat hónapon belül összességében 30 nap időtartamot meg nem haladóan használja Magyarország területén. A jármű üzemeltetője által kiállított igazolást olyan közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni, amelyben az üzemeltető hozzájárul a jármű magyarországi használatához és megjelöli a birtokba adás időpontját, valamint a használati jogosultság időtartamát (annak kezdő és záró időpontját) is.

(5) Amennyiben a jármű vezetője a (4) bekezdés szerint kívánja a járműhasználat jogszerűségét igazolni, ellenőrizni kell a közigazgatási bírságnyilvántartásban (a továbbiakban nyilvántartás), hogy korábban élt-e ezzel a lehetőséggel. Ha a nyilvántartás szerint korábban már igazolták ilyen módon a járműhasználat jogszerűségét, a nyilvántartás adatai alapján ellenőrizni kell, hogy az átadott meghatalmazás alkalmas-e a jogszerű járműhasználat igazolására. Ennek megállapítására össze kell vetni a nyilvántartás adatait (a Kkt. 21/D. § (1) bekezdés j) pont je) és jf) alpontjai szerint) az átadott meghatalmazásban rögzített használati idővel, illetve a kiállítás időpontjával.

(6) Amennyiben a nyilvántartás szerint a jármű üzemeltetője a jármű magyarországi használatához az ellenőrzés időpontját megelőző hat hónapon belül 30 napot meghaladó ideig már korábban hozzájárult, úgy a jármű jogszerű használatát a fentiek szerint nem lehet igazolni.

(7) Amennyiben az átadott meghatalmazás és a nyilvántartás alapján a használati időtartam túllépné a hat hónapon belül a 30 napot, úgy a meghatalmazást alkalmatlannak kell tekinteni.

(8) Amennyiben a nyilvántartásban még nem szerepel a jármű, a Kkt. 21/D. § (1) bekezdés j) pontjában meghatározott adatokat a nyilvántartásban rögzíteni kell és erről a járművezetőt tájékoztatni kell.

(9) A járművezető igazolhatja a járműhasználat jogszerűségét olyan okirattal, amely szerint a járművet rendszeres munkavégzéséhez kapta használatra annak külföldi üzemeltetőjétől. A korábban hatályos szabályozástól eltérően a jogszabály már nem követeli meg a külföldi munkavégzés tényének igazolását, azaz a jármű belföldi használata is jogszerű lehet. A jogszabály megfogalmazásából nem következik, hogy a jármű vezetője az üzemeltető munkavállalója, ezért a munkaviszonyra irányuló igazolást nem lehet megkövetelni a jármű vezetőjétől. A járművezetőnek mindössze olyan okiratra van szüksége, amelyben a külföldi üzemeltető kijelenti, hogy a járművezető a járművet rendszeres munkavégzéséhez kapta használatra. A jogszabály megfogalmazása alapján egyértelmű, hogy ilyen okiratot csak a jármű forgalmi engedélyébe bejegyzett külföldi üzemeltető állíthat ki, azt a jármű belföldi használója (pl. bérlője) nem jogosult kiállítani.

4. A bírság megállapításának általános szabályai

(1) Amennyiben a hatósági ellenőrzés alapján a hatóság azt állapítja meg, hogy a jogszabályban foglalt rendelkezések megsértésre kerültek, úgy abban az esetben –a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 94. § (1) bekezdésében, valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 94. § (2) bekezdés b) pontjának alkalmazásáról szóló 80/2009. (XII.29.) KHEM rendelet 2. § (5) bekezdésében foglaltakra is figyelemmel - megteszi a szükséges intézkedéseket, így adott esetben dönt a hatósági eljárás megindításáról.

(2) A hatósági ellenőrzésen feltárt jogsértés(ek) tárgyában indított hatósági eljárás célja a feltárt jogsértés(ek) tekintetében a tényállás teljes körű tisztázásával, bizonyításával a felelősök megállapítása és velük szemben a jogszabályban foglalt szankció – közigazgatási bírság kiszabása – alkalmazása. Ezen cél elérése érdekében az eljárások során be kell tartani a közúti árufuvarozáshoz, személyszállításhoz és a közúti közlekedéshez kapcsolódó egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegéről, valamint a bírsággal összefüggő hatósági feladatokról szóló 156/2009. (VII.29.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: 156/2009. Korm. rendelet) az egyes tényállások vonatkozásában megállapított anyagi jogi jogszabályokat, valamint az eljárást a Ket. rendelkezései szerint kell lefolytatni.

(3) A hatósági eljárás során fokozottan figyelemmel kell eljárni az alábbiak tekintetében:

- a) a felelőssé tehető valamennyi ügyfél eljárásba való bevonása, ügyféli jogok gyakorlásának biztosítása – eljárás megindításáról való értesítés, magyar nyelvet nem beszélő ügyfél értesítése az eljárás megindításáról anyanyelvén.
- b) a tényállás teljes körű tisztázása érdekében eljárási cselekmények folytatása, ügyféli nyilatkozat beszerzése, figyelemmel a Ket. 50. § (4) bekezdésében foglaltakra, amely szerint a hatósági eljárásban minden olyan bizonyíték felhasználható, amely alkalmas a tényállás tisztázásának megkönnyítésére. Az alkalmazandó bizonyítási eszközt a hatóság szabadon választja meg.
- c) amennyiben a jogsértés bizonyításra került, úgy a hatóság közigazgatási bírságot szab ki. Az egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabandó bírságok, valamint a több jogsértő cselekmény vagy mulasztás esetén az ugyanabban az eljárásban kiszabható bírság maximális összegét a 156/2009. Korm. rendelet tartalmazza. Nincs helye bírság kiszabásának, ha a jogsértő cselekmény elkövetése óta két év eltelt (elévülés).
- d) a bírságot a rendelkezés megsértéséért felelős köteles megfizetni. Amennyiben valamely rendelkezés megsértéséért többen is felelőssé tehető, a külön jogszabályban meghatározott bírság összegét a jogsértésben való felelősségük arányában kötelesek megfizetni. Ha a felelősségük aránya nem állapítható meg, a bírságfizetési kötelezettség őket egyenlő arányban terheli. Nem állapítható meg a bírságfizetési kötelezettség a közúti szállítást végző működési körén kívül eső olyan elháríthatatlan ok esetén, amelyet az nem látott és ésszerű elvárhatóság mellett nem is láthatott előre.

- e) a felelősök meghatározásánál a 156/2009. Korm. rendeletben, valamint a vonatkozó anyagi jogszabályokban foglaltak alapul vételével kell eljárni.
- f) a bírság összegének meghatározása során figyelemmel kell lenni egyrészt a 156/2009. Korm. rendelet 13. § (2) bekezdésében foglaltakra, amely szerint *„ha az ellenőrző hatóság ugyanazon ellenőrzés keretében és az annak alapján indult közigazgatási eljárásban a 2-11. §-ban meghatározott több - a hatóság hatáskörébe tartozó - szabályszegést állapít meg, akkor a bírság kiszabására irányuló eljárást ugyanazon szabályszegővel szemben egy eljárásban kell lefolytatni. A bírság mértéke az egyes szabályszegések miatt megállapított bírságok összege, amely azonban nem haladhatja meg a megállapított legsúlyosabb szabályszegés miatt kiszabható bírság háromszorosát, de legfeljebb a 2 200 000 forintot, járművezető esetén a másfélszeresét, de legfeljebb a 800 000 forintot.”* Másrészt a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény 12/A. § -ban foglaltakra, amely szerint *„a hatósági ellenőrzést végző szervek kis- és középvállalkozásokkal szemben az első esetben előforduló jogsértés esetén - az adó- és vámhatósági eljárást és a felnőttképzési tevékenységet folytató intézmények ellenőrzésére irányuló eljárást kivéve - bírság kiszabása helyett figyelmeztetést alkalmaznak, illetve kötelesek megvizsgálni a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 94. § (1) bekezdés a) pontjában szabályozott eljárás alkalmazásának lehetőségét.*
Nincs lehetőség a bírságtól való eltekintésre, ha
a) a jogsértés emberi életet, testi épséget vagy egészséget sért vagy veszélyeztet,
b) a bírság kiszabásának alapjául szolgáló tényállás megvalósulásával környezetkárosodás következett be,
c) a tizennyolcadik életévüket be nem töltött személyek védelmét célzó jogszabályi rendelkezés megsértésére került sor, vagy
d) a jogsértésre a személyeknek koruk, hiszékenységük, szellemi vagy fizikai fogyatkozásuk miatt különösen kiszolgáltatott, egyértelműen azonosítható csoportjához tartozó személlyel szemben került sor.”

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	2
1.1. A Komplex Ellenőrzési és Bírságolási Útmutató célja	2
1.2. A közúti ellenőrzés alapelvei	2
1.3. A KEBÚ betartásában érintett hatóságok	3
1.4. Személyi feltételek	3
2. Általános követelmények ellenőrzésének módszertana	4
2.1.1. Vezetési okmányok ellenőrzése, nyilvántartásban történő ellenőrzés	4
2.1.1.1. Külföldi hatóság által kiállított vezetői engedély ellenőrzése	5
2.1.1.2. Hamis, hamisított okmány kiszűrése	6
2.1.2. Járműokmányok ellenőrzése	6
2.1.2.1. Adategyezőség ellenőrzése	7
2.1.2.2. Az M, SP és P betűjelű ideiglenes rendszám táblákkal kapcsolatos ellenőrzés	7
2.2. A kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás fedezete fennállására irányuló ellenőrzés ..	9
2.2.1. Az ellenőrzés feltételei	9
2.2.2. Az ellenőrzés végrehajtása	9
3. Speciális követelmények ellenőrzésének módszertana	11
3.1. Járművezető alkalmasságának megállapítása	11
3.1.1. Személyi feltételek ellenőrzése (vezetésre képes állapot)	11
3.2. Járművek közúti forgalomban való részvételének általános műszaki közlekedésbiztonsági ellenőrzése	11
3.2.1. Az ellenőrzés személyi feltételei	11
3.2.2. Az ellenőrzés tárgyi feltételei	11
3.2.3. A közúti közlekedésben való részvétel feltételei	11
3.2.4. A járművek közúti ellenőrzés keretében történő vizsgálata	12
3.2.4.1. A jármű azonosítása, tartozékainak vizsgálata	12
3.2.4.2. A felépítmény vizsgálata	12

3.2.4.2.1. A felépítmény vizsgálata autóbuszok esetén.....	13
3.2.4.2.2. A felépítmény vizsgálata tehergépjárművek esetén	13
3.2.4.2.3. A felépítmény vizsgálata mezőgazdasági vontató esetén	13
3.2.4.2.4. A felépítmény vizsgálata motorkerékpár esetén	13
3.2.4.3. Kormányzás és kerékfelfüggesztés vizsgálata	13
3.2.4.4. A fékrendszer vizsgálata	14
3.2.4.5. Világító- és fényjelző berendezések vizsgálata	14
3.2.4.6. Vontatást végző és vontatott járművek ellenőrzése	15
3.2.5. Az ellenőrzés jegyzőkönyvezése	15
3.3. Tengelyterhelés és össztömeg ellenőrzés	15
3.3.1. Tengelyterhelés és össztömeg ellenőrzéssel kapcsolatos fogalmak	15
3.3.2. Az ellenőrzésre vonatkozó jogszabályok	16
A közúti tengelyterhelést mérő ellenőrnek ismernie kell legalább az alábbi szabályozásokat:16	
3.3.3. Az ellenőrzés tárgyi feltételei	17
3.3.3.1. Mérőjármű.....	17
3.3.3.2. Az ellenőrzés helyszíne	17
3.3.4. A tengelyterhelés- és össztömeg-ellenőrzés végrehajtása.....	17
3.3.4.1. Útvonalengedély/ közútkezelői hozzájárulás ellenőrzése	18
3.3.4.2. A mérés folyamata.....	18
3.3.4.2.1. Útvonalengedéllyel rendelkező járművek esetében történő eljárás.....	18
3.3.4.2.2. A mérési jegyzőkönyv	18
3.4. Vezetési és pihenőidők szabályai betartásának ellenőrzése	18
3.4.1. Az ellenőrzés személyi feltételei	18
3.4.2. Az ellenőrzés tárgyi feltételei	18
3.4.3. Ellenőrzés végrehajtása	18
3.4.3.1. A szállításra vonatkozó vezetési- és pihenőidő szabályok megállapítása	18
3.4.3.2. Járművezető életkorának vizsgálata	19

3.4.3.3. Tachográf gyári adattáblájának ellenőrzése.....	19
3.4.3.4. Beszerelési adattábla ellenőrzése	19
3.4.3.5. Tachográf beépítésének vizsgálata.....	19
3.4.3.6. Időmérő vizsgálata	20
3.4.3.7. Az analóg tachográf menetíró korongok ellenőrzése	20
3.4.3.7.1. Menetíró korongok vizuális ellenőrzése	20
3.4.3.7.2. Menetíró korongok számítógépes ellenőrzése	20
3.4.3.8. Digitális tachográf ellenőrzése.....	20
3.4.3.9. Tevékenység igazoló lap ellenőrzése	21
3.4.3.10. Lehetséges manipulációk.....	22
3.4.3.10.1. A járművezetői kártyával elkövetett manipulációk	22
3.4.3.10.2. A jeladó, valamint a jeladó és a járműegység közötti összeköttetés manipulálása	22
3.4.3.10.3. A járműegység manipulálása.....	23
3.4.3.10.4. A tachográf szoftver manipulálása.	23
3.4.3.11. A tachográf manipulálásának feltárására alkalmazható ellenőrzési módszerek	23
3.4.3.11.1. Analóg tachográf esetén.....	23
3.4.3.11.2. A járművezetői kártya ellenőrzése.....	23
3.4.3.11.3. A járművezetői kártyán lévő mikrocsip ellenőrzése.....	23
3.4.3.11.4. A jármű ellenőrzése	23
3.4.3.11.5. A letöltött adatok, kinyomatok ellenőrzése.....	24
3.4.3.11.6. A dokumentumok átvizsgálása.....	24
3.4.3.11.7. A járművezető magatartásának megfigyelése	24
3.4.3.11.8. A jármű sebességének ellenőrzése.....	24
3.5. ATP egyezmény alá eső járművek ellenőrzése.....	25
3.5.1. Az ellenőrzés személyi feltételei	25
3.5.2. Az ellenőrzés tárgyi feltételei	25

3.5.3. Az ellenőrzéssel kapcsolatos tudnivalók.....	25
3.6. Rakományrögzítés ellenőrzése	25
3.6.1. Az ellenőrzés személyi feltételei	25
3.6.2. Az ellenőrzés tárgyi feltételei	25
3.6.3. A rakomány elhelyezésének feltételei.....	26
3.6.4. A rakomány rögzítés módjának ellenőrzése	27
3.6.4.1. Helyes rögzítési módok ismertetése	27
3.6.4.1.1. Közvetlen megtámasztás.....	27
3.6.4.1.2. Kikötés	28
3.6.4.1.3. Lekötés.....	29
3.6.4.1.4. A rakományegységek összefogása	30
3.6.4.1.5. Ömlesztett, könnyű, laza anyag szállítása.....	30
3.6.4.1.6. Fatörzsek szállítása	31
3.6.4.1.7. Fémlemezek szállítása	31
3.6.4.1.8. Hosszú anyagok (pl. csövek) szállítása.....	31
3.6.4.1.9. Munkagép, jármű szállítása.....	31
3.6.4.2. A rakományrögzítő eszköz ellenőrzése	32
3.6.4.3. A rögzítő erő megfelelőségének ellenőrzése	33
3.7. Használati díj ellenőrzése	35
3.7.1. Az ellenőrzés tárgyi feltételei:	35
3.7.2. Ellenőrzés folyamata	35
3.8. A nehéz tehergépkocsi közlekedése korlátozásának ellenőrzése.....	35
3.8.1. Az ellenőrzés személyi feltételei:	35
3.8.2. Az ellenőrzés tárgyi feltételei:	35
3.8.3. Ellenőrzés folyamata	35
3.9. A szállítási okmányok ellenőrzése	36
3.9.1. Az ellenőrzés személyi feltételei	36

3.9.2. Az ellenőrzés tárgyi feltételei:	36
3.9.3. Az ellenőrzés végrehajtása	37
3.9.3.1. Belföldi közúti árufuvarozásnál ellenőrizendő dokumentumok	37
3.9.3.2. Nemzetközi közúti árufuvarozásnál ellenőrizendő dokumentumok	37
3.9.3.3. Autóbusszal díj ellenében végzett belföldi különjáratú személyszállításnál ellenőrizendő dokumentumok	37
3.9.3.4. Autóbusszal díj ellenében végzett nemzetközi különjáratú személyszállításnál ellenőrizendő dokumentumok	37
3.9.3.5. Menetrendszerinti személyszállításnál ellenőrizendő dokumentumok	38
3.9.3.6. Személytaxi üzemű személyszállító szolgáltatást végző személygépkocsinál ellenőrizendő dokumentumok	38
3.9.3.7. Személygépkocsi személyszállító szolgáltatást végző személygépkocsinál ellenőrizendő dokumentumok	38
3.9.3.8. Bejelentés alapján végzett közúti közlekedési szolgáltatás esetén ellenőrizendő dokumentumok	38
3.9.3.9. Saját számlás áruszállítás esetén ellenőrizendő dokumentumok	38
3.9.3.10. Az autóbusszal végzett saját számlás személyszállítás esetén ellenőrizendő dokumentumok	38
3.9.3.11. Általános ellenőrzési szempontok	39
3.9.3.12. Engedélyek alaki és tartalmi szempontú vizsgálata	39
3.9.3.12.1. Szemrevételezéssel elvégezhető vizsgálat	39
3.9.3.12.2. Eszközzel végzett vizsgálat	40
3.10. Veszélyes áru és hulladék szállítók ellenőrzése	40
3.10.1. Az ellenőrzés személyi feltételei	40
3.10.2. Az ellenőrzés tárgyi feltételei	40
3.10.3. Az ellenőrzés célja	40
3.10.4. Az ellenőrzés végrehajtása	40
3.11. A külföldi hatósági engedéllyel és jelzéssel ellátott járművek belföldi üzemeltetésére vonatkozó szabályok betartásának ellenőrzése	42
3.11.1. Az ellenőrzés tárgyi feltételei:	42

3.11.2. Az ellenőrzés végrehajtása	42
4. A bírság megállapításának általános szabályai	44

Melléletek:

1. melléklet: Módszertani útmutató a veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

Ábrák jegyzéke

1. ábra: Hurkos kikötés.....	28
2. ábra: Ferde kikötés.....	28
3. ábra: Az adattábla.....	29
4. ábra: Lekötés	30
5. ábra: Felmentés a hétvégi forgalomkorlátozás alól.....	36

**KÖZÚTI ELLENŐRZÉSEL KAPCSOLATOS KOMPLEX
ELLENŐRZÉSI ÉS BÍRSÁGOLÁSI ÚTMUTATÓ**

Módszertani Útmutató

veszélyes áruk közúti
szállításának ellenőrzéséhez

2014.

Tartalomjegyzék

Bevezető	4
10. A veszélyes áruk összes tömege a szállítóegységen	6
Általános előírások	
Többféle veszélyes áru szállítása egy szállítóegységen	
Az ADR 1.1.3.6 bekezdése szerinti szállítások	
11. Az ADR 1.1.3.6 szerinti mennyiségi határ túllépése	8
Általános tudnivalók	
A szállítási kategóriákhoz rendelt legnagyobb szállítható mennyiségek táblázata	
Korlátozott (LQ) mennyiségben csomagolt veszélyes áruk szállítása /3.4/	
Engedményes mennyiség – Excepted quantity (EQ) /3.5/	
12. A szállítás módja	12
13. Fuvarokmány(ok)	14
A fuvarokmány előírt adattartalma	
Hulladékokra vonatkozó előírások	
A kármentő csomagolásokra vonatkozó különleges előírások	
Az üres, tisztítatlan szállítóeszközökre vonatkozó előírások	
Üres, tisztítatlan csomagolóeszközök szállítása	
Kiszabadult veszélyes áru tisztítása céljából közlekedő jármű	
A tengeri vagy légi szállítást is magában foglaló szállítási láncra vonatkozó különleges előírások	
14. Írásbeli utasítás(ok)	25
Az írásbeli utasítás mintája	
15. Kétoldalú/többoldalú megállapodás, belföldi hatósági engedély	31
16. Jármű jóváhagyási igazolás	33
17. A járművezető oktatási bizonyítványa	35
18. Az áru szállítása engedélyezett	40
19. A jármű(vek) engedélyezett(ek) a szállított árukra	41
20. A szállítás módjára (ömlesztett, küldeménydarabos, tartányos) vonatkozó előírások	44
Ömlesztett szállítás	
Küldeménydarabos szállítás	
Tartányos szállítás	
Konténeres szállítás	
21. Együvé rakási tilalom	48
Együvé rakási tilalom táblázata	
Együvé rakási tilalom táblázata (robbanóanyagok és tárgyak)	
22. A rakomány berakása és rögzítése, árukezelés	52
23. Szivárgás vagy sérült küldeménydarab	55
24. Csomagolóeszközök UN jelölése, tartály és tartány jelölés	57
A küldeménydarabok	
Nyomástartó edények	
Tartányjárművek	
25. Küldeménydarabok jelölése (pl. UN szám) és bárcázása (ADR 5.2)	60
Veszélyességi bárcák	
Álló helyzetet jelölő nyilak	

A környezetre veszélyes anyagok különleges jelölése	
UN szám	
Egyesítő csomagolás	
Egybecsomagolás	
Különleges előírás	
Korlátozott mennyiség	
Engedményes mennyiség	
26. Nagybárcák a tartányon, konténeren, járművön	67
Általános előírások a nagybárcákra	
Ömlesztett szállítás	
Küldeménydarabos szállítás	
Tartányos szállítás	
27. Jármű / szállítóegység / konténer jelölése (narancssárga tábla, magas hőmérséklet jele)	70
A narancssárga (veszélyt jelző) tábla	
Ömlesztett szállítás	
Küldeménydarabos szállítás	
Tartányos szállítás	
Konténerek, tankkonténerek, MEG - konténerek és mobil tartányok	
Üres, tisztítatlan tartányjárművek és tankkonténerek	
Korlátozott mennyiségben csomagolt veszélyes áruk	
Olvadékok, magas hőmérsékletű anyagok	
28. Az ADR-ben előírt általános célú biztonsági felszerelés	76
Kerékkitámasztó ék	
Önmagában megálló figyelmeztető jelző	
Szemöblítő-folyadék	
Fényvisszaverő mellény	
Hordozható világítókészülék - kézilámpa	
Védőkesztyű	
Védőszemüveg	
29. A szállított árunak megfelelő felszerelés	80
Légzésvédő maszk – menekülő kámzsa	
Csatornanyílás lefedésére alkalmas eszköz	
Műanyag gyűjtőedény	
30. Az írásbeli utasítás(ok)ban előírt további felszerelések	82
31. Tűzoltó készülékek	83
Előírt töltetömegek	
39. Szabálytalanság esetén a kockázati kategória (...a legsúlyosabb...)	86
40. Egyéb megjegyzések	87

Bevezető

A Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás (továbbiakban ADR) 1957-ben Genfben jött létre. A Megállapodás eredeti címe: *Accord européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par route (ADR)*.

Magyarország 1979-ben csatlakozott az ADR-hez, amely az 1979. évi 19. törvényerejű rendelettel lett a magyar jogrend része. Az ADR „A” és „B” Mellékletének kihirdetését és belföldi alkalmazását először a 20/1979. (IX. 18.) KPM rendelet rendelte el. Hazánk az Európai Unióhoz történő csatlakozás során felülvizsgálta, illetve EU komfortossá változtatta a közúti közlekedéssel kapcsolatos szabályokat. Az ADR a csatlakozott tagországok számára egységes szempontok szerint végrehajtott ellenőrzéseket ír elő. A jogharmonizáció során a veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzésére vonatkozó egységes eljárásról szóló 1/2002. (I. 11.) Korm. rendelet eleget tett az EU elvárásainak, így az EU-n belül egységes szabályrend mentén történik az ADR szabályok betartásának ellenőrzése.

A 2001. évben átszerkesztett és szerkezetében teljesen átalakult ADR Magyarországi alkalmazását a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás „A” és „B” Mellékletének kihirdetéséről és belföldi alkalmazásáról szóló 20/1979. (IX. 18.) KPM rendelet módosításáról szóló 28/2002. (XII. 9.) GKM rendelet, rendelte el. Ezt az átszerkesztett „A” és „B” mellékletet módosította továbbiakban (kétévente) több miniszteri rendelet, mely szintén a fenti 20/1979. (IX. 18.) KPM rendelet módosításaként került kiadásra, részben azzal egységes szerkezetben kiadva. Jelenleg az ADR „A” és „B” Melléklete kihirdetéséről, valamint a belföldi alkalmazásának egyes kérdéseiről szóló 2013. évi CX. törvény rendelkezik, az ADR belföldi alkalmazás eltéréseit a 61/2013. (X. 17.) NFM rendelet szabályozza. Az útmutató készítése során a belföldi szállítások esetén az OTSZ vonatkozó (pl. tűzoltó készülékek, gázpalackok szállítása, stb.) előírásait is figyelembe kell venni és azokkal kiegészíteni.

A veszélyes árut szállító járművek ellenőrzéséhez speciális szakmai ismeretek szükségesek. Ennek értelmében az ADR ellenőrzés végzésére a közúti közlekedés rendjéről szóló 1988. évi I. törvény, valamint, az 1/2002. (I. 11.) Korm. rendelet alapján a katasztrófavédelmi szervek (mint katasztrófavédelmi hatóság) önállóan, vagy a rendőrséggel, vagy a közlekedési hatósággal, vagy a vámhatósággal (a továbbiakban: társszervek) együtt végezhet ellenőrzést. Ezen kívül a katasztrófavédelmi hatóság a veszélyes áruk közúti szállításában résztvevők telephelyein is folytathat ellenőrzést, mely nem csak a szállítók, hanem a többi résztvevő telephelyeire is kiterjed.

Amennyiben más jogszabály eltérően nem rendelkezik, az ellenőrzés, valamint az azt követő szankcionálási eljárás során a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény előírásait kell alkalmazni.

Fentieket figyelembe véve, nélkülözhetetlenné vált egy olyan új módszertani útmutató kidolgozása, mely meghatározza az ADR ellenőrzések végrehajtásának rendjét, egységesíti a még szerteágazó gyakorlatot, megkönnyíti és gyorsítja az ellenőrzések végrehajtását, valamint segítséget nyújt az esetlegesen felmerülő problémákra.

Jelen útmutató ezeket a célokat szolgálja.

Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

Ellenőrzési jegyzék - 10. pont

10 A veszélyes áruk összes tömege a szállítóegységen:

Általános előírások

Az adatokat kötelezően fel kell tüntetni a szállítási okmány megfelelő rovatában veszélyes áruként külön-külön.

A mennyiségeket a szállított veszélyes áruk tulajdonságainak megfelelően meg lehet adni az alábbi mértékegységekben:

- térfogatban (pl. folyadékok szállítása esetén),
- bruttó tömegben (pl. tárgyak szállításánál) és
- nettó tömegben (pl. szilárd anyagoknál és az 1-es osztály robbanóanyagainál.)

Azt, hogy a fuvarokmányban az összes mennyiség a fentiek közül melyik módon van megadva, az 5.4.1.1 bekezdése nem szabályozza, azonban az ADR 1.1.3.6 bekezdése meghatározza, hogy a szállított veszélyes áru mennyiségét mely mértékegység szerint kell figyelembe venni és megadni a fuvarokmányban.

6. Jel és szám Mark and Nos Kennzeichen und Nummern	7. Darabszám Number of packages Anzahl der Packstücke	8. Csomagolás módja Method of packing Art der Verpackung	9. Áru megnevezése Nature of goods Bezeichnung der Gute	10. Statisztikai szám Statistical number Statistiknummer	11. Bruttó súly (kg) Gross weight in kg Bruttogewicht in kg	12. Térfogat (m ³) Volume in m ³ Umfang in m ³
2 hordó UN 1791 HIPOKLORIT OLDAT, 8, PG III, (E) / 2 Fass UN 1791 HYPOKLORITLÖSUNG, 8, PG III, (E)					415 kg	0,54 m ³

Többféle veszélyes áru szállítása egy szállítóegységen:

Az összes mennyiséget meg kell adni a különböző:

- a) UN számonként,
- b) helyes szállítási megnevezésenként és
- c) csomagolási csoportonként (ha van) is.

Az ADR 1.1.3.6 bekezdése szerinti szállítások

A szállítóegységenkénti legnagyobb, alkalmazható összmennyiséget az alábbi mértékegységekkel kell a fuvarokmányban megadni:

- tárgyaknál a tárgyak bruttó tömege kg.-ban,
- az 1 osztályba tartozó tárgyaknál a robbanóanyag nettó tömege kg.-ban,
- az ADR „A” mellékletében közelebbről nem meghatározott gépekben és készülékekben lévő veszélyes áruk esetében a bennük levő veszélyes áruk mennyisége kg, vagy literben,
- szilárd anyagoknál, cseppfolyósított gázoknál, mélyhűtött, cseppfolyósított gázoknál és oldott gázoknál a nettó tömeg kg.-ban,
- folyékony anyagoknál és sűrített gázoknál a tartály névleges úrtartalma literben.

Mentesség alkalmazása esetén – eltérően a mentesség nélküli szállításoktól – a szállított veszélyes áruk összmennyiségét az alkalmazott fuvarokmányon szállítási kategóriánként (1-4) kell megadni. Ezen felül - ha ez a követelmény teljesített - az áruk mennyiségei más módon (pl. kereskedelmi megnevezésenként stb.) is megadhatók.

Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

Egyéb esetben bármilyen típusú a fuvarokmány, az adat fel kell, hogy legyen tüntetve a megfelelő rovatban!

Szabálytalan, illetve Tárgytalan nem lehet ez a pont! A szállított mennyiség fuvarokmányban történő jelölésével kapcsolatos szabálytalanságot a 13. pontban kell minősíteni!

Amennyiben LQ mentességgel szállítás esetén meg kell adni a veszélyes áruk összegzett bruttó tömegét. (ADR 3.4.12.)

EQ szállítás esetén be kell írni „veszélyes áru engedményes mennyiségben”. (ADR 3.5.6)

Megjegyzésként fel kell tüntetni e mentességeket (pl: LQ szállítás: 1000 kg).

Rendszám:		Cyátrmány:		Teherbíráš:		Fuvarozó neve, címe, pénzforgalmi jelzőszáma:		FUVARLEVÉL		sorozat		sorszám	
Cépjárművezető neve:	 év	 hó	 nap		Tevékenység engedélyezési száma		F		017497	
Teljesítés		A fuvarozás kezdetének ideje:		Áru megnevezése		Áruátvételi és teljesítmény igazolása		Díjszámítás		Számia		Számalkizetőkódtségszóló neve, címe, MŰB száma:	
Honnán-hová (megállás nevei)		km-óra állása		Tömeg (t)						Fuvarozató neve, címe:			
				7.200 kg						BVM Rt.			
				72 mórđó						P. Kón ul. 19-23.			
										Fuvarozó adóigazgatási azonosító száma:			
										A számla kelte:		A teljesítés helye:	
										A fuvarokmány SZZI száma:		A teljesítés iránymozgása:	

Szabálytalan:

- Ha az összes mennyiség nem a fentiek szerint van megadva.

Hiánya esetén a szabálytalanság kategóriája: III. kockázati kategória, azonban az ellenőrzési jegyzék 13. pontjában kell szabálytalanságot rögzíteni.

Tárgytalan:

- Korlátozott mennyiség szerinti szállításoknál
- Engedményes mennyiség szerinti szállításoknál

Ellenőrzési jegyzék - 11. pont

11. Az ADR 1.1.3.6 szerinti mennyiségi határ túllépése igen nem

Általános tudnivalók:

- Csak küldeménydarabos szállítási módnál alkalmazható!
- A mentesség alkalmazása céljából a veszélyes árukat szállítási kategóriákhoz rendelik.
- A szállítási kategóriák: „0”, „1”, „2”, „3”, és „4” számmal vannak az ADR-ben jelezve.
- A szállítási kategóriákat az egyes veszélyes árukra az ADR 3.2 fejezet „A” táblázatának 15-ös oszlopában jelölik meg. Itt található meg a felsorolt számok valamelyike.

A szállítási kategóriákhoz rendelt legnagyobb szállítható mennyiségek táblázata

11-es táblázat

Szállítási kategória	Legnagyobb összmennyiség <u>kg. vagy liter</u>	Szorzó
0	0	-
1	20	×50
1*	50	×20
2	333	×3
3	1000	×1
4	korlátlan	korlátlan

→ A mentesség nem alkalmazható.

→ A jármű megengedett legnagyobb össztömege a korlát.

* Az UN 0081, 0082, 0084, 0241, 0331, 0332, 0482, 1005, 1017 számú anyagoknál a legnagyobb szállítható összmennyiség szállítóegységenként 50 kg.

A táblázat használata egyféle veszélyes áru szállítása esetén:

A veszélyes áru legnagyobb szállított mennyisége nem haladhatja meg az adott szállítási kategóriához rendelt legnagyobb összmennyiséget.

A táblázat használata többféle veszélyes áru szállítása esetén:

A veszélyes áruk összes mennyiségét szállítási kategóriánként meg kell szorozni a szállítási kategóriákhoz rendelt szorzóval. Az így kapott számokat össze kell adni és az összegük nem haladhatja meg az 1000-et.

Mértékegységek

A szállítandó veszélyes árukat összmennyiségét az 1.1.3.6 szerinti mentességnél az alábbi mennyiségek és mértékegységek használatával kell figyelembe venni:

- Tárgyaknál: Bruttó tömeg (kg)
- Tárgyaknál (1 osztály robbanóanyagok): Nettó tömege (kg)
- Szilárd anyagoknál: Nettó tömeg (kg)
- Cseppfolyósított gázoknál: Nettó tömeg (kg)
- Mélyhűtött, cseppfolyósított gázoknál: Nettó tömeg (kg)

Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

- Oldott gázoknál: Nettó tömeg (kg)
- Folyékony anyagoknál: A tartály névleges űrtartalma (l)
- Sűrített gázok: A tartály névleges űrtartalma (l)

 Az ellenőrzés szempontjai:

- A mentesség alkalmazására utaló bejegyzés a fuvarokmányban nem kötelező:
„A rakomány nem haladja meg az 1.1.3.6 bekezdésben előírt mentességi határt.”
- A szállított veszélyes áruk összmenyiségét szállítási kategóriánként (Lásd 11-es táblázat) kell bejegyezni a fuvarokmányba.
- A 20, vagy 50, vagy 333, vagy 1000 kg/l szemrevételezéssel is elég pontosan megbecsülhető.

 ÉRTÉKELÉS - kizárólag küldeménydarabos szállításnál:

IGEN, ha:

- a szállítóegységen lévő veszélyes áruk - összmenyisége szorozva a szállítási kategóriák szorzószáma **megaladja az engedélyezett 1000 kockázati értéket** -, ez esetben a veszélyes áruk küldeménydarabos szállítására vonatkozó előírások szerint kell az ellenőrzést végrehajtani.

NEM

- ha a szállítás kockázata megfelel az 1.1.3.6 bekezdés szerinti mentességben rögzített elvárásoknak.

Megjegyzés:

Az igen vagy nem bejegyzés, nem szabálytalanságra utal. A hatóság ellenőre ez alapján dönti el, hogy a küldeménydarabos veszélyes áru ellenőrzését az 1.1.3.6 bekezdés előírásai szerint, vagy mentesítő határ feletti kockázat vizsgálatával hajtja végre.

 1.1.3.6 bekezdés szerinti mentesség szerinti szállítás esetén kiegészítésként be kell tartani az alábbi előírásokat:

- a fuvarokmány bejegyzés adattartalma kiegészül az 5.4.1.1.1 f) pontban meghatározott **összmenyiség megadásával, szállítási kategóriánként;**

Megjegyzés:

A 61/2013. (X. 17.) NFM rendelet könnyítéseket tesz lehetővé. Pl. A fuvarokmány tartalmára vonatkozó ADR Szabályzat 5.4.1.1.1 és 5.4.1.1.6 pontjának előírásait nem kell alkalmazni az ADR Szabályzat 1.1.3.6 bekezdése szerinti mennyiséget meg nem haladó veszélyes áru saját számlás szállítására, ha a küldeménydarab jelöléséből vagy a saját számlás menetlevél tartalmából megállapítható a szállított veszélyes árura vonatkozó ADR Szabályzat 1.1.3.6 bekezdése szerinti mennyiségi határ.

- Minősített csomagolás, a küldeménydarab csomagolásnak tartalmaznia kell az alábbi adatokat:
 - veszélyes áru UN száma;
 - veszélyességi bárca;

Módszertani Útmutató veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

- csomagolás minősítő jele;
- „egyesítő csomagolás” felirat, ha indokolt.
- Együvérekásra vonatkozó előírásokat.
- Elkülönítésre vonatkozó előírásokat.
- Továbbá, ha indokolt:
 - orientációs nyíl;
 - környezetre veszélyes anyag jelölés;
 - veszélyes hulladék esetén:
 - EWC kód;
 - „Sz” kísézőjegy száma.
- ADR 1.3 fejezet szerinti képzésre vonatkozó előírásokat:
- valamint kiegészítésképpen a 6/1990. KöHÉM rendelet vonatkozó előírásait.

✚ Korlátozott (LQ) mennyiségben csomagolt veszélyes áruk szállítása /3.4/

- Korlátozott mennyiség - limited quantity (LQ)
- Csak **küldeménydarabos szállítási módban, kombinált csomagolás esetén alkalmazható**, ahol a belső csomagolásként megengedett mennyiségi határokat a 3.2 fejezet „A táblázatának” 7/a oszlopa tartalmazza:

UN kód	Megnevezés és képlet	Csomagolási csoport	Csomagolási kód	Csomagolási csoport	Hőmérséklet	Korlátozott mennyiség	Korlátozott mennyiség	Csomagolási mód	Külső csomagolás
(1)	(2)	(3a)	(3b)	(4)	(5)	(6)	(7a)	(7b)	(8)
1221	IZOPROPIL-AMIN	3	FC	I	3 + R	0,5	0,5	E0	PO01
1222	IZOPROPIL-NITRÁT	3	F1	II	3	0,5	0,5	E2	PO01 BC02 RO01
1223	KEROZIN	3	F1	III	3	0,5	0,5	E1	PO01 BC03 LSD1

- A belső elem mérete rögzítve,
- „0” érték esetén az áru nem szállítható korlátozott mennyiségben.
- Kombinált csomagolásban előkészített küldeménydarabok össz tömege nem haladhatja meg 30 kg-ot.

Zsugorfóliás vagy nyújtható fóliás tálcás külső csomagolások alkalmazásakor a küldeménydarabok össz tömege nem haladhatja meg a 20 kg-ot.

✚ Korlátozott mennyiség jelölése

Az LQ jelölések 2015. 06.30-ig használhatók

Jelölés közúti szállításra

Jelölés légi szállításra

Módszertani Útmutató

veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

- A szállítás bizonyos csomagolási, jelölési és árukezelési szabályok kivételével minden ADR előírás alól mentesül!
- Ebben az esetben közúti szállításoknál bejegyzés sem szükséges a mentességre!
- 12 tonna össztömeg feletti a szállítóegység jelölése kötelező, ha a rakomány 8 tonna felett van.
- A jelölés a nagybárcák méreteinek megfelelően (min. 250x250 mm) jelenjen meg a szállítóegység elején és végén.
A jelölés elhagyható, ha a feladott veszélyes áru bruttó tömege nem több mint 8 tonna!

Fuvarokmány bejegyzés

A fuvarokmánynak legalább tartalmaznia kell az alábbi adatokat:

- az áru kereskedelmi neve;
- az áru összegzett bruttó tömege;
- a küldemények csomagolása, darab száma.

Engedményes mennyiség – Excepted quantity (EQ) /3.5

Jelzi a csomagolásokon alkalmazott jelölés:

A jelölés 100x100 mm

(*) veszélyességi bárca száma

(**) feladó vagy címzett neve

A küldemények száma járműben / konténerben korlátozva van, maximum 1000 db lehet!

Ha az engedményes mennyiségű veszélyes áruhoz tartozik (egy vagy több kísérő-okmány (hajóraklevél, légi fuvarlevél, CMR vagy CÍM fuvarlevél), akkor az egyik okmányba be kell írni a „veszélyes áru engedményes mennyiségben” bejegyzést és a küldeménydarabok számát.

Megjegyzés:

LQ és EQ esetében csak akkor ellenőrizhető az ellenőrzési jegyzék szerint, ha bizonyított, hogy a veszélyes áru a szállítási előírásokra vonatkozó mennyiségi szabályt (belső csomagolás és küldemény bruttó tömege) túllépte.

Ellenőrzési jegyzék - 12. pont

12. A szállítás módja: **ömlesztett** **küldeménydarabos** **tartányos**

Veszélyes árut az alábbi módokon lehet feladni szállításra pl.:

- a) **Ömlesztve**
 - járműben
 - konténerben
- b) **Küldeménydarabként**
 - járműben
 - konténerben
- c) **Tartányban**
 - rögzített tartányban,
 - leszerelhető tartányban
 - tankkonténerben
 - battériás járműben
 - MEG konténerben
 - mobil tartányban

A szállítási mód határozza meg a szállítás során alkalmazott veszélyes áru előírásokat, pl. a járműjelölés feltételeit, a szükséges műszaki követelményeket, a használt okmányok körét és minden más szabályt.

a) Ömlesztett szállítás:

Csomagolatlan tárgyak, vagy szilárd anyagok szállítása járművön, illetve konténerben.

b) Küldeménydarabos szállítás:

A csomagolási művelet végtermékeinek (feladásra kész csomagolóeszközöknek - pl. kannák, kartondobozok, hordók, IBC-k, nagycsomagolások, palackok, palackkötegek, veszélyes árunak minősülő tárgyak) továbbítása járműben, vagy konténerben.

c) Tartányos szállítás:

Folyadékok, gázok és szilárd (szemcsés, porszerű) anyagok szállítása jóváhagyási igazolással ellátott tartány(os) járművel.

Megjegyzés:

Figyelem, néhány kisebb méretű tartány küldeménydarabként, egyszerűbb előírásokkal is szállítható. Pl. tankkonténer 3000 literig!

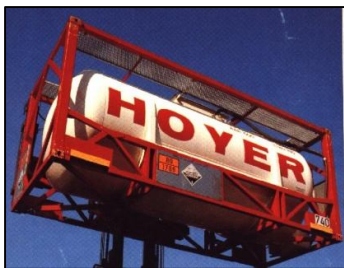
Módszertani Útmutató veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

Tartányos szállítóeszközök:

- **Rögzített tartány:** szerkezeti tartósan a járműre szerelt, legalább 1000 liter befogadóképességű tartány
- **Leszerelhető tartány:** 450 liternél nagyobb tartány, amely csak üres állapotban emelhető.

- **Tankkonténer:** gáz, folyékony, por, vagy szemcsés anyagok szállítására használt, a konténer meghatározásnak megfelelő szállítóeszköz, amely a tartányból és szerelvényeiből áll. Ha a 2 osztály anyagainak szállítására használják, 450 liternél nagyobb befogadóképességű.
- **Battériás jármű:** olyan jármű, amelynek egymással gyűjtőcsővel összekötött és tartósan a szállítóegységre rögzített elemei vannak.

- **MEG-konténer:** Többelemes gázkonténer: olyan szállítóeszköz, amelynek egymással gyűjtőcsővel összekötött és vázra szerelt elemei vannak.
- **Mobil tartány:** Az IMDG Kódex meghatározása alapján 450 liternél nagyobb befogadóképességű, multimodális tartány.

Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

Ellenőrző jegyzék - 13. pont

13. Fuvarokmány(ok)	☐ megvizsgálva	☐ szabálytalan	☐ tárgyaltan
----------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------	-------------------------------------

A fuvarokmány előírt adattartalma a szállított veszélyes árukra nézve az alábbi:

- a) A tárgyi veszélyes áru UN száma, melyet az „UN” betűk előznek meg.

Például: „UN 3077”

- b) Az ADR szerinti helyes szállítási megnevezés. Azon veszélyes árukra, amelyeknél az „ADR 3.2 A” táblázatának (6) oszlopában a 274, vagy 318 különleges előírás szerepel, a helyes szállítási megnevezést zárójelbe téve az áru műszaki megnevezésének kell követni.

Például: „*Környezetre veszélyes folyékony anyag, m.n.n. (limonén)*”

A műszaki megnevezés lehet elfogadott kémiai, biológiai megnevezés, vagy a tudományos és műszaki kézikönyvekben, folyóiratokban és egyéb szakirodalomban jelenleg használt, egyéb megnevezés. A gyártók, forgalmazók által adott kereskedelmi (termék-) elnevezések erre a célra nem használhatók.

Keverékek esetén a zárójelen belül megadhatóak a keverék veszélyessége szempontjából mérvadó alkotórészek. Ebben az esetben elégséges a két fő alkotórész megadása.

Veszélyes hulladékok szállításánál, ha a Veszélyes hulladékok M.N.N. tételként vannak besorolva a műszaki megnevezés helyett a hulladék EWC kódjának (hatjegyű számsor) használatát az ADR nem teszi lehetővé és ennek kizárólagos alkalmazása nem is ajánlott, mivel azonnal használható információ tartalma nincs.

Az EWC kód megnevezése azonban már megfelelő lehet. Azaz műszaki megnevezésként kiegészítésként itt beírható a hulladékok EWC kód megnevezése (pl. olajsűrűk) mint az adott veszélyes hulladékot legpontosabban meghatározó műszaki megnevezés.

- c) Az áruhoz az ADR 3.2 fejezet „A” táblázat 5 oszlopában feltüntetett, illetve 6 oszlopában esetleg feltüntetett különleges előírás alapján szükséges veszélyességi bárca száma. Ha több bárca is elő van írva, a járulékos veszélyekre utaló bárcákat a főveszély bárcáját követően, zárójelben kell megadni.

Például: „9”, vagy „3 (8)”

Olyan anyagok és tárgyak esetén, amelyeknél a 3.2 fejezet „A” táblázat 5 oszlopában nincs bárcaszám feltüntetve, a (3a) oszlopban feltüntetett áruosztály számát kell megadni.

- d) A csomagolási csoport – ha az adott árura elő van írva.

Például: „III”

A csomagolási csoport száma elé a „CSCS”, a „PG”, vagy „VG” stb. betűk írhatók mint a „csomagolási csoport” szavak kezdőbetűi a fuvarokmány használt nyelvein (de nem szabálytalan, ha csak a római I. II. vagy III. szám szerepel). Például: „PG III”

Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

- e) Küldeménydarabos szállításnál az alkalmazott küldeménydarabok száma és fajtája. A fajta megjelölésénél az ADR megnevezéseit kell használni.

Például: „10 db hordó”

Figyelem! A csomagolóeszköz UN kódjelét csak a küldeménydarab-fajta leírásának kiegészítésként lehet használni (pl. egy láda „4G”).

- f) A szállított veszélyes áruk összes mennyiségét a 10. pont szerint kell megadni. **(Az 1.1.3.6 bekezdés szerinti mentesség esetén a veszélyes áru össz mennyiségét szállítási kategóriánként kell megadni.)**
- g) A feladó neve és címe.
- h) A címzett neve és címe.

Ha a veszélyes árut több olyan címzetthez szállítják, akik a szállítás megkezdésekor még nem ismertek (például propán-bután gázpalackok terítésekor), a „járműről történő értékesítés” szavakat lehet beírni.

- i) Az esetleges külön megállapodás rendelkezéseinek megfelelő nyilatkozat.
- j) Az ADR 3.2 fejezetének „A” táblázat 15. oszlopában megadott alagútkorlátozási kódot, ha van, nagybetűvel, zárójelben.

Például: „(D)”

Nem kell feltüntetni, ha a szállítási útvonal nem halad át olyan alagúton, amelynél korlátozások vannak érvényben.

Megjegyzés.

Magyarországon jelenleg nincs ADR besorolás alá tartozó alagút.

- ✚ A fenti adatok közül az a), b), c), d) és i) adatokat csak az alábbi sorrendben lehet feltüntetni: a), b), c), d), i)

Például:

a)	b)	c)	d)	i)
UN 3082	<i>Környezetre veszélyes folyékony anyag, m.n.n. (limonén),</i>	9,	III,	(E)”
	vagy			
UN 3082	<i>Környezetre veszélyes folyékony anyag, m.n.n. (limonén),</i>	9,	PG III,	(E)”
	vagy			
UN 1098	<i>Allil- alkohol,</i>	6.1 (3),	I,	(C/D)”
UN 1203	<i>Benzin</i>	3	II	(D/E)

Ezen adatok közé bármilyen egyéb információ beszúrása tilos, viszont az a) pont szerinti adat elé, illetve az i) pont szerinti adat után egyéb bejegyzések tehetők. Ilyen módon például nem szabálytalan az egyébként elavult ADR jogszabálynak megfelelő „ADR” felirat az adatsor végén.

- ✚ Az információknak jól olvashatónak kell lenniük.

Módszertani Útmutató veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

✚ Az adatokat az alagútkorlátozási kód kivételével kis- és nagybetűvel is be lehet jegyezni.

✚ **Hulladékokra vonatkozó előírások**

A veszélyes hulladékok (a radioaktív hulladékok kivételével) szállításakor a helyes szállítási megnevezés elé kell írni a „hulladék” szót, kivéve, ha a szállított tétel helyes szállítási megnevezésének ez már eleve része. Példa:

„UN 1230 HULLADÉK METANOL, 3 (6.1), II, (D/E),”

A veszélyes hulladékokat az ADR 2.1.3.5.5 pontja szerint, veszélyes tulajdonságaik alapján sorolják be, a megnevezést az „A 2.1.3.5.5 SZERINTI HULLADÉK” bejegyzéssel kell kiegészíteni. Ilyen esetben az ADR 3.3 fejezetének 274 különleges előírása szerinti műszaki megnevezést nem kell feltüntetni.

„UN 3264 MARÓ, FOLYÉKONY, SAVAS SZERVETLEN ANYAG, M.N.N., 8, II, (E), A 2.1.3.5.5 SZERINTI HULLADÉK”

FIGYELEM!

A veszélyes hulladékok szállításához jelenleg „SZ”, illetve „K” kísérőjegyeket használnak. Ezek a dokumentumok formátumuk révén nem teljesen alkalmasak az ADR által előírt veszélyes áru adatok feltüntetésére, ezért mellettük egyéb (kiegészítő) fuvarokmány használata is szükséges lehet, melyeken a hiányzó adatokat szerepeltetik.

Megjegyzés:

Egyre gyakoribb az „SZ” kísérőjegy számítógépes alkalmazása (szerkesztése), amely alapján a veszélyes hulladék adatai az ADR követelmény szerint bejegyezhetők. Amennyiben a bejegyzett adatok minden szempontból megfelelnek az ADR vonatkozó előírásainak, akkor fuvarokmányként elfogadható.

✚ **Különleges előírások a környezetre (vízi környezetre) veszélyes anyagok szállítására**

Az 1 - 9 osztályba tartozó olyan anyag esetében, amely kielégíti a 2.2.9.1.10 pont osztályozási kritériumait is, a fuvarokmányban kiegészítésként fel kell tüntetni a „**KÖRNYEZETRE VESZÉLYES**” vagy a „**TENGERVÍZ SZENNYEZŐ/KÖRNYEZETRE VESZÉLYES**” bejegyzést.

Ezt a kiegészítő előírást nem kell alkalmazni az UN 3077 és az UN 3082 anyagaira. ill. az 5.2.1.8.1 pontban felsorolt (5 liternél vagy 5 kg-nál nem több környezetre veszélyes anyagot tartalmazó küldemények) kivételekre.

Tengeri szállítást is magába foglaló szállítási lánc esetén a „KÖRNYEZETRE VESZÉLYES” bejegyzés helyett, az IMDG Kódex 5.4.1.4.3 pontja szerinti a „TENGERVÍZ SZENNYEZŐ” bejegyzés is megengedett.

Megjegyzés:

Nem kell a „környezetre veszélyes” bejegyzést ismét alkalmazni az alábbi esetekben, mert az a helyes szállítási megnevezés részét képezi.

UN 3077 KÖRNYEZETRE VESZÉLYES SZILÁRD ANYAG M.N.N (műszaki megnevezés), 9, PG:III, (E);

UN 3082 KÖRNYEZETRE VESZÉLYES FOLYÉKONY ANYAG M.N.N (műszaki megnevezés), 9, PG:III, (E).

Módszertani Útmutató veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

A korlátozott mennyiségben csomagolt veszélyes árukra vonatkozó különleges előírások

Ha korlátozott mennyiségben csomagolt veszélyes árut szállítanak, az ADR fuvarokmányra vonatkozó előírásait nem kell alkalmazni. (Lásd: LQ fuvarokmány adattartalom 11 pont szerint.)

A kármentő csomagolásokra vonatkozó különleges előírások

Ha veszélyes árut kármentő csomagolásban, vagy kármentő nyomástartó tartályban szállítanak, a fuvarokmányba az áru megnevezése után a „KÁRMENTŐ CSOMAGOLÁS” ill. a „KÁRMENTŐ NYOMÁSTARTÓ TARTÁLY” bejegyzést kell tenni.

Az üres, tisztítatlan szállítóeszközökre vonatkozó előírások

A 7 osztály kivételével a többi osztály veszélyes áruinak maradékát tartalmazó, üres, tisztítatlan szállítóeszközök esetében a fuvarokmányban az alábbiak valamelyikét kell alkalmazni:

- a) A veszélyes áru adatok előtt vagy után az „*ÜRES, TISZTÍTATLAN*”, vagy az „*UTOLSÓ RAKOMÁNY MARADÉKA*” szavak valamelyikét kell alkalmazni, pl:

„*ÜRES, TISZTÍTATLAN UN 1098 ALLIL-ALKOHOL, 6.1 (3), I, (C/D)*”, vagy

„*UN 1098 ALLIL-ALKOHOL, 6.1 (3), I, (C/D) UTOLSÓ RAKOMÁNY MARADÉKA*”,

- b) az UN szám előtt az „*ÜRES TARTÁNYJÁRMŰ*”, „*ÜRES LESZERELHETŐ TARTÁNY*”, „*ÜRES TANKKONTÉNER*”, „*ÜRES MOBIL TARTÁNY*”, „*ÜRES BATTÉRIÁS JÁRMŰ*”, „*ÜRES MEG-KONTÉNER*”, „*ÜRES JÁRMŰ*”, „*ÜRES KONTÉNER*”, illetve „*ÜRES TARTÁLY*” szavakat kell feltüntetni, melyeket az „*UTOLSÓ RAKOMÁNY*” szavak követnek az alábbi példa szerint:

„*ÜRES TARTÁNYJÁRMŰ, UTOLSÓ RAKOMÁNY: UN 1098 ALLIL-ALKOHOL, 6.1 (3), I, (C/D)*”

Megjegyzés:

Gáztartályoknál ez az előírás csak 1000 l-t meghaladó űrtartalom fölött alkalmazható.

Ilyen szállítások esetén a fuvarokmányban a szállított veszélyes áruk összes mennyiségét értelemszerűen nem kell megadni.

Az üres, tisztítatlan szállítóeszközök feladóhoz történő visszaszállítása

A 7 osztály kivételével a többi osztály veszélyes áruinak maradékát tartalmazó, üres, tisztítatlan szállítóeszközöknek a feladóhoz történő visszaszállításához az eredeti fuvarokmány is megfelelő. Ekkor viszont a mennyiség feltüntetését érvényteleníteni kell (áthúzással, törléssel, vagy más módon) és helyette a „*üres, tisztítatlan vissza*” szavakat kell beírni.

Ennek alkalmazására leggyakrabban tartányjárművek közlekedése során nyílik lehetőség, mikor azok az áru leadása után a telephelyre, vagy a töltőhelyre mennek vissza.

Üres, tisztítatlan csomagolóeszközök szállítása

A veszélyes áruik maradékát tartalmazó, tisztítatlan, üres csomagolóeszközök esetében (kivétel ADR 7 osztály) **a fuvarokmányban nem kell feltüntetni** az:

- UN számot,
- a helyes szállítási megnevezést,
- a veszélyességi bárca számát,

Módszertani Útmutató veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

- a csomagolási csoportot,
- a küldeménydarabok számát és fajtáját és
- a szállított veszélyes áruk összmenyiségét.

Ezek helyett az „*ÜRES CSOMAGOLÓESZKÖZ*”, „*ÜRES TARTÁLY*”, „*ÜRES IBC*”, illetve „*ÜRES NAGYCSOMAGOLÁS*” bejegyzések valamelyikét kell tenni, amit az utolsó berakott árura előírt bárca száma követ, ahogy az alábbi példa is mutatja:

„ÜRES CSOMAGOLÓESZKÖZ, 3”

Ha az utolsó berakott veszélyes áru a 2 osztályba tartozó gáz volt, akkor a bárca száma helyett a „2” szám is bejegyezhető.

Megjegyzés:

Gáztartályok esetén ez az előírás csak az 1000 l-t meg nem haladó űrtartalmúakra alkalmazható.

Kiszabadult veszélyes áru tisztítása céljából közlekedő jármű

- Ha a járműn, vagy konténerben kirakás után a tartalom egy része kiömlött és ezért a járművet, vagy a konténeret – miután az helyben nem volt elvégezhető - a legközelebbi alkalmas helyre szállítják, ahol a tisztítás elvégezhető és megtették az intézkedéseket a kiömlött veszélyes áru ellenőrizhetetlen szabadba jutásának elkerülésére, a következő bejegyzést kell a fuvarokmányba tenni:

„A 7.5.8.1 bekezdés szerinti fuvarozás/szállítás”.

- Ha az üres, tisztítatlan tartályok, battériás járművek és MEG-konténerek zárása, tömítése sérült és ezért azokat a legközelebbi alkalmas helyre szállítják, ahol a tisztítás, vagy javítás elvégezhető, a fuvarokmányba az alábbi bejegyzést kell tenni:

„A 4.3.2.4.3 pont szerinti szállítás”

A tengeri vagy légi szállítást is magában foglaló szállítási láncra vonatkozó különleges előírások

Az olyan küldeménydarabok, konténerek, mobil tartályok és tankkonténerek szállítása esetén, melyek tengeri, vagy légi szállítást is magában foglaló szállítási láncban közlekednek és nem felelnek meg teljesen az ADR-nek a csomagolásra, az egybecsomagolásra, a küldeménydarab jelölésére és bárcázására, a nagybárcák és narancssárga táblák alkalmazására nézve, de megfelelnek az IMDG Kódex, vagy az ICAO Műszaki Utasítások előírásainak, a következő bejegyzést kell a fuvarokmányba tenni:

„Az 1.1.4.2.1 pont szerinti szállítás”.

A magas hőmérsékleten szállított anyagokra vonatkozó különleges előírások

Ha egy folyékony anyagot 100°C-on vagy annál magasabb hőmérsékleten, ill. egy szilárd anyagot 240°C-on vagy annál magasabb hőmérsékleten szállítanak és a helyes szállítási megnevezés nem utal a magas hőmérsékletre (pl. nem szerepel benne az „*OLVASZTOTT*” vagy „*MAGAS HŐMÉRSÉKLETŰ*” kifejezés), akkor a helyes szállítási megnevezés elé közvetlenül a „*FORRÓ*” szót kell írni.

Módszertani Útmutató veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

A hőmérséklet-szabályozással stabilizált anyagok szállítására vonatkozó különleges előírások.

Ha a „STABILIZÁLT” kifejezés a helyes szállítási megnevezés része (3.1.2.6 bekezdés) és a stabilizálás hőmérséklet-szabályozással történik, akkor fuvarokmányban fel kell tüntetni: „Szabályozási hőmérséklet: ... °C, vészhőmérséklet: ... °C”.

Kiegészítő előírás a 6.2 osztályra

A címzett nevén és címén kívül a fuvarokmányban egy, a címzett részéről felelős személy nevét és telefonszámát is meg kell adni.

Több címzett egy szállításnál

Több címzett esetén a címzettek nevét, címét és a továbbított mennyiségeket bármilyen hatályos előírásnak megfelelő okmány(ok)ba is be lehet jegyezni, ha ez lehetővé teszi a szállított áruk adatainak, természetének és mennyiségének megállapítását a szállítás bármely időpontjában.

A fuvarokmány nyelve

a) Nemzetközi szállítások

A bejegyzéseket a feladási ország (valamelyik) hivatalos nyelvén, és ezen kívül - ha ez a nyelv nem angol, francia, vagy német, akkor - angol, francia, vagy német nyelven kell megtenni.

b) Belföldi szállítások

A fuvarokmány nyelve magyar.

Fuvarokmány több szállítóegységben történő szállításokhoz

Ha egy-egy nagyobb rakomány egy szállítóegységbe teljes egészében nem rakható be, legalább annyi külön fuvarokmányt, vagy egyetlen fuvarokmány annyi másolatát kell kiállítani, ahány szállítóegységbe rakták a rakományt.

Együvé rakási tilalom fuvarokmányai

Külön fuvarokmány szükséges azokra a küldeményekre, vagy küldeményrészekre, amelyeket az ADR 7.5.2 szakaszban meghatározott együvé rakási tilalom miatt nem szabad ugyanazon járműbe rakni.

Engedményes mennyiségben szállított veszélyes áruk

Az engedményes mennyiségű veszélyes árut kísérő okmány(ok) közül legalább egynek a következő bejegyzést kell tartalmaznia:

„Veszélyes áru engedményes mennyiségben” és rögzíteni kell a küldeménydarabok számát.

Módszertani Útmutató

veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

✓ ÉRTÉKELÉS

Szabálytalan: - Ha a fentieknek megfelelő fuvarokmány nem áll rendelkezésre.

Tárgytalan: - A „Tárgytalan” fuvarokmány értékelés a korlátozott és engedményes mennyiségben csomagolt veszélyes áruk szállításánál indokolt – függetlenül attól, hogy egyébként más, nem kizárólag veszélyes áru szállítással foglalkozó jogszabályok kötelezővé teszik a fuvarokmányok alkalmazását –, mivel az ADR-t ez esetben nem kell alkalmazni.

Amennyiben LQ/EQ-s szállítás során hiányzik fuvarokmány, azt külön jegyzőkönyven lehet/kell rögzíteni és átadni az illetékes hatóságnak (pl.: NKH).

- Fuvarokmány mindig szükséges, legfeljebb bizonyos szállítási körülmények (pl. korlátozott (LQ), vagy engedményes (EQ) mennyiség szerinti szállítás) esetén nem kell ADR-es adatokat rögzíteni

A szabálytalanság kategóriája:

- a) amennyiben a szállított anyagra vonatkozó információk (pl. UN-szám, helyes szállítási megnevezés, csomagolási csoport) hiányoznak, amelynek folytán nem lehetséges megállapítani, hogy fennáll-e egyéb I. kockázati kategóriájú szabálytalanság – I.
- b) amennyiben az áru bejegyzésének hibája folytán meg lehet állapítani, hogy esetlegesen fennáll, vagy sem egyéb I. kockázati kategóriájú szabálytalanság, de a hiányzó bejegyzések az I. kockázati kategória 16. pontjában sorolt „a szállított anyagra vonatkozó információk (pl. UN-szám, helyes szállítási megnevezés, csomagolási csoport)” közé tartozik – I., II.
- c) egyéb információ hiánya, amelyek nem tartoznak az I. kockázati kategória 16. pontjába („a szállított anyagra vonatkozó információk (pl. UN-szám, helyes szállítási megnevezés, csomagolási csoport)) – III.

Módszertani Útmutató

veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

Példa az ellenőrzés tárgyát képező információkra a fuvarokmányokon:

1. CMR FUVARLEVÉL

1. Feladó (Név, cím, ország) Sender (Name, address, country) Absender (Name, Anschrift, Land) KFF-Ex Zrt. Piroska u. 10. Budapest Magyarország / Ungarn		NEMZETKÖZI FUVARLEVÉL INTERNATIONAL CONSIGNEMENT / INTERNATIONALES FRACHTBRIEF A fuvarozásra eltérő megállapodás esetén is a Nemzetközi Árufuvarozási Egyezmény (CMR) rendelkezései az irányadók. This carriage is subject, notwithstanding any clause to the Convention on the Contract for the International Carriage of Goods by Road (CMR). Diese Beförderung unterliegt trotz einer gegenteiligen Abmachung den Bestimmungen des Übereinkommens über den Beförderungsvertrag im internationalen Strassengüterverkehr (CMR).			
2. Átvevő (Név, cím, ország) Consignee (Name, address, country) Empfänger (Name, Anschrift, Land) Examen GmbH Gelb str. 50. Bécs / Wien Ausztria / Österreich		16. Fuvarozó (Név, cím, ország) Carrier (Name, address, country) Frachtführer (Name, Anschrift, Land) VOTE-TRANS KFT Sarga u. 78. Budapest, Magyarország / Ungarn			
3. Az áru kiszolgáltatási helye (helység, ország) Place of delivery of the goods (Place, country) Auslieferungsort des Gutes (Ort, Land) helység / place / Ort Gelb str. 50. Bécs / Wien ország / country / Land Ausztria / Österreich		17. További fuvarozók (Név, cím, ország) Successive carriers (Name, address, country) Nachfolgende Frachtführer (Name, Anschrift, Land)			
4. Az áru átvételének helye és időpontja (helység, ország, időpont) Place and date of taking over of the goods (Place, country, date) Ort und Tag der Übernahme des Gutes (Ort, Land, Datum) helység / place / Ort Budapest ország / country / Land Magyarország / Ungarn időpont / Date / Datum a vizsga napja		18. A fuvarozó fenntartásai és feljegyzései Carrier's reservations and observations Vorbehalte und Bemerkungen der Frachtführer			
5. Mellékelt okmányok / Annexed documents / Beigefügte Dokumente					
6. Jel és szám Mark and Nos Kennzeichen und Nummern	7. I darabok száma Anzahl der Packstücke	9. Áru megnevezése Nature of goods Bezeichnung der Güte	10. Statisztikai szám Statistical number Statistiknummer	11. Bruttó súly (kg) Bruttogewicht in kg	12. Térfogat (m ³) Volume in m ³ Umfang in m ³
2 hordó UN 1791 HIPOKLORIT OLDAT, 8, PG III, (E) / 2 Fass UN 1791 HYPOCLORITLÖSUNG, 8, PG III, (E)				415 kg	0,54 m³
LABELNUMBER UN PACKING GROUP					
13. A feladó rendelkezései (Vám- és egyéb hivatalos kezelés) Sender's instructions (Customs and other formalities) Anweisungen des Absenders (Zoll- und sonstige amtliche Behandlung) A rakomány mem haladja meg az 1.1.3.6 bekezdésben előírt mentességi határt. Beförderung ohne Überschreitung der in Unterabschnitt 1.1.3.6 fortgesetzten Freigrenzen.		19. Fizetendő To be paid by Zu zahlen von	Feladó, sender Absender	Pénznem, currency, Währung	Átvevő, consignee, Empfänger
14. Visszatérítés Reimbursement Rückerstattung					
15. Fuvardíjfizetési rendelkezések / Directions as to freight payment / Frachtzahlungsanweisungen Bérmentve / freight paid / frei Bérmentesítés nélkül / freight to be paid / unfrei		20. Különleges megállapodások / Special agreements / Besondere vereinbarungen			
21. Kiállítás helye, időpontja Established in on Ausgefertigt in Budapest am a vizsga napja		24. Az áru átvétele: Kelet: Goods received: Date on Gut empfangen:			
22 A feladó aláírása és bélyegzője Signature and stamp of the sender Unterschrift und Stempel Gipsz Béla KFF-Ex Zrt Budapest		23 A fuvarozó aláírása és bélyegzője Signature and stamp of the carrier Unterschrift und Stempel des Frachtführers VOTE-TRANS KFT		Az átvevő aláírása és bélyegzője Signature and stamp of the consignee Unterschrift und Stempel des Empfängers	
25. Jármű Vehicle Fahrzeug	Rendszám Registratin number Kennzeichen	Rakomány Useful load Nutzlast			

Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

2. SZÁLLÍTÓLEVÉL

Szállítólevél

Száma: I-18/20XX.

Feladó: KFF-Exam Zrt. 7623 Pécs, Fő u. 13.		Címzett: Trabs Trans Kft. Budapest, Nefelejcs u. 15.	
A gk. rendszáma: ABC-001	Dátum:	Gépkocsivezető: Géza Gábor	Kiszárlás: 60 l-es acéllhordó (1A2)

A szállított anyag megnevezése:	Darabszáma:	Bruttó tömeg (kg)
UN 3109 F TÍPUSÚ FOLYÉKONY SZERVES PEROXID (KEMIL-HIDROPEROXID) 5.2, (8), (D)	134	8000 kg
UN 2587 BENZOKINON 6.1, PG II, (D/E)	64	5028 kg
UN 2589 VINIL-KLÓR-ACETÁT 6.1 (3), PG II, (D/E)	15	1024 kg

3. FUVARLEVÉL

Rendszám:	Gyártmány: CARAUTO 14	Teherbírás: 14 t	Fuvarozó neve, címe, pénzforgalmi jelzőszáma:	Tevékeny	
Gépjárművezető neve: Vizsgázó Viktora..... év ...vizsga..... hó ..napja.. nap		:		
Teljesítés	A fuvarozás kezdetének ideje:7..... óra ...00.... perc	Áru megnevezése (kísérőokmány száma)	Áruátvétel és teljesítmény igazolása	Díjszámítás	Száml
Honnan - hová (megállás helye)	km-óra állása	Tömeg (t) fel le	csomagolás módja		Fuvarozó
Gázgyártó Kft Budapest	12048	10	UN 1001 ACETILÉN, OLDOTT, 2.1 tartányjármű		I
					Fuvarozó
					A száma l
					A tevéker
					A számla
Összes			A fuvarozás befejezésének ideje:	
rakott km	fuvarozási	tömeg nap óra perc	Fuvarozási
táv.				idő
Megállapodás	A fuvardíj kiegyenlítése készpénzzel/átutalással történik	A fuvarozáshoz kapcsolódó okmányok	A fuvardíj-megállapodás részletezése	Egyéb megállapodások:
Az áru	megnevezése, mennyisége, ismertetőjelei: UN 1001 ACETILÉN, OLDOTT, 2.1	
	átvételének helye, ideje: Gázgyártó Kft Budapest, Piroska u. 17. a vizsga napja 6.00 óra	
	kiszolgáltatásának helye, ideje: Kereskedő Zrt. Szeged, Szines u. 38.			Fizetendő

Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

4, HIBÁS MENETLEVÉL

TEHERGÉPJÁRMŰ MENETLEVÉL				Sorszám:	
Rendszám: <u>JAS04</u>	Gyártmány: <u>IFA</u>	Téherbírás: <u>6,5</u>	Üzemeltető neve, címe, pénzforgalmi jelzőszáma:		
Gépjárművezető neve: <u>Müller</u>		kezdő év: <u>59</u> hó: <u>16</u> nap			
Honnan - hová (megállás helye)	Km-óra állása	Áru tömege (t)	Áru megnevezése	Szállított személyek neve	
<u>Fegyverek</u>	<u>35433</u>	<u>0,5</u>			
<u>Polgári kocsik</u>	<u>35325</u>	<u>0,5</u>	<u>Tollfogó</u>		
<u>Polgári kocsik</u>	<u>35541</u>	<u>0,5</u>	<u>Ulló</u>		
<u>Polgári kocsik</u>	<u>35547</u>	<u>0,5</u>	<u>Ulló</u>		
<u>Tárgy nélküli</u>	<u>11676</u>	<u>0,5</u>	<u>Ulló</u>		
<u>FŐRÉSZAKDA</u>	<u>5826</u>	<u>0,5</u>	<u>1902 1581 K</u>		
<u>Felső láncok</u>	<u>845</u>	<u>0,5</u>	<u>11030150</u>		
<u>Hémes</u>	<u>5307</u>	<u>0,5</u>	<u>Hő</u>		
<u>Egyéb</u>	<u>5945</u>				
Összes		<u>507</u>			
rekott km	áru tonna km	km	tömeg	Gépjárművezető	
				Kezdő: ó p.	
				Végező: ó p.	
				Csatolt okmányok	
				Gépkocsivezető aláírása:	
				<u>Müller</u>	

D. Gépjármű 21/új r. sz. - Állami Nyomda Rt. © 431 1332

Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

4. „SZ” KÍSÉRŐJEGY (VESZÉLYES HULLADÉKOKHOZ)

E nyomtatvány kitöltését a 98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet írja elő.			
SZ	„SZ” KÍSÉRŐJEGY A VESZÉLYES HULLADÉK SZÁLLÍTÁSÁHOZ		sorszámozás helye
1. A termelő neve:		4. A termelő település azonosítója: □□□□	
2. Statisztikai azonosító jel: □□□□□□□□-□□□□-□□□		Címe: □□□□ □□□□ □□□□ □□□□	
3. KÜJ: □□□□□□□□		ir.szám település utca, házszám	
5. A termelő telephelyének neve:		8. A telephely település azonosítója: □□□□	
6. Telephely azonosító: □□□□□□□□□□□□□□		Címe: □□□□ □□□□ □□□□ □□□□	
7. KTJ: □□□□□□□□		ir.szám település utca, házszám	
9. Az ügyintéző neve:		Fax:	
Tel.:		E-mail:	
10. A kezelő neve:		13. A kezelő település azonosítója: □□□□	
11. Statisztikai azonosító jel: □□□□□□□□-□□□□-□□□		Címe: □□□□ □□□□ □□□□ □□□□	
12. KÜJ: □□□□□□□□		ir.szám település utca, házszám	
14. A kezelő telephelyének neve:		19. A telephely település azonosítója: □□□□	
15. Telephely azonosító: □□□□□□□□□□□□□□		Címe: □□□□ □□□□ □□□□ □□□□	
16. KTJ: □□□□□□□□ 17. Kezelési kód: □□□□□		ir.szám település utca, házszám	
18. Kezelési engedély száma:			
20. Az ügyintéző neve:		Fax:	
Tel.:		E-mail:	
21. A szállító neve:		24. A szállító település azonosítója: □□□□	
22. Statisztikai azonosító jel: □□□□□□□□-□□□□-□□□		Címe: □□□□ □□□□ □□□□ □□□□	
23. Hatósági engedély száma:		ir.szám település utca, házszám	
25. Az ügyintéző neve:		Fax:	
Tel.:		E-mail:	
26. A hulladék azonosító száma: □□□□□□		27. A hulladék megnevezése:	
28. Megjelenési formája: □		29. A legfontosabb veszélyességi jellemzője:*	
		H □□□	
		H □□□ H □□ H □□ H □□ H □□	
31. A hulladék összetétele		30. A hulladék UN száma: □□□□	
32. A hulladéokra jellemző R és S mondatok a 44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet alapján:			
33. A szállítás módja: □		37. A szállítandó hulladék mennyisége:	
34. A szállítás dátuma: □□□□.□□.□□.		bruttó (kg): □□□□□□	
35. Csomagolás módja: □		nettó (kg): □□□□□□	
36. Csomagok száma: □□□		38. A fuvarlevél száma:	
39. Az átvettől a szállítómányt: Átvette: □ Nem vette át: □		41. Az átvett hulladék mennyisége:	
40. Az átvétel időpontja: □□□□.□□.□□.		bruttó (kg):□□□□□□	
		nettó (kg):□□□□□□	
43. A termelő kijelenti, hogy a) a közölt adatok a valóságnak megfelelnek, b) a szállítmány átadására érvényes szerződése van a kezelővel, c) a szállítmányra megfelelő pénzügyi garanciával vagy biztosítással rendelkezik, d) az átvétel meghiúsulása esetén a szállítmányt visszafogadja.		44. A szállító kijelenti, hogy a) az adatok a valóságnak megfelelnek, b) a veszélyes hulladék szállítására feljogosítással és megfelelő felszereltséggel rendelkezik.	
		45. A kezelő kijelenti, hogy a) a közölt adatok a valóságnak megfelelnek, b) a veszélyes hulladék átvételére és kezelésére feljogosítással és megfelelő technológiával rendelkezik, c) a kezelés során keletkező hulladékok kezeléséről gondoskodik.	
46. Felelős személy neve:		47. Kelt:	
Kelt:			
Aláírás és pecsét		Aláírás és pecsét	
49. A hulladékvétel megtagadásának oka:			

* A legfontosabb veszélyességi jellemzőn túl - a több veszélyességi jellemzővel rendelkező hulladék esetében - a H1; H2; H3A/B; H6; H8; H12; veszélyességi jellemzőket is fel kell tüntetni.

Ellenőrzési jegyzék - 14. pont

14. Írásbeli utasítás(ok)	☐ megvizsgálva	☐ szabálytalan	☐ tárgytalan
----------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------	-------------------------------------

 ADR szerinti írásbeli utasítás célja:

Információt tartalmaz a járműszemélyzet részére a szállítás során bekövetkező balesetek, veszélyhelyzet elkerülésére.

 Elhelyezése:

A jármű vezetőfülkéjében, könnyen hozzáférhető helyen.

 A felelősség:

A dokumentum biztosítása, megfelelő tartalommal a szállítás végző vállalkozásra tartozik. A szállított áru kezelésével kapcsolatos információk biztosítása a szállítás megelőzően a feladói felelősségi körben rögzített.

 Nyelvezet:

A járműszemélyzet által értett nyelven kell biztosítani. Ennek megfelelően, ha a személyzet tagjai külön nyelven beszélnek, az utasításnak valamennyi nyelven rendelkezésre kell állnia.

 A járműszemélyzet ismeretei:

A dokumentum tartalmát a járműszemélyzetnek saját felelősségéből adódóan már az előtt meg kell ismernie, hogy a veszélyes árut a járműbe rakják, vagy töltik.

 Formátum

A dokumentum tartalmát és formáját is tekintve a következő 4 oldalas mintának kell teljes mértékben megfelelnie.

Eltérés nem engedélyezett. Egyéb információk csak csatolt dokumentumon tüntethetők fel.

Megjegyzés:

Az aktuális ADR szerinti írásbeli utasítás 26 nyelven megtalálható a BTE honlapján.

www.BTE.hu/Letoltheto_anyagok/ADR_irasbeli_utasitasok – címszó alatt.

Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

ADR SZERINTI ÍRÁSBELI UTASÍTÁS

Teendők baleset vagy más veszélyhelyzet esetén

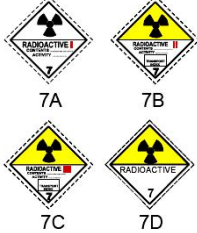

A jármű személyzetének a szállítás során – esetlegesen – bekövetkező baleset vagy más veszélyhelyzet esetén – ha lehetséges és biztonságosan végrehajtható – a következőket kell tennie:

- Álljon meg a járművel, állítsa le a motort, ha van akkumulátortelep-főkapcsoló, áramtalanítson!
- Kerüljön minden gyújtóforrást, főleg ne dohányozzon és ne kapcsoljon be semmilyen elektromos berendezést!
- Értesítse a megfelelő beavatkozó, kárelhárító szolgálato(ka)t, adjon meg minden lehetséges felvilágosítást a balesetről, illetve a rendkívüli eseményről és az érintett veszélyes anyagról!
- Vegye fel a fényvisszaverő mellényt (ruházatot), és a megfelelő helyre állítsa fel a figyelmeztető jelzőket!
- Készítse elő a fuvarokmány(oka)t, hogy a beavatkozóknak azonnal átadhassa, ha megérkeznek!
- A kifolyt, kiszóródott anyagba ne lépjen bele és ne nyúljon hozzá, tartózkodjon a szél felőli oldalon, hogy a füstöt, a port, a gőzt vagy a párát nehogya belélegezze!
- Ha a gumibroncsnál, a fékberendezésnél vagy a motortérben kezdődő, kis mértékű tüzet észlel, kísérelje meg eloltani a tűzoltó készülékkel, de csak ha biztonságosan meg tudja tenni!
- A rakománytérben keletkező tűz oltását a jármű személyzetének tilos megkísérelnie!
- Ha biztonságosan megoldható, a járművön található eszközökkel próbálja megakadályozni, hogy az anyag a felszíni vizekbe, a talajba vagy a csatorna-hálózatba szivároгjon, illetve a kiömlött, kiszóródott anyagot próbálja felfogni!
- Húzódjon távolabbra a baleset vagy veszély helyszínétől, figyelmeztessen másokat is, hogy maradjanak távol, kövesse a beavatkozó, kárelhárító szolgálat(ok) utasításait, illetve tanácsait!
- Ha szennyeződött a ruhája, vegye le, és a szennyeződött védőeszközökkel együtt biztonságosan helyezze el!

Módszertani Útmutató veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

Kiegészítő útmutatás a járműszemélyzet részére a veszélyes áruk veszélyeinek jellemzőiről osztályonként és az adott körülményektől függő teendőkről		
Veszélyességi bárca, nagybárca, a veszély leírása	A veszély jellemzői	Kiegészítő útmutatás
(1)	(2)	(3)
<p>Robbanóanyagok és tárgyak</p> <p>1 1.5 1.6</p>	<p>Többféle tulajdonság és hatás lehetséges, például: az egész tömeg felrobbanása, repeszdarabok kivetődése, szétrepülés, erőteljes égés vagy hőfejlesztés, erős fém- vagy hanghatás, füst képződés. Rázkódásra, ütődésre, hőre érzékeny.</p>	<p>Házódjon fedezékbe, de ablak közelébe ne menjen!</p>
<p>Robbanóanyagok és tárgyak</p> <p>1.4</p>	<p>Csekély tűz- és robbanásveszély.</p>	<p>Házódjon fedezékbe!</p>
<p>Gyúlékony gázok</p> <p>2.1</p>	<p>Tűzveszély. Robbanásveszély. A szállító edényzetben nagy nyomás lehet. Fulladás veszélye. Égési, fagyási sérülést okozhat. Hő hatására a szállító edényzet szétrobbant.</p>	<p>Házódjon fedezékbe! Kerülje a mélyebben fekvő területeket!</p>
<p>Nem gyúlékony, nem mérgező gázok</p> <p>2.2</p>	<p>Fulladás veszélye. A szállító edényzetben nagy nyomás lehet. Égési, fagyási sérülést okozhat. Hő hatására a szállító edényzet szétrobbant.</p>	<p>Házódjon fedezékbe! Kerülje a mélyebben fekvő területeket!</p>
<p>Mérgező gázok</p> <p>2.3</p>	<p>Mérgezésveszély. A szállító edényzetben nagy nyomás lehet. Égési és/vagy fagyási sérülést okozhat. Hő hatására a szállító edényzet szétrobbant.</p>	<p>Használjon légzésvédő maszkot (menekülőkármást)! Házódjon fedezékbe! Kerülje a mélyebben fekvő területeket!</p>
<p>Gyúlékony folyékony anyagok</p> <p>3</p>	<p>Tűzveszély. Robbanásveszély. Hő hatására a szállító edényzet szétrobbant.</p>	<p>Házódjon fedezékbe! Kerülje a mélyebben fekvő területeket!</p>
<p>Gyúlékony szilárd anyagok, önreaktív anyagok és szilárd, érzékenyített robbanóanyagok</p> <p>4.1</p>	<p>Tűzveszély. Gyúlékony vagy éghető, hő, szikra vagy láng hatására meggyulladhat. Önreaktív anyagot tartalmazhat, ami hő hatására vagy más anyagokkal (pl. savakkal, nehézfém vegyületekkel, ammóniakkal) érintkezve, vagy súrlódás vagy rázkódás hatására hőfejlesztéssel járó bomlásra hajlamos. Ilyenkor egészségre ártalmas vagy gyúlékony gázok, gőzök keletkezhetnek vagy öngyulladás következhet be. Hő hatására a szállító edényzet szétrobbant. Az érzékenyített robbanóanyag felrobbant, ha csökken az érzékenyítőszert mennyisége.</p>	
<p>Öngyulladásra hajlamos anyagok</p> <p>4.2</p>	<p>Öngyulladás következtében tűzveszély áll fenn, ha a küldeménydarab megsérül vagy ha a tartalma kiömlik. Vizzel hevesen reagálhat.</p>	
<p>Vizzel érintkezve gyúlékony gázokat fejlesztő anyagok</p> <p>4.3</p>	<p>Ha vizzel érintkezik, tűz- és robbanásveszélyes.</p>	<p>A kiömlött, kiszóródott anyagot le kell takarni, hogy óvjuk a nedvességtől!</p>

Módszertani Útmutató veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

Veszélyességi bárca, nagybárca	A veszély jellemzői	Kiegészítő útmutatás
(1)	(2)	(3)
<p>Gyújtó hatású (oxidáló) anyagok</p> <p>5.1</p>	<p>Ha gyúlékony vagy éghető anyaggal érintkezik, heves reakció, gyulladás és robbanás veszélye.</p>	<p>Ne keveredjen gyúlékony vagy éghető anyaggal (pl. fűrészporral)!</p>
<p>Szerves peroxidok</p> <p>5.2</p>	<p>Hőfejlődéssel járó bomlás veszélye áll fenn: magas hőmérsékleten, vagy más anyagokkal (pl. savakkal, nehézfém vegyületekkel, aminosavakkal) érintkezve, vagy sűrűlódás vagy rázkódás hatására.</p> <p>Ilyenkor egészségre ártalmas vagy gyúlékony gázok, gőzök keletkezhetnek, illetve öngyulladás is bekövetkezhet.</p>	<p>Ne keveredjen gyúlékony vagy éghető anyaggal (pl. fűrészporral)!</p>
<p>Mérgező anyagok</p> <p>6.1</p>	<p>Belélegzés, lenyelés vagy bőrrel való érintkezés esetén mérgezés veszélye.</p> <p>Veszélyezteti a vízi környezetet (a felszíni vizeket, a talajt) és a csatornahálózatot.</p>	<p>Használjon légzésvédő maszkot, (menekülőkámzsát)!</p>
<p>Fertőző anyagok</p> <p>6.2</p>	<p>Fertőzés veszélye.</p> <p>Súlyos emberi vagy állati megbetegedést okozhat.</p> <p>Veszélyezteti a vízi környezetet (a felszíni vizeket, a talajt) és a csatornahálózatot.</p>	
<p>Radioaktív anyagok</p> <p>7A 7B 7C 7D</p>	<p>Külső és belső sugárterhelés veszélye.</p>	<p>A lehető legrövidebb ideig tartózkodjon a sugárzó anyagot tartalmazó rakomány közelében!</p>
<p>Hasadó anyagok</p> <p>7E</p>	<p>Nukleáris láncreakció bekövetkezésének veszélye.</p>	
<p>Maró anyagok</p> <p>8</p>	<p>A maró hatás miatt égési sérülést okozhat.</p> <p>Az ilyen anyagok egymással, vízzel vagy más anyagokkal hevesen reagálhatnak.</p> <p>A kiömlött anyag maró gőzöket fejleszthet.</p> <p>Veszélyezteti a vízi környezetet (a felszíni vizeket, a talajt) és a csatornahálózatot.</p>	
<p>Különféle veszélyes anyagok és tárgyak</p> <p>9</p>	<p>Égési sérülést okozhat.</p> <p>Tűzveszély.</p> <p>Robbanásveszély.</p> <p>Veszélyezteti a vízi környezetet (a felszíni vizeket, a talajt) és a csatornahálózatot.</p>	

1. megjegyzés: Ha többféle veszélye van az anyagnak, vagy többféle anyag van a rakományban az összes rájuk vonatkozó leírást figyelembe kell venni.

2. megjegyzés: A táblázatban feltüntetett kiegészítő útmutatás a szállított anyag osztályának és a szállítóeszköznek megfelelően adaptálható.

Módszertani Útmutató veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

Kiegészítő útmutatás a járműszemélyzet részére a veszélyes anyagok veszélyeinek jellemzőiről az alkalmazott jelölések szerint, az adott körülményektől függő teendőkről		
Jelölés (1)	A veszély jellemzői (2)	Kiegészítő útmutatás (3)
 Környezetre veszélyes anyag	Veszélyezteti a vízi környezetet (a felszíni vizeket, a talajt) és a csatornahálózatot.	
 Magas hőmérsékletű anyag	A magas hő égési sérülést okozhat.	Ne érjen hozzá a szállítóegység forró részeihez és a kiömlött anyaghoz!

Személyi védőeszközök és egyéb felszerelések
az általános tennivalók és az egyes veszélyek fennállása esetén teendők végrehajtásához, melyeket az ADR 8.1.5 szakasza szerint a szállítóegységen kell tartani

A következő felszerelést mindig a szállítóegységen kell tartani:

- minden járműre egy, a jármű legnagyobb megengedett össztömegének és a kerekek átmérőjének megfelelő méretű kerék kitémasztó éket;
- két, önmagában megálló figyelmeztető jelzót;
- szemöblítő folyadékot^{a)}; valamint

a járműszemélyzet minden tagja részére:

- fényvisszaverő mellényt (ruházatot) (pl. az EN 471 szabványnak megfelelőt vagy azzal egyenértékűt);
- hordozható világítókészüléket;
- egy pár védőkesztyűt; valamint
- a szem védelmére alkalmas eszközt (pl. védőszemüveget).

Bizonyos osztályokhoz a következő kiegészítő felszerelés szükséges:

- a 2.3 vagy a 6.1 veszélyességi bárca, illetve nagybárca használata esetén a járműszemélyzet minden tagja részére légzésvédő maszk^{b)} (menekülő-kámzsa);
- lapát^{c)};
- csatornanyílás lefedésére alkalmas eszköz^{c)};
- gyűjtőedény^{c)}.

- a) Nem szükséges, ha csak az 1, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.2 vagy 2.3 számú veszélyességi bárca, illetve nagybárca van a küldeményen.
- b) Például az EN 141 szabványnak megfelelő vagy azzal egyenértékű, A1B1E1K1-P1 vagy A2B2E2K2-P2 típusú, kombinált (gáz és részecske) szűrővel ellátott légzésvédő maszk (menekülő-kámzsa).
- c) Csak szilárd és folyékony anyagoknál szükséges, ha a 3, 4.1, 4.3, 8 vagy 9 veszélyességi bárca, illetve nagybárca van a küldeményen.

Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

Szabálytalan:

- Ha nem felel meg az előzőekben rögzítetteknek, és a megadott mintától eltér.

Tárgytalan:

- Korlátozott mennyiségek szállítása esetén.

Az „LQ jelzés” utal a mentesítésre a csomagolóeszközökön:

- Engedményes mennyiségek szállítása esetén.
 - Az „EQ jelzés” utal a mentesítésre a csomagolóeszközökön:

Új jelölés

- **Nem kell írásbeli utasítás az ADR 1.1.3.6 bekezdése szerinti szállításoknál (lásd a 11. pontot!)**
- Üres, tisztítatlan csomagolóeszközök, IBC-k és nagycsomagolások esetén, amelyekben előzőleg a 2, a 3, a 4.1, az 5.1, a 6.1 a 8 és a 9 osztály anyagai voltak, ha a csomagolóeszközök:
 - jól zártak,
 - a megfelelő helyzetben vannak elhelyezve,
 - megfelelően rögzítettek a járműn,
 - sérülésmentesek és
 - nem szennyezettek a bennük lévő, vagy egyéb veszélyes anyagokkal.

A szabálytalanság kategóriája: II. kockázati kategória

Ellenőrzési jegyzék - 15. pont

15.	Kétoldalú/többoldalú megállapodás, belföldi hatósági engedély	☐ megvizsgálva	☐ szabálytalan	☐ tárgytalan
------------	--	---------------------------------------	---------------------------------------	-------------------------------------

 Mikor vizsgálendő?

Csak nemzetközi szállítások és hatósági engedélyes szállítások esetén.

Információ → A fuvarokmányból szerezhető, pl. a CMR 5-ös rovatából (az ADR 1.5.1 szakaszára történő bejegyzés formájában.)

 A vizsgálat tárgya ideiglenes eltéréssel történő szállítás esetén

- a) A szállított anyag(ok)ról szól-e a megállapodás?
- b) A megállapodás dátuma nem lehet régebbi 5 évnél.
- c) Ha az ADR-től eltérő feltételeket rögzít a megállapodás, akkor azokat az ellenőrzés során (18-31. pont) figyelembe kell venni!

 A vizsgálat tárgya útvonal engedélyes szállítások esetén

- a) a fuvarokmányban megnevezett áru (11. pont) szállításához kell-e engedély,
- b) az útvonalengedélynek megfelelő-e a szállítás.

 A vizsgálat tárgya veszélyes hulladék szállítása esetén

- a) a szállított áru nevében vagy azt kiegészítve szerepel-e a „HULLADÉK” megnevezés,
- b) a szállítás csak a Környezet- és Természetvédelmi Főfelügyelőség tevékenységi engedélyével végezhető, amit igazolni kell. Ilyenkor pl. „SZ” kísérőjeggyel is kell rendelkeznie a szállítónak.

Megjegyzés: a saját termelésű hulladékot 200 kg-ig engedély nélkül beszállíthatja minden termelő az átvevőhöz!

Szabálytalan

Ha a fenti szempontok egyike nem teljesül.

Tárgytalan

Minden belföldi szállításnál és nemzetközi szállításnál, ahol nincs az ADR 1.5.1 szakaszára utalás a fuvarokmányban, vagy az áru szállításához nem kell hatósági engedély.

A szabálytalanság kategóriája:

- **Ha nincs megfelelő okmány, akkor nem lehet megállapítani, hogy fennáll-e az I. kockázati kategóriájú szabálysértés, ezért a szabálysértés kategóriája I. kockázati kategória.**
- **Engedély nélküli veszélyes hulladék szállítása: mindig I. kockázati kategória.**

Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

Kiegészítő információ:

Kétoldalú/többoldalú megállapodás:

- Két, vagy több ország illetékes hatósága megállapodik abban, hogy az ADR előírásaitól eltérést engedélyez.
Megállapodhatnak olyan dolgokban is, ami nem szabályozott, vagy nem kellő részletességgel szabályozott az ADR jogszabályban.
- Az eltérések lehetnek könnyítések és szigorítások is, de a szállítás biztonságát nem veszélyeztethetik.
- Annak a hatóságnak, aki az ideiglenes eltérést kezdeményezte, erről az eltérésről értesítenie kell az ENSZ Európai Gazdasági Bizottság Titkárságát, amely ezután erről a Szerződő Feleket értesíti. /1.5.1.1/

Ellenőrzési jegyzék 16. pont

16. Jármű jóváhagyási igazolás	☐ megvizsgálva	☐ szabálytalan	☐ tárgyaltan
---------------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------	-------------------------------------

 A vizsgálat tárgyat befolyásolja a szállítás módja:

- **Küldeménydarabos szállítás**

Csak az 1 osztály robbanóanyagainál kell jóváhagyási igazolás:

- mentesítő határ feletti szállításoknál (amikor a szállítóegység veszélyt jelölő narancssárga táblával megjelölésre kerül) szükséges.
- EX II-es, EX III-as és MEMU¹-kra típusjóváhagyott járművek esetében.

Megjegyzés:

¹ - MEMU (robbanóanyag előállító mobil egység): olyan egység, amely arra szolgál, hogy nem robbanó anyagok közé tartozó veszélyes árukból robbanóanyagot állítsanak vele elő és azt közvetlenül a felhasználás helyére (lyukba) juttassák. További információk: ADR 1.2.1. szakasz.

- **Tartányos szállítás**

- mindig szükséges – még az üres tisztítatlan tartányok szállításánál is!
- kivétel a 3000 liter ürtartalom alatti tankkonténer(ek) és mobil tartányok szállítása.

 A jármű üzemben tartójának meg kell egyeznie az igazoláson feltüntetettel (ez az igazolás 5. pontjában ellenőrizhető.)

 Érvényesnek kell lennie (az igazolás 12. pontjában ez ellenőrizhető.)

 A szállított anyaghoz való megfelelést nem itt, hanem a 19. pontban kell vizsgálni!

Megjegyzés:

Figyelem, pótkocsis járműszerelvénynél külön kell jóváhagyási igazolás a vontatóra és a pótkocsira is!

Szabálytalan

- Ha a fenti pontok valamelyike nem megfelelő eredményt hoz.

Tárgyaltan

- Ömlesztett szállításoknál.
- Küldeménydarabos szállításoknál (kivéve a fent megjelölt eseteket.)

A szabálytalanság kategóriája:

- **Ha lejárt, vagy nem áll rendelkezésre, akkor I. kockázati kategória.**
- **Ha az üzembentartó változott, de a jármű alkalmas, akkor II. kockázati kategória**

Módszertani Útmutató veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

Jóváhagyási igazolás bizonyos veszélyes árut szállító járművek részére Certificate of approval for vehicles carrying certain dangerous goods			
Ez az igazolás tanúsítja, hogy az alábbiakban meghatározott jármű megfelel a „Veszélyes Áruk Nemzetközi Szállításáról szóló Európai Megállapodás” (ADR) által előírt feltételeknek			
1. Az igazolás száma: 11-09/123456/11	2. A jármű gyártója: CARAUTO 14	3. A jármű azonosítási száma: 12345AB0000012456	4. A jármű rendszámja (ha van):
5. A fuvarozó, az üzemeltető vagy a tulajdonos neve és hivatalos címe:			
6. A jármű kategóriája ¹⁾ : N3 – tehergépkocsi 12 t felett			
7. A jármű rendeltetése(i) az ADR 9.1.1.2 bekezdése szerint ²⁾ :			
☒ EX/II ☒ EX/III ☐ FL ☐ OX ☐ AT ☐ MEMÚ			
8. Visszatartó fék (tartós lassítófék) ³⁾ :			
☐ Tárgytalan ☐ az ADR 9.2.3.1.2 pontja szerinti teljesítmény megfelelő, ha a járműszerelvény össztömege ⁴⁾ : 23.5 t			
9. A tartányjármű vagy akkumulált jármű tartányának (tartányainak) leírása (Cím):			
9.1 A tartány gyártója: TANKMAKER KFT BUDAPEST 9.2 A tartány vagy akkumulált jármű engedélyszáma: XAB-1234 9.3 A tartány gyártási sorozatszám vagy a akkumulált jármű elemek azonosítója: 12345 9.4 A gyártás éve: 2009 9.5 Az ADR 4.3.3.1 vagy 4.3.4.1 bekezdése szerinti tartánykód: P60BN 9.6 Az ADR 6.8.4 szakasza szerinti esetleges különleges előírások(ok): TA4, TT9			
10. A következő veszélyes áruk szállíthatók:			
A jármű megfelel a 7. pontban szereplő rendeltetése szerinti veszélyes áruk szállítására vonatkozó követelményeknek.			
10.1 EX/II vagy EX/III jármű esetén:			
az 1 osztály anyagai ⁵⁾ :			
☐ beleértve a J összeférhetőségi csoport anyagainak ☐ kivéve a J összeférhetőségi csoport anyagainak			
10.2 Tartányjármű vagy akkumulált jármű esetén:			
☐ csak a 9. pontban feltüntetett tartánykód és az esetleges különleges előírások szerint szállítható anyagok ⁶⁾ : vagy ☐ csak a következő anyagok 1. osztály, az UN szám, ha szükséges a csomagolási csoport és a „helyes szállítási megnevezés” megadásával			
Csak olyan anyagok szállíthatók, amelyek a tartány anyagával, tömitéseivel, szerelvényeivel és - ha van - a belső bevonatával nem lépnek veszélyes reakcióba.			
11. Megjegyzések			
Remarks			
12. Érvényes: a vizsga napja után 6 hónap-ig Kiállító szerv bélyegzője: Dátum: Pécs, a vizsga napja előtt 6 hónappal Aláírás: <i>Vizsga Biztos</i>			

1) A „Közös határozat a járművek szerkezetére” (R.E.3.) 7. Mellékletének (vagy a 97/27/EK irányelvnek) az N és O kategóriájú gépjárművekre, illetve pótkocsikra vonatkozó meghatározás szerint.

2) A nem kívánt rész áthúzandó.

3) A megfelelő négyzetet be kell jelölni.

4) A megfelelő értéket be kell írni. Ha itt 44 t van feltüntetve, ez nem módosítja a forgalmi engedélyben szereplő megengedett legnagyobb össztömeget.

5) Azok az anyagok, amelyek a 9. pontban feltüntetett tartánykód, vagy a 4.3.3.1.2 és 4.3.4.1.2 pontok szerinti tartányrangsor alapján engedélyezett egyéb tartánykód és az esetleges különleges előírások szerint szállíthatók.

6) Nem szükséges megadni, ha a szállítható anyagok a 10.2 pontban fel vannak sorolva.

Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

Ellenőrzési jegyzék –17. pont

17. A járművezető oktatási bizonyítványa megvizsgálva hiányzik tárgyaltan

- ✚ Kötelező minden olyan veszélyes áru szállításánál – ömlesztett, küldeménydarabos, tartányos –, amikor a szállítóegységet veszélyt jelző narancssárga táblával meg kell jelölni.
- ✚ A 2011-es ADR új típusú (kártyaformátumú), fényképes bizonyítványt vezetett be. Az illetékes hatóság (Magyarországon a Nemzeti Közlekedési Hatóság) 2013. január 1.-től már csak az új típusú oktatási bizonyítványt állít ki, a régi típusúak 2017. december 31-ig használhatók, amennyiben érvényességük korábban nem járt le.
- ✚ Példa a kétféle bizonyítványra:

a) Az ADR 2011 szerinti bizonyítvány:

ADR OKTATÁSI BIZONYÍTVÁNY ADR DRIVER TRAINING CERTIFICATE	ÉRVÉNYESSÉG KITERJESZTVE AZ ALÁBBI OSZTÁLY(OK)RA, ILL. UN SZÁMOKRA: VALID FOR CLASS(ES) OR UN Nos:						
<p>** 1. (Sorszám: *) 2. (Vezetéknév: *) 3. (Egyéb név(nevek): *) 4. (Születési idő: dd/mm/yyyy*) (Fénykép helye)* 5. (Állampolgárság: *) 6. (Aláírás: *) 7. (Kiállító hatóság: *) 8. Érvényes/Valid to: (dd/mm/yyyy*)-ig</p>	<table style="width: 100%; border: none;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%; text-align: center;">TARTÁNYBAN TANKS</th> <th style="width: 50%; text-align: center;">NEM TARTÁNYBAN OTHER THAN TANKS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="vertical-align: top;">9. (Osztály vagy UN szám(ok)*)</td> <td style="vertical-align: top;">10. (Osztály vagy UN szám(ok)*)</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="vertical-align: top;">11. Nemeti megjegyzések: (Remarks)</td> </tr> </tbody> </table>	TARTÁNYBAN TANKS	NEM TARTÁNYBAN OTHER THAN TANKS	9. (Osztály vagy UN szám(ok)*)	10. (Osztály vagy UN szám(ok)*)	11. Nemeti megjegyzések: (Remarks)	
TARTÁNYBAN TANKS	NEM TARTÁNYBAN OTHER THAN TANKS						
9. (Osztály vagy UN szám(ok)*)	10. (Osztály vagy UN szám(ok)*)						
11. Nemeti megjegyzések: (Remarks)							

Figyelem! A 2011-es ADR lehetőséget teremtett korlátozott képzésekre is.

Ennek megfelelően az új típusú (kártyaformátumú) bizonyítvány 9. és 10. pontjaiban áruosztályok helyett UN számok is szerepelhetnek.

A korlátozott alaptanfolyam, vagy korlátozott tartányos szakosító tanfolyam (sikeres vizsga) elvégzése után – a kiadott bizonyítványon egyértelműen fel kell tüntetni a veszélyes árukra vagy az osztályokra korlátozott érvényességet.

Módszertani Útmutató veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

b) Az ADR 2009 szerinti bizonyítvány:

**ADR
OKTATÁSI BIZONYÍTVÁNY**
VESZÉLYES ÁRUKAT SZÁLLÍTÓ JÁRMŰVEK VEZETŐI RÉSZÉRE
ADR-Beschreibung über die Schulung der Fahrer von Kraftfahrzeugen zur Beförderung gefährlicher Güter

Tartányban¹⁾ / in Tanks | Nem tartányban¹⁾ / anders als in Tanks

Sorszám/Nr. der Bescheinigung: **11111**

A bizonyítványt kiállító ország jele
Kennzeichen der die Bescheinigung ausstellenden Staates: **H**

Érvényes az alábbi osztály(ok)ra¹⁾²⁾ / Gültig für Klasse(n)

Tartányban / in Tanks		Nem tartányban / anders als in Tanks		
1		2		
2		3		
3		4.1	4.2	4.3
4.1	4.2	4.3	5.1	5.2
5.1	5.2	6.1	6.2	
6.1	6.2			
7		8		
8		9		

Érvényes³⁾ / gültig bis zum: **2009.01.01**

1) A nem kívánt rész törölendő / Nichtzutreffendes streichen
2) Más osztályokra érvényesítés a 3. oldalán / Erweiterung der Gültigkeit auf andere Klassen siehe Seite 3
3) Az érvényesség meghosszabbítása a 2. oldalon / Verlängerung der Gültigkeit siehe Seite 2

Engedélyezett áruosztályok:

Tartányban / in Tanks	Nem tartányban / anders als in Tanks
1	1
2	2
3	3
4.1	4.1
4.2	4.2
4.3	4.3
5.1	5.1
5.2	5.2
6.1	6.1
6.2	6.2
7	
8	8
9	9

Érvényességi határidő

2

Gépjárművezető személyi adatai

Név: **Fiktiv Ferenc**

Születési idő: **1911.01.11**

Állampolgársága: **H**

A járművezető aláírása: **[Aláírás]**

Kiadta: Közlekedési Főfelügyelet
Ausgestellt durch: Hauptinspektorat für Verkehr

Kelt: Budapest, **2009.01.01**

Aláírás:⁴⁾ **[Aláírás]**

Hosszabbítva:

Verlängert bis

a Közlekedési Főfelügyelet által
durch Hauptinspektorat für Verkehr

Kelt: Budapest,

Datum

Aláírás:⁴⁾

Unterschrift

4) A bizonyítványt kiadó hatóság bélyegzője és aláírása
Unterschrift und Stempel der die Bescheinigung ausstellenden Behörde

-3-

ÉRVÉNYESSÉGÉT KITERJESZTETTÜK
AS ALÁBBI OSZTÁLY(OK)RA⁵⁾
Gültigkeit erweitert auf Klasse(n)

Tartányban / in Tanks		Nem tartányban / anders als in Tanks		
1				
2				
3				
4.1	4.2	4.3		
5.1	5.2			
6.1	6.2			
7				
8				
9				

Kelt: Budapest,

Datum

Aláírás és bélyegző / Unterschrift und Stempel

5) A nem kívánt rész törölendő / Nichtzutreffendes streichen

Esetleges kiterjesztések

Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

MINTA A MÁSODLATRA!

- 4 -

Csak a belföldi előírások számára
Nur für nationale Vorschriften

Másodlat!
2004.04.06

ADR
OKTATÁSI BIZONYÍTVÁNY
VESZÉLYES ÁRUKAT SZÁLLÍTÓ JÁRMŰVEK VEZETŐI RÉSZÉRE
ADR-Bescheinigung über die Schulung der Führer von Kraftfahrzeugen zur Beförderung gefährlicher Güter

Tartányban¹⁾ / in Tanks | Nem tartányban¹⁾ / anders als in Tanks

Sorozat-Nr. der Bescheinigung 11111

A bizonyítványt kiállító ország jele
Kennzeichen des die Bescheinigung ausstellenden Staates **H**

Érvényes az alábbi osztály(ok)ra¹⁾²⁾ / Gültig für Klasse(n)

Tartányban / in Tanks	Nem tartányban / anders als in Tanks
1	1
2	2
3	3
4.1 4.2 4.3	4.1 4.2 4.3
5.1 5.2	5.1 5.2
6.1 6.2	6.1 6.2
8	8
9	9

Érvényes³⁾ / gültig bis zum : 2006.01.01.

1) A nem kívánt rész törölendő / Nichtzutreffendes streichen
2) Más osztályokra érvényesség a 3. oldalon / Erweiterung der Gültigkeit auf andere Klassen siehe Seite 3
3) Az érvényesség meghosszabbítása a 2. oldalon / Verlängerung der Gültigkeit siehe Seite 2

A bejegyzés hitelesít!

- 2 -

MINTA

Név: **Fiktiv Ferenc**
Name

Szül. idő: 1911.01.11.
Geboren am

Állampolgársága **MAGYAR**
Staatsangehörigkeit

A járművezető aláírása:
Unterschrift des Fahrers

Kiadta: Közlekedési Főfelügyelet
Ausgestellt durch Hauptinspektorat für Verkehr

Kelt: Budapest, 2004.01.01.
Datum

Aláírás⁴⁾ **Vizsgabiztos, denö, sk**
Unterschrift

Hozzájárulás:
Beitrag

Főfelügyelet által
Inspektorat für Verkehr

- 3 -

ÉRVÉNYESSÉGÉT KITERJESZTETTÜK
AZ ALÁBBI OSZTÁLY(OK)RA⁵⁾
Gültigkeit erweitert auf Klasse(n)

Tartányban / in Tanks

Kelt: Budapest, 2004.01.01.
Datum

Aláírás és bélyegző / Unterschrift und Stempel

Nem tartányban / anders als in Tanks

Kelt: Budapest,
Datum

Aláírás és bélyegző / Unterschrift und Stempel

4) A bizonyítványt kiadó hatóság bélyegzője és aláírása
Unterschrift und Stempel der die Bescheinigung ausstellenden Behörde
5) A nem kívánt rész törölendő / Nichtzutreffendes streichen

Nincs aláírása a vizsgabiztosnak és a járművezetőnek!!!

A kiterjesztés az első oldal érvényességi idején belül ad felhatalmazást

Vizsgálandó:

- A járművezető adatai egyeznek-e (személyi igazolvány, útlevel)? → **Ell. Jegyz. 7. pont**
- A szállítási módra megfelelő-e? → **Ell. Jegyz. 12. pont**
 - Nem tartányban (Ömlesztett, vagy Küldeménydarabos szállítás)
 - Tartányban
- A szállított áruk osztályait tartalmazza-e? (A fuvarokmány adataival egybe kell vetni → **Ell. Jegyz. 13. pont**
- Az érvényesség dátuma megfelelő?
- A járművezető aláírása szerepel-e az okmányon?

Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

Megjegyzés:

Az ADR oktatási bizonyítvány lehet:

- *Nem tartányos igazolvány küldeménydarabos és ömlesztett szállításra (a 2-9 áruosztályokhoz az 1 és 7 osztályok kivételével)*
- *Nem tartányos igazolvány 1 osztályra szóló kiterjesztéssel*
- *Nem tartányos igazolvány 7 osztályra szóló kiterjesztéssel*
- *Tartányos igazolvány (nem tartányos + tartányos szakosító képzés)*
 - *2-es osztályra szóló kiterjesztéssel*
 - *3-as osztályra szóló kiterjesztéssel*
 - *5.1-9 osztályra szóló kiterjesztéssel*

Alkalmazható ezen áruosztályok különböző csoportosítása is.

 Hiányzik:

A kivételben rögzítettekén túl, ha:

- az oktatási igazolvány nem érvényes a szállított áruosztályra, vagy UN számra.
- az igazolvány nem érvényes a szállítási módra.
- az igazolványon nem szerepelnek a szükséges bélyegzők és aláírások.

Megjegyzés: Ha a gépjárművezető nem tartja magánál, de az igazolvány létezik → további intézkedést igényel: **bemutató**

 Tárgytalan:

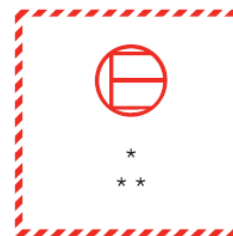
- Küldeménydarabok mentességgel történő szállításánál:
 - a) A szállítás az ADR 1.1.3.6 bekezdése szerint (Ell. Jegyz. 11. pont) van mentesítve.
 - b) korlátozott mennyiségek szállításánál, amikor a csomagoláson az alábbi címkék láthatók:

Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

c) Engedményes mennyiségben történő szállítás esetén.

Az alábbi címke utal a mentesítésre a csomagoló-
eszközökön:

A szabálytalanság kategóriája:

- **Ha a járművezetőnek nincs oktatási bizonyítványa, vagy nem érvényes az adott szállítási módra / áruosztályra / UN számra - I. kockázati kategória**
- **Ha van (bizonyíthatóan), de nincs a járművön – III. kockázati kategória.**

Gyanús oktatási bizonyítvány ellenőrzése:

A bizonyítvány eredetisége ellenőrizhető:

**Nemzeti Közlekedési Hatóság
Képzési és Vizsgáztatási Főosztály
Közúti Gépjármű – közlekedési Hivatal
Szabó Sándor Főtanácsos
Tel: 003601 814-1892
Budapest, Vajdahunyad utca 45.
Levélcíme: 1389 Budapest 62 Pf.102.**

Megjegyzés:

Előfordulhat, hogy a gépjármű vezetője több ADR oktatási bizonyítvánnyal is rendelkezik a kiterjesztések miatt, ezért javasolt a fenti telefonszámon az eredetiség (szabályszerűség) vizsgálata!

Ellenőrzési jegyzék - 18. pont

18. Az áru szállítása engedélyezett megvizsgálva szabálytalan tárgytalan

✚ Az ADR 2.2.X.2 bekezdéseiben felsorolt veszélyes áruk közúton nem szállíthatók.

Az „X” helyére a különböző áruosztályok számait kell helyettesíteni, például:

2.2.2.2 - A 2 osztály szállításból kizárt áru,

2.2.8.2 - A 8 osztály szállításból kizárt áru (UN 1798 királyvíz- salétromsav és sósav keveréke). /Az összetevők külön-külön szállíthatók közúton, de a királyvíz instabilitása miatt a közúti szállításból ki van zárva./

stb.

✚ **Megvizsgálva**

Az ADR 2.2.X.2 bekezdései alapján, az áruosztályok szerint, anyagonként.

✚ **Szabálytalan**

Ha olyan áru jelenik meg, amelyet az ADR említett pontjai tartalmaznak.

✚ **Tárgytalan**

Mindig vizsgálható.

A szabálytalanság kategóriája: I. kockázati kategória

Ellenőrző jegyzék – 19. pont

19.	A jármű(vek) engedélyezett(ek) a szállított árukra	☐ megvizsgálva	☐ szabálytalan	☐ tárgytalan
------------	---	---------------------------------------	---------------------------------------	-------------------------------------

 Mikor kell ellenőrizni?

Ha a jármű jóváhagyási igazolásra kötelezett!

 Mely szállítási módoknál kell jóváhagyási igazolás?

▪ **Ömlesztett szállítási mód:**

- tárgytalan

▪ **Küldeménydarabos szállítási mód:**

Az 1-es osztály robbanóanyagainál,

- mentesítő határ feletti szállításoknál (amikor a szállítóegység veszélyt jelölő narancssárga táblával megjelölésre kerül) szükséges.
- EX II-es és EX III-as MEMU¹-kra típusjóváhagyott járművek esetében.

Megjegyzés:

¹ MEMU (robbanóanyag előállító mobil egység): olyan egység, amely arra szolgál, hogy nem robbanó anyagok közzé tartozó veszélyes árukból robbanóanyagot állítsanak vele elő és azt közvetlenül a felhasználás helyére (lyukba) jutassák. További információk: ADR 1.2.1. szakasz

- más esetekben tárgytalan

▪ **Tartányos szállítási mód:**

- szükséges – még az üres tisztítatlan tartányok szállításánál is!
- FL, OX és AT típusjóváhagyott járművek esetében.
- tárgytalan, ha 3000 liter ürtartalom alatti tankkonténer(ek) és mobil tartányok szállítása történik

 A jóváhagyási igazolás tartalmát kell vizsgálni.

Módszertani Útmutató veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

Jármű minősítése:

EX II / EX III / MEMU:

1-es osztályba tartozó robbanóanyagok.

FL: 60°C-nál nem magasabb lobbanáspontú folyadékok (kivéve gáz- és fűtőolaj) és gyúlékony gázok.

Az OX-es járműben szállítható UN 2015 kivételével használható.

OX: UN 2015 – 60%-nál több stabilizált hidrogén peroxid tartalommal.

AT: az FL és OX típuson kívüli egyéb járművek.

Jóváhagyási igazolás bizonyos veszélyes árut szállító járművek részére Certificate of approval for vehicles carrying certain dangerous goods			
Ez az igazolás tanúsítja, hogy az alábbiakban meghatározott jármű megfelel a „Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás” (ADR) által előírt feltételeknek			
1. Az igazolás száma: 11-09/123456/11	2. A jármű gyártója: CARAUTO 14	3. A jármű azonosítási száma: 12345AB0000012456	4. A jármű típusa (ha van): VV
5. A jármű gyártójának névleges neve és hivatalos címe: VOLLER Kft. Budapest, Rózsavész köz 78.			
6. A jármű kategóriája ¹⁾ : NS – tehergépkocsi 12 t felett			
7. A jármű rendeltetése(i) az ADR 9.1.1.2 bekezdése szerint ²⁾ : EX/II EX/III FL OX AT MEMU			
8. Visszatartó fék (tartós lassítófék) ³⁾ : ☐ Tárgytalan ☐ az ADR 9.2.3.1.2 pontja szerinti teljesítmény megfelelő, ha a járműszerelvény össztömege ⁴⁾ : 23,5 t			
9. A tartányjármű vagy akkumulátoros jármű tartányának (tartányainak) leírása (tartány): 9.1 A tartány gyártója: TANKMAKER KFT BUDAPEST 9.2 A tartány vagy akkumulátoros jármű engedélyszáma: XAB-1234 9.3 A tartány gyártási sorozatszám vagy az akkumulátoros jármű elemek azonosítója: 12345 9.4 A gyártás éve: 2009 9.5 Az ADR 4.3.3.1 vagy 4.3.4.1 bekezdése szerinti tartánykód: P60BN 9.6 Az ADR 6.8.4 szakasza szerinti esetleges különleges előírások (ok): TA4, TT9			
10. A következő veszélyes áruk szállíthatók: A jármű megfelel a 7. pontban szereplő rendeltetése szerinti veszélyes áruk szállítására vonatkozó követelményeknek. 10.1 EX/II vagy EX/III jármű esetén: az 1. osztály anyagai ⁵⁾ : ☐ beleértve a J összeférhetőségi csoport anyagait ☐ kivéve a J összeférhetőségi csoport anyagait 10.2 Tartányjármű vagy akkumulátoros jármű esetén: ☐ csak a 9. pontban feltüntetett tartánykód és az esetleges különleges előírások szerint szállítható anyagok ⁶⁾ : vagy ☐ csak a következő anyagok 1. osztály, az UN szám, ha szükséges a csomagolási csoport és a „helyes szállítási megnevezés” megadásával			
Csak olyan anyagok szállíthatók, amelyek a tartány anyagával, tömítésével, szerelvényeivel és - ha van - a belső bevonatával nem lépnek veszélyes reakcióba.			
11. Megjegyzések:			

✚ Gyakran a jóváhagyási igazolásban feltüntetik a szállítható anyagokat UN számmal és a helyes szállítási megnevezéssel együtt.

A járművel szállítható anyagok köre azonban e nélkül is megállapítható a következő módon:

- Tartányos szállításnál az ADR 3.2 fejezet „A” táblázat 14-es rovata adja meg a szállított áruhoz rendelhető típusjóváhagyott **jármű kódját**.

(1)	(2)	(...)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(...)
3082	KÖRNYEZETRE VESZÉLYES FOLYÉKONY ANYAG, M.N.N.	(...)	LGBV		AT	e (E)	V12	(...)

- Tartányos szállításnál, fontos információ még a **tartánykód** is! Ennek ellenőrzéséhez is szükség van az ADR 3.2. A táblázat 12-es rovatára!

Amennyiben eltérő tartánykódot találunk, akkor a **tartányrangsor** segít (ADR 4.3.3.1.2, ill. 4.3.4.1.2.)

Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

- Tartánykóddal kapcsolatos bejegyzések a jóváhagyási igazoláson:

10.2 Tartányjármű vagy battériás jármű esetén³⁾: / In the case of a tank-vehicle/battery-vehicle³⁾

csak a 9. pontban feltüntetett tartánykód és az esetleges különleges előírások szerint szállítható anyagok⁵⁾
only the substances permitted under the tank code and any special provisions specified in No. 9 may be carried⁵⁾
vagy / or

9.5 Az ADR 4.3.3.1 vagy 4.3.4.1 bekezdése szerinti tartánykód:
Tank code according to 4.3.3.1 or 4.3.4.1 of ADR: **LGAV**

9.6 Az ADR 6.8.4 szakasza szerinti esetleges különleges előírás(ok):
Special provisions according to 6.8.4 of ADR (if applicable): **-**

- Robbanóanyagokra – 1. osztály érvényesítése (10.pont)

10. A következő veszélyes áruk szállíthatók:
Dangerous goods authorised for carriage:

A jármű megfelel a 7. pontban szereplő rendeltetése szerinti veszélyes áruk szállítására vonatkozó követelményeknek.
The vehicle fulfils the conditions required for the carriage of dangerous goods assigned to the vehicle designation(s) in No. 7.

10.1 EX/II vagy EX/III jármű esetén³⁾: / In the case of an EX/II or EX/III vehicle³⁾

az 1. osztály anyagai, beleértve a J összeférhetőségi csoport anyagainak / goods of Class 1 including compatibility group J

az 1. osztály anyagai, kivéve a J összeférhetőségi csoport anyagainak / goods of Class 1 excluding compatibility group J

✚ Megvizsgálva

Ha minden szempont teljesül.

✚ Szabálytalan

Ha a járműtípus a fenti vizsgálat alapján nem alkalmas az adott veszélyes áru szállítására.

✚ Tárgytalan:

Ömlesztett és küldeménydarabos szállításoknál (kivéve 1-es osztály, mentesítő határ fölött)!

A szabálytalanság kategóriája:

- **I - ha nincs jármű-jóváhagyási igazolás,**
- **I - ha van jármű-jóváhagyási igazolás, de szabálytalan**
/ a jármű nem felel meg az előírásoknak, ami közvetlen veszélyt jelent a szállításra,
- **II - ha van jármű-jóváhagyási igazolás, de a jármű már nem felel meg az előírásoknak,**
/közvetlen veszélyt nem jelent a szállításra.

Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

Ellenőrzési jegyzék – 20. pont

A szállítás módjára (ömlesztett, megvizsgálva szabálytalan tárgytalan
20. küldeménydarabos, tartányos vonatkozó előírások

Ömlesztett szállítás:

- Szállítási mód - Ellenőrzési jegyzék 12. pont

A veszélyes áru ömlesztve szállítható:

- ha az ADR jogszabály az adott anyagra a 3.2 fejezet „A” táblázat 10 oszlopában BK betűkkel kezdődő kóddal jelölt különleges előírás van rögzítve, és/vagy
- ha az ADR jogszabály az adott anyagra a 3.2 fejezet „A” táblázat 17.oszlopában a VV betűkkel kezdődő kóddal jelölt különleges előírást tartalmaz.

(1)	(2)	(...)	(10)	(11)	(...)	(16)	(17)	(18)	(19)	(...)
3077	KÖRNYEZETRE VESZÉLYES SZILÁRD ANYAG, MNN.	(...)	T1 BK1 BK2	TP33	(...)		VI3	VV1	CV13	(...)

- ha egyik kód sem jelenik meg, az árunál az ömlesztett szállítás nem engedélyezett
- a feladat csak az ADR jogszabály birtokában, a táblázat segítségével ellenőrizhető!

Megvizsgálva:

- Intézkedésekkel biztosítani kell, hogy a rakományból semmi se szabadulhasson ki (oldalfalak zártsága, esetlegesen a rakomány fedése, veszélyes reakció kizárva...).
- Konténeres szállítás esetén a konténer megfelelő rögzítése.
- A felépítmény megfelelően rögzítve van-e a járműhöz (alvázhoz), a rögzítés (tőcsavarok, tartógerendák stb.) nem hiányoznak, nem lazultak ki ill. épek.

Szabálytalan:

- ha nincs a zártság megfelelően biztosítva.
- ha a rögzítés nem megfelelő.

Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

Küldeménydarabos szállítás:

- Szállítási mód - Ellenőrzési jegyzék 12. pont!
- Veszélyes áruk szállítása korlátozott úrtartalmú edényekben, fedett, nyitott, vagy ponyvás járműben, illetve konténerben.

A veszélyes áruk küldeménydarabként szállíthatók, ha:

- az ADR az adott anyagra a 3.2 fejezet „A” táblázat vonatkozó rovatában (8.oszlop) csomagolási utasítás szerepel
- Csak az ADR jogszabály birtokában/ a táblázat segítségével ellenőrizhető!

(1)	(2)	(3a)	(3b)	(4)	(5)	(...)	(8)	(...)
3082	KÖRNYEZETRE VESZÉLYES FOLYÉKONY ANYAG, M.N.N.	9	M6	III	9	(...)	P001 IBC03 LP01 R001	(...)

Megvizsgálva:

- Az áru szállítható küldeménydarabként (18. pont részben már vizsgálva!) és az esetleges speciális előírásokat betartják.

Megjegyzés: Minden más előírást a 21., 22., 23., 24., 25. egy további pontban kell ellenőrizni

Szabálytalan:

- az áru küldeménydarabként nem szállítható
- nem megfelelő a jármű,
- a speciális utasításokat nem tartják be.

Tartányos szállítás:

- Szállítási mód - Ellenőrzési jegyzék 12. pont!

- szállítható, ha az ADR az adott anyagra a 3.2 fejezet „A” táblázat tartányos szállításra vonatkozó megfelelő rovataiban (10-14. oszlopok) előírásokat szerepeltet

Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

- csak az ADR jogszabály birtokában / a táblázat segítségével ellenőrizhető!

(1)	(2)	(...)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(...)
1673	FENILÉN-DIAMINOK (o-, m-, p-)	(...)	T1	TP33	L4BH SGAH	TU15 TE19	AT	(...)

- **Megvizsgálva:**

- intézkedésekkel biztosítani kell, hogy a rakományból semmi se szabadulhasson ki
- tartány felülete mentes legyen a szállított anyagtól
- a tartány szerelvényei épek legyenek, tömlők tiszta állapotban
- vakkarimák a helyükön, lezárva
- konténerek szállításánál, a rögzítést ellenőrizni!
- a felszerelések megfelelő rögzítettsége, szivárgás, csatlakozásoknál, armatúraszekrényben...
- üres, tisztítatlan tartányok is az ellenőrzés tárgyát képezik!

- **Szabálytalan:** amennyiben a fenti szempontok valamelyikének nem felel meg.

 Konténeres szállítás:

- A konténer a rakomány megbontása nélkül átrakható, kialakítása megkönnyíti az áru gyors ki- és berakását, töltését, ürítését.
- A szállítási mód lehet:

ÖMLESZTETT

KÜLDEMÉNYDARABOS

TARTÁNYOS

- **Megvizsgálva:**

Mit kell vizsgálni?

- a konténer szerkezeti állapota szemmel láthatóan alkalmas- e a szállításra,
- a zárószervezetek alkalmasak-e a veszélyes áru konténeren belül tartására,
- a konténert a járműre rögzítő elemek megfelelően rögzítik-e?
- Az eltelt idők tapasztalatai alapján kiemelt figyelmet kell fordítani az egészségügyi intézményekben keletkező veszélyes hulladékok szállítására.

Megjegyzés: A jelöléseket a 26-27. pontban kell ellenőrizni!

Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

- **Szabálytalan:**
 - amennyiben a fenti szempontok valamelyike nem teljesül.
- **Tárgytalan:**
 - Küldeménydarabos szállításnál, mentességeknél (11. pont).

 A szállítások esetén:

A szabálytalanság kategóriája: I. vagy II. kockázati kategória.

Ellenőrzési jegyzék - 21. pont

21. Együvé rakási tilalom

 megvizsgálva

 szabálytalan

 tárgyaltan

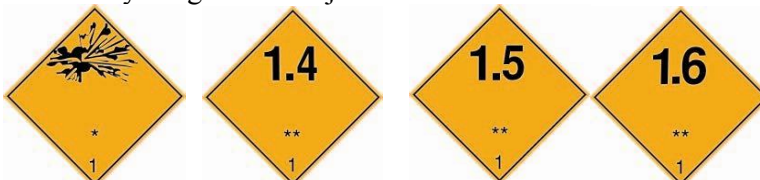
- ✚ Mikor kell vizsgálni?
Küldeménydarabos szállítás esetén.

- ✚ A vizsgálat tárgya:

Valamennyi veszélyes árut tartalmazó küldeménydarab, amely veszélyességi bárcával megjelölésre kötelezett.

Szabály:

- A robbanó tulajdonságra utaló, narancssárga bárcákkal jelölt veszélyes árukat, tilos együtt szállítani más veszélyességi bárcával jelölt árukkal.

Bárcaszám:

1

1.4

1.5

1.6

A kivétel:

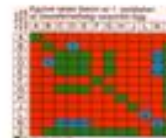
Bárcaszám:

- Minden más veszélyes áru együtt szállítható a többivel.
- Ugyanazon jármű rakterében vagy konténerben kell alkalmazni a szabályt.
- A **korlátozott mennyiségekre speciális előírások** vonatkoznak az alábbiak szerint:

7.5.2.4. Együvé rakás előírásai

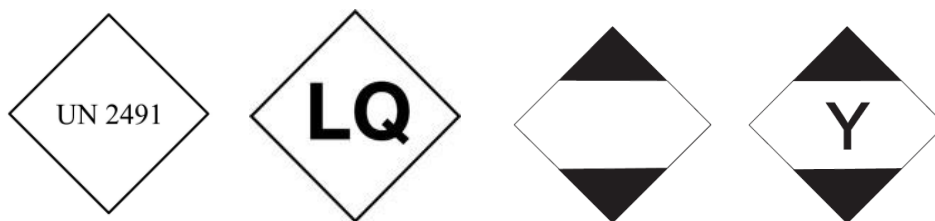

A korlátozott mennyiségek bekerülnek az együvé rakási tilalom hatálya alá!

- UN 0499 Szilárd hajtóanyag 1.3C
- UN 0161 Füstnélküli lőpor 1.3C
- 1.4 alosztály

Módszertani Útmutató veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

- A korlátozott mennyiségben csomagolt veszélyes árut tilos együvé rakni az 1.4 alosztály, az UN 0161 és az UN 0499 tétel anyagai és tárgyai kivételével más típusú robbanóanyagokkal és tárgyakkal.

- Engedményes mennyiségre az együvé rakási tilalom nem vonatkozik.

- A vizsgálat tárgyát képező küldeményeket a fuvarokmány tartalmán keresztül is le kell ellenőrizni!

Kötelező adattartalom a veszélyességi bárca száma, pl:

„UN 1203 MOTORBENZIN, 3, PG II” és

„UN 0107 robbanó gyújtók 1.2.B”

A két áru együvé rakási tilalom alá esik!

Figyelem!

Az ellenőrzési jegyzék 10. és 13. pontjaiban már megtörtént a veszélyes áruk beazonosítása, a fuvarokmány tartalmazza az áruk adatait, most az együvé rakás szempontjából kell ellenőrizni az okmányokat!

helység / place / Ort Gelb str. 50, Bécs / Wien												
ország / country / Land Ausztria / Österreich												
4. Az áru átvételének helye és időpontja (helység, ország, időpont) Place and date of taking over of the goods (Place, country, date) Ort und Tag der Übernahme des Gutes (Ort, Land, Datum)				18. A fuvarozó fenntartási és feljegyzései Carriage reservations and observations								
helység / place / Ort Budapest				1 tartány UN 1011 BUTAN, 2.1, (B/D) / 1 Tank UN 1011 BUTAN, 2.1, (B/D)								
ország / country / Land Magyarország / Ungarn												
időpont / Date / Datum a vizsga napja												
5. Mellékelt okmányok / Annexed documents / Beigefügte Dokumente												
6. Jel és szám Mark and Nos. Nummern und Nummern	7. Darabszám Number of packages Anzahl der Packstücke	8. Csomagolás módja Method of packing Art der Verpackung	9. Áru megnevezése Nature of goods Bezeichnung der Güter	10. Statisztikai szám Statistiknummer	11. Bruttó súly (kg) Gross weight in kg Bruttogewicht in kg	12. Térfogat (m ³) Volume in m ³ Umfang in m ³						
1 tartány UN 1011 BUTAN, 2.1, (B/D) / 1 Tank UN 1011 BUTAN, 2.1, (B/D)					11680 kg	20 m³						
LABELNUMBER	UN	PACKING GROUP										
13. A feladó rendelkezései (Vám- és egyéb hivatalos kezelés) Sender's instructions (Customs and other formalities) Anweisungen des Absenders (Zoll- und sonstige amtliche Behandlung)				19. Fizetendő To be paid by Zu zahlen vom	Feladó, sender Absender	Pénznem, currency, Währung	Átvevő, consignee, Empfänger					

- Az ADR 1-es osztály Robbanó anyagainak viszonyát együvé rakás szempontjából az ADR külön táblázatban, nagybetűkkel jelzett összeférhetőségi csoportokkal szabályozza!

Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

Összeférhetőségi csoport	A	B	C	D	E	F	G	H	J	L	N	S
A ^{c)}	X											
B		X		X ^{a)}								X
C			X	X	X		X				X ^{b), c)}	X
D		X ^{a)}	X	X	X		X				X ^{b), c)}	X
E			X	X	X		X				X ^{b), c)}	X
F						X						X
G			X	X	X		X					X
H								X				X
J									X			X
L										X ^{d)}		
N			X ^{b), c)}	X ^{b), c)}	X ^{b), c)}						X ^{b)}	X
S		X	X	X	X	X	X	X	X		X	X

X= az egyívű rakás engedélyezett

a), b), c), d) = az egyívű rakás speciális feltételek mellett engedélyezett /ADR 7.5..2.2.

A következő táblázat az egyívű rakás szabályait részletezi az ADR különböző áruosztályai között:

A bárca száma	1	1.4	1.5	1.6	2.1, 2.2, 2.3	3	4.1	4.1 +1	4.2	4.3	5.1	5.2	5.2 +1	6.1	6.2	7A, 7B, 7C	8	9			
1	Lásd 7.5.2.2										d)							b)			
1.4					a)	a)	a)		a)	a)	a)	a)		a)	a)	a)	a)	a)	a)	a)	a) b) c)
1.5																					b)
1.6																					
2.1, 2.2, 2.3		a)			X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X			
5		a)			X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X			
4.1		a)			X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X			
4.1 + 1								X													
4.2		a)			X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X			
4.3		a)			X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X			
5.1	d)	a)			X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X			
5.2		a)			X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			
5.2 + 1												X	X								
6.1		a)			X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X			
6.2		a)			X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X			
7A, 7B, 7C		a)			X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X			
8		a)			X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X			
9	b)	a) b) c)	b)	b)	X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X			

Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

X - *Az együvé rakás megengedett.*

- a) *Az együvé rakás az 1.4S anyagokkal és tárgyakkal megengedett.*
- b) *Az 1 osztály áruinak és a 9 osztály biztonsági felszereléseinek (UN 2990, 3072 és 3268) együvé rakása megengedett.*
- c) *Az 1.4 alosztály G összeférhetőségi csoportjába tartozó légszák gázgenerátorok, légszák modulok, ill. biztonsági öv előfeszítők (UN 0503) és a 9 osztályba tartozó légszák gázgenerátorok, légszák modulok, ill. biztonsági öv előfeszítők (UN 3268) együvé rakása megengedett.*
- d) *Az UN 0083 C típusú robbantóanyag kivételével a többi robbanóanyag és az 5.1 osztályba tartozó ammónium-nitrátok (UN 1942 és 2067), alkálifém-nitrátok és alkáliföldfém-nitrátok együvé rakhatók, amennyiben a nagybárcával való megjelölés, az elkülönítés, a küldeménydarabok elhelyezése és a szállítóegységenként megengedett legnagyobb mennyiség szempontjából a teljes rakományt úgy kezelik, mintha az 1 osztályba tartozó robbantóanyag lenne. Alkálifém-nitrátok a cézium-nitrát (UN 1451), a lítium-nitrát (UN 2722), a kálium-nitrát (UN 1486), a rubidium-nitrát (UN 1477) és a nátrium-nitrát (UN 1498). Az alkáli földfém-nitrátok a bárium-nitrát (UN 1446), a berillium-nitrát (UN 2464), a kalcium-nitrát (UN 1454), a magnézium-nitrát (UN 1474) és a stroncium-nitrát (UN 1507).*

▪ **Szabálytalan:**

- ha a fenti szabályok valamelyike nem teljesül, pl. ha van az 1.4.S kivételével más narancssárga bárca a többi között
- 1 osztály anyagainál a táblázat szerinti tilalom jelenik meg az összeférhetőségi csoportok viszonyában.

▪ **Tárgytalan:**

- ömlesztett szállításoknál és tartányos szállításoknál

(Ell. Jegyzék 12. pont)

A szabálytalanság kategóriája:

- **I. kockázati kategória**

Ellenőrzési jegyzék 22. pont

22.	A rakomány berakása és rögzítése, árukezelés	☐ megvizsgálva	☐ szabálytalan	☐ tárgyitalan
------------	---	---------------------------------------	---------------------------------------	--------------------------------------

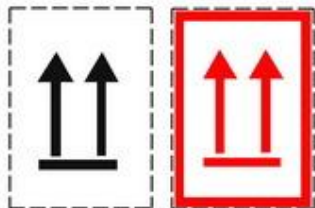
Fontos szempont veszélyes áruk szállításánál a rakomány megfelelő elhelyezése, rögzítése!
A jármű rakterében elmozduló, esetleg lehulló (nem megfelelően rögzített) árudarabok súlyos balesetet, károkat okozhatnak!

Meg kell vizsgálni az alábbiakat:

- a rakomány különböző darabjai megfelelően vannak-e elhelyezve;
- azok a járművön kielégítően rögzítettek-e, illetve, hogy
- az egyes darabok nem tudnak-e elmozdulni egymáshoz, vagy a jármű oldalfalaihoz képest?
- a rögzítésre használt eszközök megfelelő minőségűek, erősségűek-e a rakomány rögzítésére (a rakomány védhető például az oldalfalakhoz erősített leszorító hevederekkel, csúszó- és állítható kengyelekkel, légszákokkal és csúszásgátló szerkezetekkel),
- épek-e, illetve
- ha nem használnak rögzítő eszközt, a rakomány teljesen kitölti-e a rakteret (a rakományrögzítés megfelelőnek tekinthető, ha az egész raktér minden rétege teljesen ki van töltve küldeménydarabokkal)?
- a veszélyes áruval egy raktérbe helyezett nem veszélyes áruk megfelelően rögzítve vannak-e, (a nem veszélyes áruk elmozdulása nem okozhatja a veszélyes áru csomagolásának a sérülését.

- Az elhelyezés irányát jelző nyilak utasítását betartják-e?

Megjegyzés: Az ellenőrzést nagyban segíti az "Európai legjobb gyakorlatra vonatkozó iránymutatás a rakományok rögzítéséhez a közúti szállításban" című dokumentum, amely az Európa Bizottság által kiadott ajánlasként használható.

Módszertani Útmutató veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

▪ Az elkülönítés szabályait alkalmazzák-e?

Az itt látható, 6.1 és 6.2 veszélyességi bárcákkal ellátott valamennyi, továbbá a 9 sz. bárcával ellátott néhány (UN 2212, UN 2315, UN 2590, UN 3151, UN 3152 és UN 3245) veszélyes árut a szállítás során el kell különíteni:

- élelmiszerektől
- fogyasztási cikkektől
- állati takarmányoktól

Az elkülönítésnek legalább az alábbi mértékűnek kell lenni:

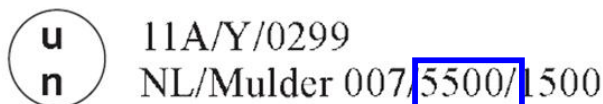
- a küldeménydarabok halmazolási magasságát elérő teljes válaszfalakkal, vagy
- olyan küldeménydarabokkal, amelyeken nincs 6.1, 6.2, vagy 9 számú bárca, vagy amelyeken 9 számú bárca van, de nem az UN 2212, 2315, 2590, 3151, 3152, vagy 3245 anyagokat tartalmazzák, vagy
- legalább egy raklapnyi (0,8 m) térközt kell alkalmazni.

Az elkülönítést nem kell alkalmazni, ha a küldeménydarabok kiegészítő csomagolásban vannak, vagy teljesen be vannak burkolva (pl. fóliával, papírlemez burkolattal, vagy más módon.)

▪ IBC-k halmazolása

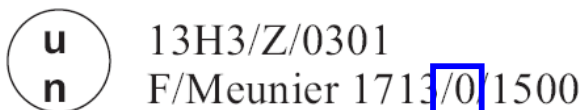
Ha IBC-eket a szállítóegységben egymásra halmazolva szállítanak, ellenőrizni kell az IBC-k megengedett halmazolási terheléseit.

Az IBC-k akkor halmazolhatók, ha azoknak a minősítő jelöléseiben erre nézve adat található.

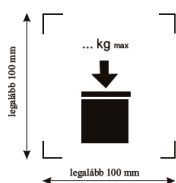
Ez az adat a „/” jelekkel elválasztott minősítő jelölésben található és kg-ban tünteti fel azt a maximális tömeget, melyet az IBC-re lehet halmazolni:

A halmazolásra nem tervezett IBC-ken e helyen „0” jelölés található. Az ilyen IBC-kre a halmazolás nem megengedett.

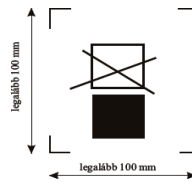

A 2015. január 1-je előtt gyártott vagy átalakított nagycsomagolásokat nem kell ellátni a 6.6.3.3 bekezdés szerinti legnagyobb megengedett halmazolási terheléssel.

Halmazolási jelzések:

Halmazolásra tervezett

Halmazolásra nem tervezett

Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

Halmazolható IBC-k (keretben a halmazolható tömeg jelölés)

- Egészségügyi intézményekből származó veszélyes hulladékok elkülönítése

Ha zárt ömlesztettáru-konténerben merev falú csomagolóeszközben és műanyag zsákokban is szállítanak UN 3291 hulladékot, megfelelően el kell választani őket egymástól, pl. merev válaszfalal, osztófalal, hálóval vagy egyéb módon úgy, hogy azok normál szállítási körülmények között ne rongálódhassanak meg.

- ✚ Az ellenőrzés itt a szemmel látható hiányosságokra, sérülésekre terjedjen ki!
A rögzítés hiánya nem csak a sérülésből, hanem a rögzítő eszközök hiányából, nem megfelelő alkalmazásából is kitűnik.
- ✚ Az ellenőr szabálytalanság esetén tájékozódjon, hogy ki végezte a rakodást (berakást), ezáltal könnyebb legyen a felelősöket megkeresni.

- **Szabálytalan:**

ha a fenti szabályok valamelyike nem teljesül pl.:

- ha a rakomány (bizonyíthatóan) elmozdulhat,
- ha a rakomány elmozdult,
- ha a rögzítésre használt eszközök állapota nem megfelelő.
- ha nem figyeltek a kezelési bárca utasítására,
- ha nem figyeltek az elkülönítés szabályaira,
- ömlesztett szállításnál, ha a konténer rögzítése, zártsága nem megfelelő,
- tartányos szállításnál a tankkonténer rögzítése, szerelvények zártsága pl. nem megfelelő,

A szabálytalanság kategóriája:

- **I. kockázati kategória**

Ellenőrzési jegyzék - 23. pont

23.	Szivárgás vagy sérült küldeménydarab	☐ megvizsgálva	☐ szabálytalan	☐ tárgyatlan
------------	---	---------------------------------------	---------------------------------------	-------------------------------------

 Ki a felelős az esetleg sérült szállítmányért?

A berakás helyén a szállítónak (gépjárművezető) szemrevételezéssel kell ellenőriznie, hogy a rakomány ép, nem szivárog, nincs rajta sérülés (ADR 1.4.2.2.1 c) pont)

Ugyanakkor a szállító (gépjárművezető) - különösen nagy mennyiségű, esetleg egyesítőcsomagolásban lévő küldeménydarabok szállításakor – megbízhat a berakótól, feladótól kapott információban (ADR 1.4.2.2.2), mely szerint a küldeménydarabokat szivárgás- és sérülésmentesen adják át szállításra, ezért vizsgálandó a berakó, illetve a feladó vállalkozások felelőssége.

Az ellenőrzés során észlelt sérült csomagolásnál, vagy tömítetlen küldeménydarabnál, kiszóródott, kifolyt veszélyes árunál, szállítmánynál a szállítás felfüggesztése indokolt lehet.

Az ilyen esetekben a gépjárművezető, valamint értesítés után az illetékesek (pl. feladó) intézkedésére van szükség. (Pl.: kármentő csomagolás használata (ADR 4.1.1.18).

Tartányos és ömlesztett szállítás esetén, amennyiben a veszélyes áru a tartányból, tankkonténerből, konténerből stb. szivárog, a szállító vállalkozás elsődleges felelőssége valószínű.

 Megvizsgálva:

- ömlesztett szállításnál: a jármű, vagy konténer,
- küldeménydarabos szállításnál: a jármű, illetve csomagolás,
- tartányos szállításnál: a tartány, a szerelvények, pl. zárószervezetek, tömlők, vakkarimák, az armatúraszekrény zártsága.

FIGYELEM!

A vizsgálat csak külső szemrevételezéssel történhet, ha sérülés, szemmel látható szennyeződés vagy árukiszabadulás észlelhető.

Mindegyik szállítási mód esetében vizsgálni kell.

Plombát, üzemi és biztonsági berendezést kinyitni tilos, kivéve ha erre az ellenőrző hatóság képviselőjének alapos indoka van!

Pl.: - ha a szállítás biztonsága érdekében szükséges;

- közbiztonsági okból indokolt;

- vámellenőrzés, stb. célból szükséges.

A zárt veszélyes áru szállítmányt csak az árukiszabadulásra utaló egyértelmű jelek megléte esetén szabad megbontani → jegyzőkönyv!

Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

Küldeménydarabok felnyitásának tilalma / ADR 8.3.3

A jármű vezetője vagy a kísérő személy veszélyes anyagot tartalmazó küldeménydarabot nem nyithat fel.

A hatósági ellenőr kivételesen indokolt esetben – **szükség esetén szakértő személy bevonása mellett** – a küldeményt felbonthatja, melynek körülményeit, indokait és megállapításait hatósági jegyzőkönyvben rögzítenie kell.

Megjegyzés:

A felnyitott küldeménydarab biztonságos visszazárására vagy átcsomagolására intézkedni kell.

Szabálytalan:

- sérülés, deformáció
- szivárgás, árukiszabadulás észlelhető.

Tárgytalan:

- sohasem tárgytalan.
- plombált, küldeménydarabos szállítmány esetén is meg kell vizsgálni a rakteret, ha szivárgás észlelhető, erős, jellegzetes szagot lehet érezni, esetleg olyan elszíneződést látni a járművön, ami a rakomány kiszabadulására utalhat.

A szabálytalanság kategóriája:

- **I. kockázati kategória.**

Ellenőrzési jegyzék - 24. pont

24. Csomagolóeszközök UN jelölése, tartály és tartány jelölés megvizsgálva szabálytalan tárgytalan

 Mit kell vizsgálni?

- Küldeménydarabos szállítás esetén a csomagolás megfelelőségét
- Tartányos szállításnál az adattábla meglétét és megfelelőségét.

 A küldeménydarabok alábbi jelöléseit kell ellenőrizni!

- Minősítő jel

A csomagolóeszközön jelzi, hogy az megfelel az ADR előírásainak!

- Hol és milyen méretben található ez a jelzés?

Pl. Hordó, zsák, kanna, láda, IBC és nagycsomagolás esetén, 30 kg bruttó tömeget meghaladó küldeménydaraboknál azok tetején, vagy oldalán kell lenni.

A betűk, számok, szimbólumok előírt minimális mérete az alábbiak szerinti:

A küldeménydarab bruttó mennyisége	A jelölés minimális magassága
Bt. mennyiség > 30 kg, továbbá minden IBC-n	12 mm
30 kg ≥ Bt. mennyiség > 5 kg/l	6 mm
Br. mennyiség ≤ 5 kg/l	Megfelelő (jól látható) méretű

- Mit tartalmaz, és hogy néz ki a minősítő jel? (Lásd még a lenti szemléltető ábrát!)

1) A közlekedési ágazat jele (ADR és/vagy RID...), melyre a csomagolóeszköz alkalmas, vagy az Egyesült Nemzetek jele („UN”), amennyiben a csomagolás valamennyi közlekedési ágazatban használható

2) Az anyagot és típust jelölő kód

3) Nagybetű, amely a csomagolási csoporthoz rendelt gyártási típust jelöli:

X: Az I, II és III csomagolási csoportú anyagokhoz is használható

Y: Csak a II és a III csomagolási csoportú anyagokhoz használható

Z: Csak a III csomagolási csoportú anyagokhoz használható

A 13. pontban ellenőrzött fuvarokmány-adatok között szerepel a csomagolási csoport, így a csomagolóeszköz ez irányú ellenőrzése végrehajtható.

4) Szilárd anyagokhoz, vagy belső csomagolások befogadásához engedélyezett csomagolóeszközök esetén egy „S” betű, vagy

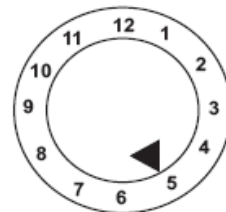
folyékony anyagokhoz használható csomagolóeszközöknél (kivéve a kombinált csomagolásokat) azok folyadék - nyomáspróba - értéke.

Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

5) Gyártási idő

A gyártási év utolsó két számjegye

1H és 3H jelű csomagolóeszközökön - műanyag hordók és műanyag kannák - a hónap is, mely a többi jelöléstől eltérő helyen is lehet. Alkalmazható például az itt látható jelölés is:

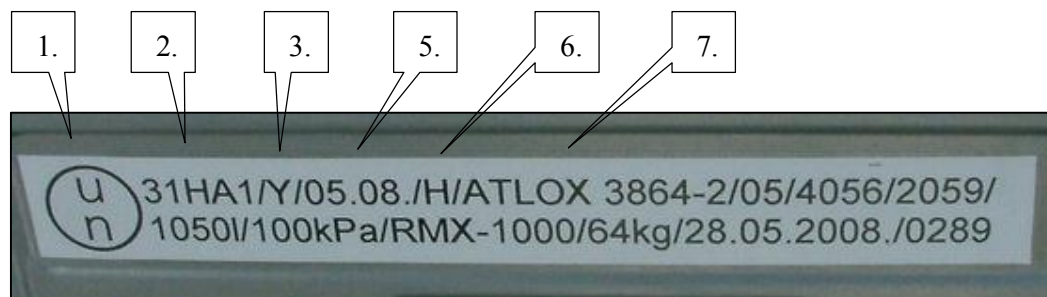
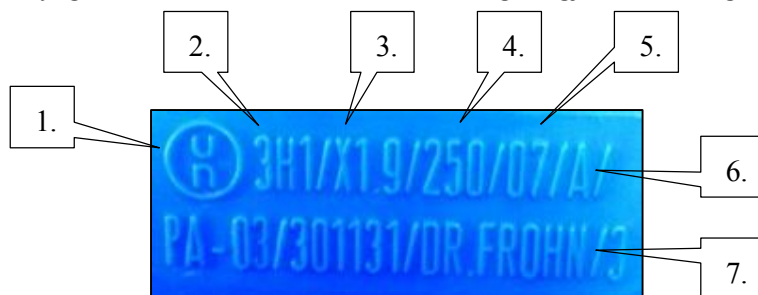
IBC-kenél szintén szerepelni kell a gyártási év utolsó két számjegyének és a hónapnak is, azonban ezen adatok nem adhatók meg más helyen.

A műanyag hordók és kannák, merev falú műanyag IBC-k és műanyag belső tartállyal rendelkező összetett IBC-k veszélyes áruk szállítására **csak a jelzett gyártási időponttól számított öt évig használhatók.**

6) annak az államnak a jele, amely a jelölést engedélyezte

7) gyártó neve, vagy jele kiegészülhet pl:

- folyadék esetén a relatív sűrűség megadásával
- szilárd anyag esetén „S” betűvel és az össztömeg megjelölésével kg-ban

Módszertani Útmutató

veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

- **Nyomástartó edényeken a minősítő jel a nyomáspróbát igazoló adattábla.**

Szerepel rajta:

- a nyomáspróba ideje,
- a nyomáspróba értéke,
- a maximálisan alkalmazható üzemi nyomás.

- **Tartányjárműveken az adattáblát kell ellenőrizni.**

Fontosabb tartalmi elemei:

- gyártás ideje,
- űrtartalom,
- gyártási szám,
- próbanyomás értéke,
- üzemi nyomás értéke (ha van),
- időszakos vizsgálatok időpontjának bejegyzése (vizsgálatot végző pecsétjével).

(ADR 6.7.2.20.1 és 6.8.2.5.1 pontok)

✚ Szabálytalan:

- amennyiben a fenti jelölések hiányoznak a küldeménydarabokon,
- a jelölések nem felelnek meg az előírásoknak,
- a műanyag hordók és kannák, merev falú műanyag IBC-k és műanyag belső tartállyal rendelkező összetett IBC-k használati időtartama lejárt,
- tartányok esetén az időszakos vizsgálat ideje nem értékelhető vagy lejárt.

✚ Tárgytalan:

- korlátozott, vagy engedményes mennyiség szerinti **és ömlesztett** szállításoknál.

A szabálytalanság kategóriája:

- **minősítés nélküli eszköz: I. kategória**
- **lejárt minősítés: II. kategória**

Ellenőrzési jegyzék - 25. pont

25. Küldeménydarabok jelölése (pl. UN szám) és bárcázása (ADR 5.2) megvizsgálva szabálytalan tárgyatlan

✚ Mit kell megvizsgálni?

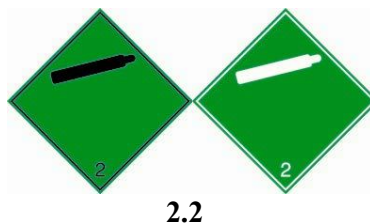
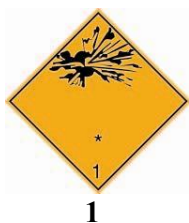
a) Veszélyességi bárca

b) UN szám

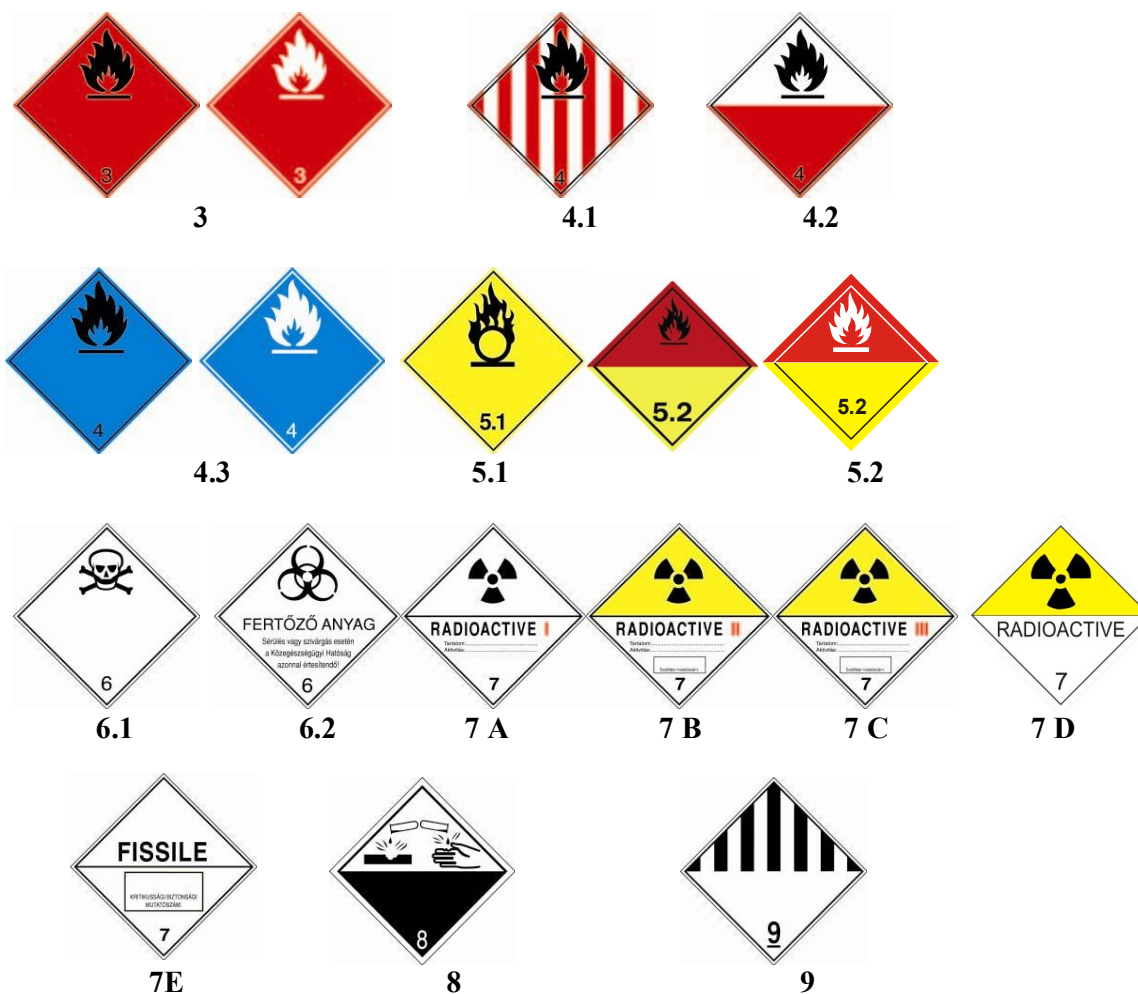

▪ Veszélyességi bárcák

- Meg kell egyeznie az ellenőrzött fuvarokmányon található bárca számával. (Ell. Jegyzék 12. pont)
- A bárcák típusai

Módszertani Útmutató veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

Megjegyzés: a 7D nevű bárca csak nagybárcaként használható

- Milyen veszélyességi bárcákat kell használni?

- minden anyagnál, vagy tárgynál a 3.2.A táblázat (ADR vezérlő-táblázata) 5. oszlopában megadott bárcát (bárcákat) kell elhelyezni. (A fuvarokmány ellenőrzése is szükséges!)

(1)	(2)	(3a)	(3b)	(4)	(5)	(6)	(7a)	(7.b)	(8)	(9a)	(9b)	(10)
167 3	PHENY LENEDI AMINES (o-,m-,p-)	6.1	T2	III	6.1	279	5kg	E1	P002 IBC08 LP02 R001	B3	MP10	T7

- a 3.2.A táblázat (ADR vezérlő-táblázata) 6. oszlopában megadott különleges előírás a bárcázás szabályait befolyásolhatja

- mérete küldeményeken legalább 100x100 mm. A küldeménydarab méretétől függően lehetnek ennél kisebbek is, de jól láthatónak kell maradniuk.

- a bárcákat elütő színű háttérre kell feltenni vagy a külső szélét szaggatott, vagy folytonos határvonallal kell jelölni.

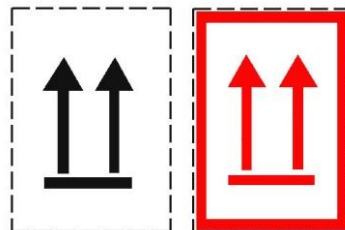
Módszertani Útmutató

veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

o **Álló helyzetet jelölő nyilak**

- Milyen küldeménydarabokon kell elhelyezni?

- kombinált csomagolások folyékony anyagot tartalmazó belső csomagolásokkal,
- szellőző szerkezettel ellátott önálló csomagolások és
- mélyhűtött, cseppfolyósított gázok szállításához használt mélyhűtő tartályok.

- Méretük akkora, hogy a küldeménydarab méretének megfelelően jól láthatóak legyen.

- A nyilak körüli téglalap alakú befoglaló keret tetszőleges.

- Az álló helyzetet jelölő nyilak nem szükségesek azokra a küldeménydarabokra,

- amelyek nyomástartó tartályok, kivéve a zárt mélyhűlő tartályokat,
- amelyek legfeljebb 120 ml térfogatú belső csomagolásokban tartalmaznak veszélyes árut és a teljes folyékony tartalom felszívására elegendő abszorbeáló anyag van a belső és a külső csomagolás közé helyezve,
- amelyek a 6.2 osztály fertőző anyagait legfeljebb 50 ml térfogatú belső tartályokban tartalmazzák;
- amelyek a 7 osztály radioaktív anyagait IP-2, IP-3, A, B(U), B(M) vagy C típusú küldeménydarab formájában tartalmazzák,
- amelyek minden helyzetben tömör tárgyak (pl. hőmérőkben levő alkohol vagy higany, aeroszolok stb).

- A nyilakkal ellátott küldeménydarabokon más nyilak nem lehetnek.

o **A környezetre veszélyes anyagok különleges jelölése**

- Az ADR 2.2.9.1.10 szakasza szerinti, környezetre veszélyes anyagokat tartalmazó küldeménydarabokat tartósan el kell látni a környezetre veszélyes anyag jelöléssel:

- Ez alól kivételt képeznek az olyan önálló és kombinált csomagolások, amelyek belső csomagolásainak tartalma legfeljebb 5 l (5 kg) ilyen folyékony (szilárd) anyagot tartalmaz.

- Küldeménydarabok esetén mérete 100 x 100 mm kell legyen, kivéve, ha a csomagolás méretei csak kisebb méretű jelölés elhelyezését teszi lehetővé.

o **Hol és hogyan kell a bárcákat és jelöléseket feltüntetni?**

- A bárcákat a küldeménydarab egyazon felületére, egymás mellé, 1 és 7 osztály anyagainál a helyes szállítási megnevezés közelében.

- A bárcát és jelöléseket sem a csomagolás valamely része, sem másik bárca vagy jelölés nem takarhatja.

- 450 l-nél nagyobb űrtartalmú IBC-ken és LP-ken valamennyi jelölést egymással szemközti, két oldalon kell elhelyezni.

Módszertani Útmutató veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

- Nem lehetnek olyan mértékben sérültek (vagy kopottak), hogy a jelképeik felismerhetetlenek, vagy nehezen felismerhetők legyenek.
- A környezetre veszélyes anyagok jelölését az UN szám mellett kell elhelyezni.
- Az elhelyezési irányt jelölő nyilaknak minden esetben a küldeménydarabok két, egymással szemben levő, függőleges oldalán kell lenniük, hogy a helyes felfelé irányba mutassanak.

▪ UN szám

- Meg kell egyeznie a már ellenőrzött fuvarokmányban lévő UN számmal → Ell. jegyz. 12. pont

A küldeményeken elhelyezett „UN” betűk és „UN számok” magassága / 5.2.1.1.

- A **30 liter** térfogatot, ill. **30 kg nettó tömeget**, továbbá palackok esetében a **60 liter** víztérfogatot meghaladó küldemények jelölése – **legalább 12 mm kell lennie**
- A fent említett vagy ez alatti értékek esetén **legalább 6 mm** az előírás a betűk méretére vonatkozóan, kivéve
- A legfeljebb **5 liter** térfogatú vagy **5 kg nettó tömegű** küldeményeken alkalmas – **olvasható** – méretűnek kell lenni.

Megjegyzés:

Átmeneti idő - küldeménydarab és egyesítőcsomagolás esetén 2013. december 31, palackoknál a következő időszakos vizsgálatig.

- Hogyan és hol kell szerepelnie az UN számnak?
 - A veszélyes anyagra vonatkozó UN számot, előtte az „UN” rövidítést minden esetben jól látható módon kell feltüntetni.
 - Helye: a küldeménydarabon
 - csomagolatlan tárgy esetén magán a tárgyon, pl. a kereten, kezelő- tárolóeszközön
 - 450 l-nél nagyobb űrtartalmú IBC-n és LP-ken az egymással szemközti két oldalon

Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

▪ **Egyesítőcsomagolás /5.1.2.1**

Az egységcsomagoló képező egyesítőcsomagolás külső csomagolásán rajta kell lenni a benne lévő minden küldeménydarab veszélyes áru:

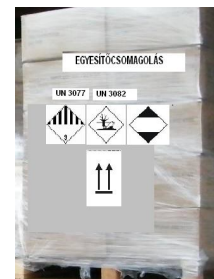
- UN száma,
- veszélyességi bárcája,
- „EGYESÍTŐCSOMAGOLÁS” felirat és
- ha előírás a „környezetre veszélyes anyag”
- álló helyzetet jelölő orientációs nyilak jelölésének.

Ha a küldeménydarabok jelölései kívülről jól láthatók akkor csak az „EGYESÍTŐCSOMAGOLÁS” felirattal kell ellátni.

Veszélyes hulladék egyesítőcsomagolás kiegészül:

- az „Sz” kísézőjegy (lap) száma, és
- az EWC kódszáma jelölésekkel.

Ha a jelölések kívülről nem láthatók, az egyesítőcsomagolásban lévő minden veszélyes áru UN számát, veszélyességi bárcáját, ill. „környezetre veszélyes anyag” jelölését szükséges kiismételni.

Az azonos UN szám, veszélyességi bárca jelölést az egyesítőcsomagoláson csak egyszer kell elhelyezni.

Az egyesítőcsomagolásban lévő álló helyzetet jelölő nyilak jelzést a két szemben lévő oldalon kell használni.

Megjegyzés:

Figyelem! ADR jogszabály egyesítő csomagolásra vonatkozó rendelkezése szerkesztésében és fordításában is hibásan jelent meg (5.1.2.1 a) ii) a közlönyben is!

Helyes értelmezés szerint:

Ha egyetlen egy küldemény jelzése, adatai is takarásban van, az egyesítő csomagolásban lévő összes küldemény jelzését meg kell ismételni.

Pl.: Az egyesítő csomagolásban két maró, két mérgező, több gyúlékony küldeménydarab közül egy mérgező anyag jelzése nem látszik, mindegyik jelzését meg kell ismételni.

Amennyiben az egységcsomagolásban lévő küldemények jelzései jól láthatók, az okmányokból egyértelműen megállapítható, beazonosítható a szállított áru, akkor a jelzéseket nem kell kívülről megismételni. Pl.: Egységcsomagolásban középen elhelyezett küldemények jelzése nem látható, de ugyanolyan küldemény jelzései kívülről jól láthatók.

Módszertani Útmutató veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

▪ Egybecsomagolás

Ha két vagy több veszélyes árut ugyanazon külső csomagolásba egybecsomagolnak, a küldeménydarabot el kell látni minden egyes árura a megfelelő jelöléssel és veszélyességi bárcákkal.

▪ Különleges előírás - ADR 3.3.1

A küldeménydarabokat el kell látni felirattal, ha az ADR 3.2A tábla 6 oszlopában a következő különleges előírás található:

625

„UN 1950 AEROSZOLOK”

633

„Gyújtóforrástól távol tartandó”

636 b) iii)

„Használt lítium-cellák”

▪ Korlátozott mennyiségek esetén:

- fel kell tüntetni minden küldeménydarabon jól látható módon, és tartósan az áru mentességére utaló jelölését
- a jelölésnek jól láthatónak és olvashatónak kell lennie, felismerhetősége az időjárás hatására lényegesen nem csökkenhet. Az alsó és felső rész, valamint a keretező vonalak feketék. A középső rész fehér vagy kellően elütő színű háttér.

Mérete legalább 100x100 mm nagyságú, csúcsára állított fehér négyzet, amely 2 mm vastag keretezővonallal ellátott, ha a küldeménydarab mérete úgy kívánja, a jelölés mérete 50x50 mm-ig csökkenthető, feltéve, hogy jól látható marad. A középső részben elhelyezett „Y” betűvel ellátott jelzések a légi szállításra feladott veszélyes áru küldeménydarabokat jelöli.

Megjegyzés:

A régi korlátozott mennyiségre vonatkozó jelölések 2015. június 30-ig használhatók.

Ha a korlátozott mennyiségben csomagolt veszélyes árut egyesítőcsomagolásba helyeznek, be kell tartani az 5.1.2 szakasz előírásait.

Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

- **Engedményes mennyiségek alkalmazásánál:**
 - a küldeménydarabokon tartósan és olvashatóan szerepelnie kell az erre vonatkozó jelölésnek kell megtalálhatónak lenni, mely legalább 100 x 100 mm méretű.
 - * Itt kell feltüntetni az osztály, vagy ha van, az alosztály(ok) számát.
 - ** Ha a küldeménydarabon másutt nincs feltüntetve, itt kell feltüntetni a feladó vagy a címzett megnevezését.

Megjegyzés:

Az ADR 5.2.2.2.1.2 előírása szerint: „A 2 osztály gázaihoz használt, üres, tisztítatlan nyomástartó tartályok újratöltés, vizsgálat, az érvényes előírásoknak megfelelő, új bárcával való ellátás vagy a nyomástartó tartály ártalmatlanítása céljából úgy is szállíthatók, ha elavult vagy sérült bárcákkal vannak jelölve.

 Szabálytalan:

- amennyiben a fenti jelölések hiányoznak a küldeménydarabokon,
- ha a jelölések nem egyeznek meg a fuvarokmányban feltüntetett adatokkal.

 Tárgytalan:

- ömlesztett szállításnál,
- tartányos szállításnál,

A szabálytalanság kategóriája:

- **Hiányzó jelzések: I. kategória**
- **Helytelen elhelyezés: II. kategória**
- **Méretproblémák, sérülés: III. kategória**

Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

Ellenőrzési jegyzék – 26. pont

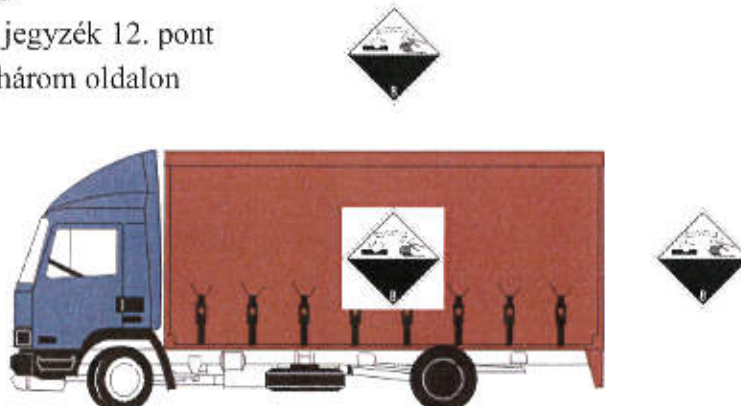
26. Nagybárcák a tartányon, konténeren, járművön megvizsgálva szabálytalan tárgyaltan

Általános előírások a nagybárcákra:

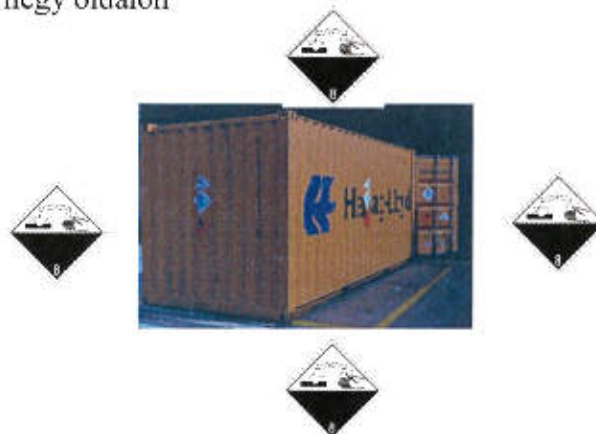
- A veszélyes árut szállító járműveket (ha szükséges) minden esetben a két hosszanti és a hátsó oldalon kell az eszközzel megjelölni.
- Konténereket, tankkonténereket mind a 4 oldalon, a járműtől függetlenül jelölik.
- A jelzések számát és fajtáját a fuvarokmány adatai rögzíti: Ellenőrző jegyzék 13.pont.
- A nagybárcák mintái megegyeznek a 25. pontban megadottakkal.
- Méretük legalább 25 x 25 cm.

Ömlesztett szállítás

- Lásd: Ellenőrző jegyzék 12. pont
- jármű jelölése – három oldalon

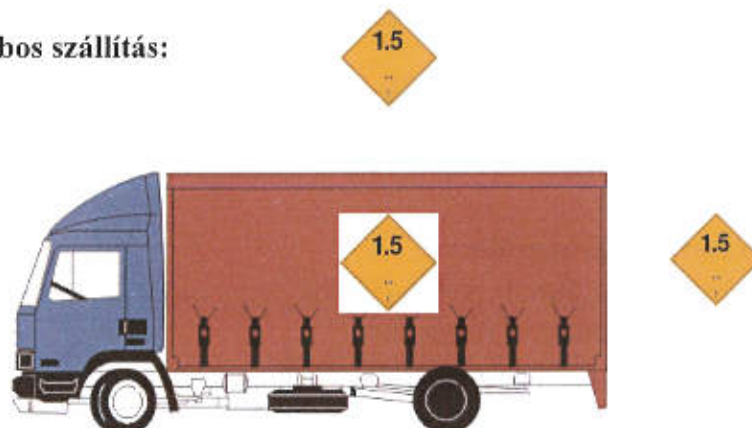

- konténer jelölése – négy oldalon

Módszertani Útmutató veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

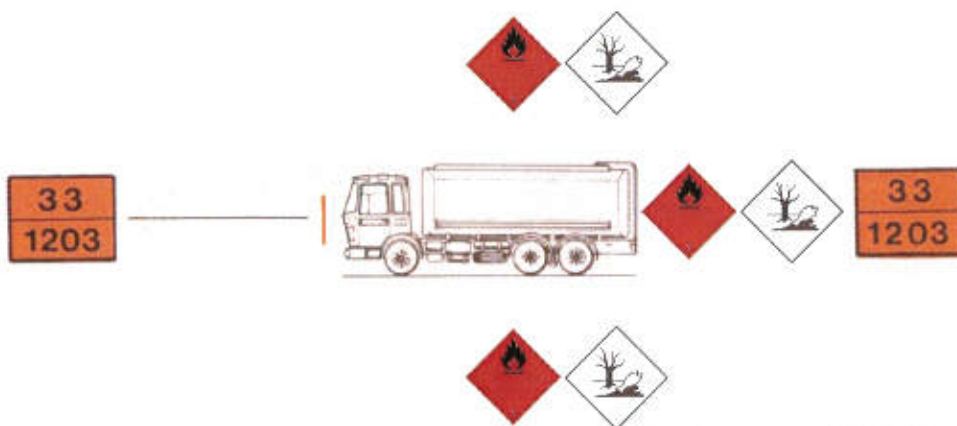
✚ Küldeménydarabos szállítás:

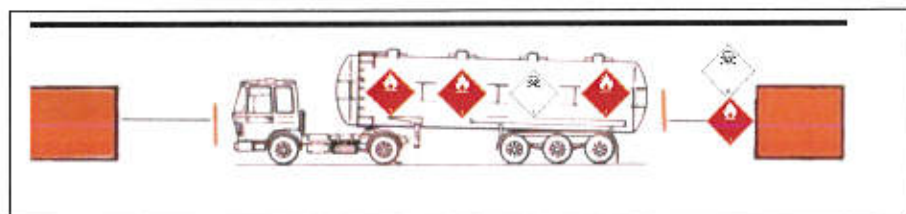
Csak az ADR 1-es és a 7-es áruosztály anyagainál szükséges!

✚ Tartányos szállítás

- Lásd: Ellenőrző jegyzék 12. pont
- egyfajta áru, egy vagy többkamrás járműben – két oldalra és hátra egy-egy nagybárca

- többrekeszes jármű, többfajta áru – minden kamra oldalára a megfelelő bárca, a szállítóegység vége semleges felület, mindegyik fajtából kell egy jelzés

Módszertani Útmutató veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

- tankkonténer, MEG-konténer, mobil tartány – mind a négy oldalon kell hogy tartalmazza az anyagra vonatkozó veszélyességi bárcát

Megjegyzés: A fotó ADR-től eltérő szabályok szerint táblázott mobil tartányt mutat!

- ✚ Fontos: ömlesztett és tartányos szállításnál még üres, tisztítatlan jármű ill. tartány esetében is használni kell a veszélyességi bárcákat

✚ Szabálytalan:

- amennyiben a fenti szabályoknak nem felel meg a bárcázás
- a bárcák fizikai állapota illetve tartalma megkifogásolható

✚ Tárgytalan:

- küldeménydarabos szállításnál / kivéve 1-es, 7-es osztály mentesítő határ fölötti szállítása
- üres, tisztított tartányjármű ill. tankkonténer, MEG-konténer, mobil tartány esetén → tisztítási bizonylattal kell igazolni!

A szabálytalanság kategóriája:

- **hiányzó bárcázás: I. kockázati kategória**
- **helytelen bárcázás: II. kockázati kategória**

Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

Ellenőrzési jegyzék – 27. pont

Jármű / szállítóegység / konténer
27. jelölése (narancssárga tábla, magas hőmérséklet jele) megvizsgálva szabálytalan tárgyaltan

✚ A narancssárga (veszélyt jelző) tábla típusai:

- Szám nélküli tábla (küldeménydarabos szállításokhoz – mindkét típusa használható)

- Számozott tábla (ömlesztett és tartányos szállításhoz)

✚ Mérete téglalap alakú, min.30x40cm (+/- 10%), a szám nélküli a jármű méreteitől függően csökkenthető min.12x30cm-ig.

✚ Vékony fekete szegéllyel ellátott

✚ Számozott veszélyt jelző táblánál (ADR 5.3.2.2.2):

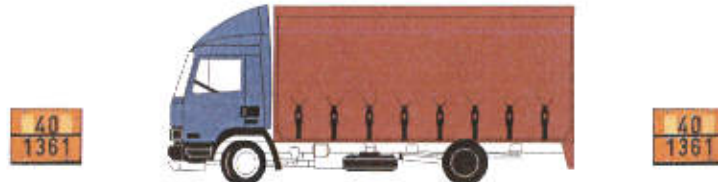
- a számoknak kitörölhetetleneknek kell lenniük,
- a számok 10cm magasak.
- 15 percig tartó égés után is olvashatóknak kell maradniuk (ez pl. dombornyomással biztosítható.)
- A táblának (vagy a cserélhető számoknak) a jármű helyzetétől függetlenül rögzítve kell maradnia. Ez azt jelenti, hogy például az eddigi, sinszerű tartókeretbe csúsztatott táblák tovább nem használhatók, mert azokat felfelé ki lehet húzni a sínből.

✚ A megjelölés szabályai szállítási módokként különbözőek (Lásd Ell. jegyzék 12. pontja!)

Módszertani Útmutató veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

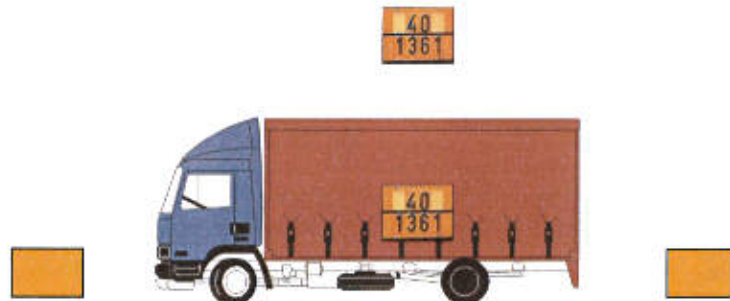
✚ Ömlesztett szállításnál megjelenő alternatívák:

- a) Elöl és hátul a jármű hossztengetyére merőlegesen rögzített, a veszélyes áru veszélyszámát és UN számát is tartalmazó számozott narancssárga veszélyt jelző táblákkal.

- b) Amennyiben pl. a szállítás több rekeszből álló járműben történik, amelynek rekeszei eltérő anyagazonosítóval (UN szám) rendelkező veszélyes árut tartalmaznak, a járművet elől - hátul szám nélküli narancssárga veszélyt jelző táblával, a rekeszek mindkét oldalát pedig számozott veszélyt jelző táblával kell ellátni (5.3.2.1.4).

Ezt a jelölést egyfajta anyag járműben/konténerben történő szállítására esetén is lehet alkalmazni!

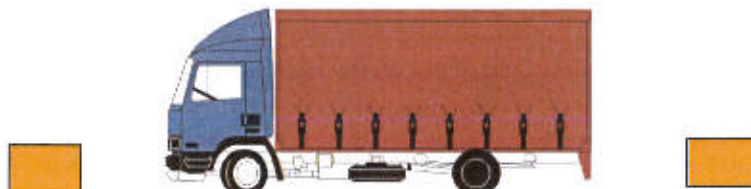

Megjegyzés: - üres, tisztítatlan járművön ugyanúgy kell a jelöléseket fennhagyni, mintha rakott lenne a jármű.

- A bárcázás szabályait a 26-os pontban ellenőrzi!

✚ Küldeménydarabos szállításnál, mentesítő határ fölött:

Elöl – hátul szám nélküli narancssárga veszélyt jelző tábla az előírás. /ADR 5.3.2.1.1.

Módszertani Útmutató veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

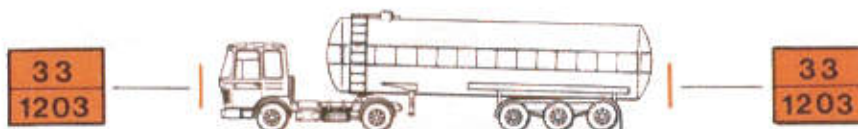
✦ Tartányos szállításnál megjelenő alternatívák:

- a) Elöl és hátul a jármű hossz tengelyére merőlegesen rögzített szám nélküli veszélyt jelző táblák, továbbá a tartánykamra oldalán elhelyezett számozott narancssárga táblák, a benne lévő anyagra vonatkozó veszély- és UN számmal

- b) Egyfajta veszélyes áru szállításánál a szállítóegységet megjelölhető elől-hátul számozott veszélyt jelző táblákkal.

A tábla felső részében az ADR 3.2 A táblázat 20. oszlopában az anyagra előírt veszélyt jelző szám, míg az alsó részében az UN szám van rögzítve.

- c) Könnyített jelölés alkalmazható az olyan tartány járműveknél, amelyek egy vagy több tartányukban az UN 1203, 1202, 1223, 1268, 1863 szám alá tartozó árut szállítanak. Ilyenkor elég elöl és hátul számozott narancssárga táblával jelölni, a szállított legveszélyesebb anyagra vonatkozó veszélyt jelölő számmal!

A legveszélyesebb anyag az, amelynek a legalacsonyabb a zárttéri lobbaspontja!

Pl. gázolaj és a motorbenzin együtt történő szállításánál elég a motorbenzinre történő jelölés!

Ilyenkor a veszélyt jelölő szám: **33** és az UN szám: **1203**!

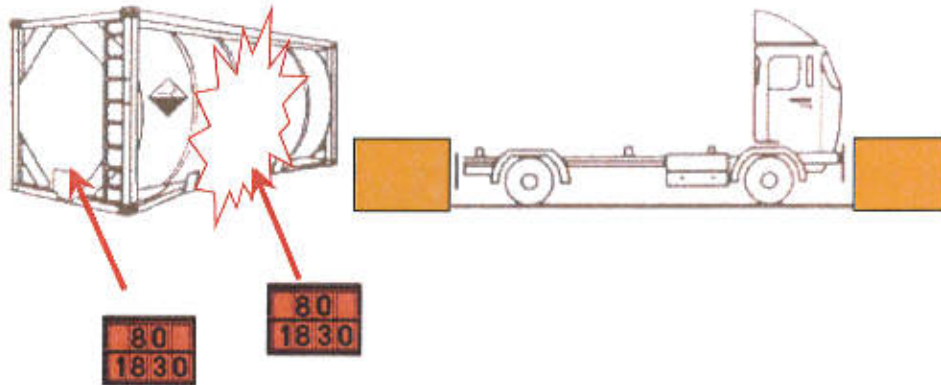
A szállított veszélyes árukat tartánykamránként most is pontosan be kell a fuvarokmányba jegyezni.

- Konténerek, tankkonténerek, MEG - konténerek és mobil tartányok szállítására:
 - Veszélyes áruk ömlesztett és tartányos szállítására szolgáló konténer, tankkonténer, MEG - konténer és mobil tartány oldalain - jól látható módon-, a jármű hossz tengelyével párhuzamosan számozott narancssárga táblákat kell elhelyezni.
 - A szállított valamennyi anyagra vonatkozó azonosítót fel kell tüntetni./5.3.2.1.5

Módszertani Útmutató veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

- szilárd veszélyes anyag ömlesztett szállításakor a fém számozott táblát ragasztható fóliával, vagy festéssel is lehet helyettesíteni, ha a jelölés tartós és időjárásálló. Ebben az esetben nem kell teljesíteni a tűzállósági feltételt /5.3.2.1.5
- A járművet elöl és hátul szám nélküli narancssárga táblával kell megjelölni /5.3.2.1.1

- Egyféle veszélyes áru szállítása esetén elegendő a szállítóegység elején és hátulján a számozott tábla elhelyezése.

5.3.2.1.5

Ha a szállító járművön lévő konténerre, tankkonténerre, MEG-konténerre, illetve mobil-tartányra erősített, az 5.3.2.1.1 pontban előírt narancssárga táblák kívülről nem láthatóak tisztán, akkor ugyanolyan táblákat kell elhelyezni a jármű mindkét oldalára.

Megjegyzés:

Azokat a fedett, ill. ponyvás járműveket, amelyek legfeljebb 3000 liter befogadóképességű tartány(oka)t szállítanak nem kell narancssárga táblával megjelölni.

Például:

- Tankkonténer 3000 liter alattig, jelölése 100 x 100 mm bárcákkal, jármű jelölés számnélküli narancssárga táblákkal. Természetesen, ha a szállított veszélyes áru a környezetre is veszélyes, akkor a bárcáknak megfelelően a környezetre veszélyes jelölést is el kell helyezni.

Veszélyes áru szállítás 3000 liter alatti tankkonténerben küldeménydarabos szállítás szabályai szerint jelölve.

Módszertani Útmutató veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

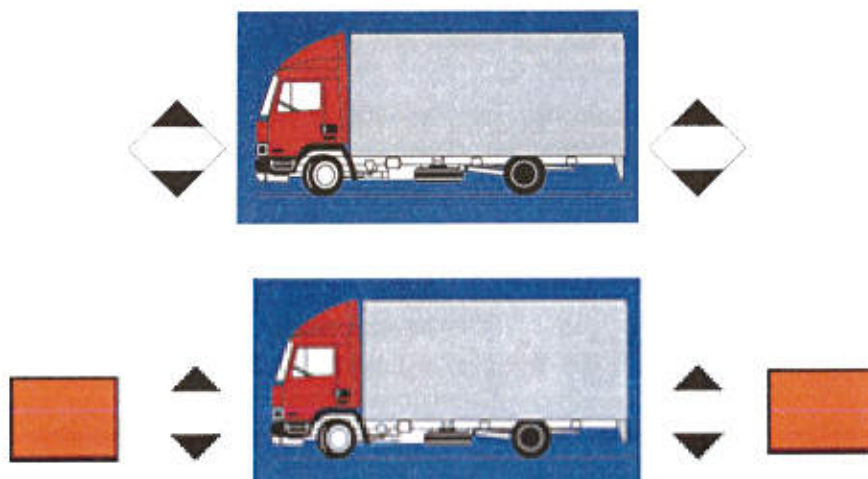
- Ponyvás járművön szállított kisméretű (3000 liter alatti) tankkonténerek 5.3.2.1.1 pont szerint jelölve vannak, a szállítójárművet az 5.3.2.1.5 megjegyzésben rögzítettek alapján nem kell narancssárga táblával megjelölni.

✚ Üres, tisztítatlan tartányjárművek és tankkonténerek jelölése

- Ugyanúgy kell jelölni mint rakott állapotban! /5.3.2.1.7
- Ha a táblákat nem veszik le, csak letakarják, a takarásnak is tűzállónak kell lennie/5.3.2.1.8

✚ Korlátozott mennyiségben csomagolt veszélyes áruk (küldeménydarabos) szállítása

- A 12 tonna legnagyobb össztömeget meghaladó korlátozott mennyiségű veszélyes áru küldeménydarabokat tartalmazó szállítóegységeket elöl és hátul az „” jelöléssel kell ellátni.

- A szállítóegységen 12 tonna legnagyobb össztömeget meghaladó korlátozott mennyiségű veszélyes áru küldeménydarabokat tartalmazó konténereket ugyanezen jelöléssel mind a négy oldalukon meg kell jelölni.

Módszertani Útmutató veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

Ha a nagybárcaák nincsenek elhelyezve, vagy kívülről nem láthatók, a jelölést a szállítóegység elején és hátulján is el kell helyezni.

- Legalább 250x250 mm kell hogy legyen
 - Ez a jelölés elhagyható, ha a korlátozott mennyiségű veszélyes áru küldeménydarabok összegzett bruttó tömege nem haladja meg konténerenként / szállítóegységenként a 8 tonnát.
 - A tengeri szállítás is magában foglaló szállítási láncban történő továbbítás esetén az IMDG kódex 3.4 fejezete szerinti jelölés is megengedett.
- **Olvadékok, magas hőmérsékletű anyagok szállításánál** használják a magas hőmérsékletre utaló kiegészítő bárcaát:
 - A bárcaával a tartányjárműveket, tankkonténereket, mobil tartányokat, különleges járműveket és konténereket, ill. különlegesen felszerelt járműveket kell megjelölni.
 - A veszélyt jelző számozott tábla felső sorában megjelenő 99-es szám mindig, a 44-es alkalmanként jelzi a bárca használatának szükségességét.

- A 3.2 A táblázatban ebben az esetben az 560-as különleges utasítás szerepel.
- Elhelyezése a járműveknél 3, a konténereknél 4 oldalon a nagybárca mellett szükséges.
- A bárca oldalhosszúsága legalább 250 mm.

✚ Szabálytalan:

- Amennyiben a jelölések nem felelnek meg a leírtaknak.

✚ Tárgytalan:

- Küldeménydarabos szállításnál,
 - i. az 1.1.3.6 szerinti mentesítés (Ell. Jegyzék 11. Pont) és
 - ii. az engedményes mennyiségben csomagolt veszélyes áruk esetén.

A szabálytalanság kategóriája:

- **jelölések hiánya – I. kockázati kategória**
- **helytelen jelölés – II. kockázati kategória**

Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

Ellenőrzési jegyzék – 28. pont

28. Az ADR-ben előírt általános célú biztonsági felszerelés megvizsgálva szabálytalan tárgyaltalan

A felszerelés vizsgálata során az ADR előírásai szerint az alábbiak megléte szükséges, melyeket a szállítóegységen kell tartani:

✦ **Kerékkitámasztó ék (minden járműre)**

- Nemzetközi szállítás esetén járművenként legalább 1 db, a jármű legnagyobb össztömegének és a kerekek átmérőjének megfelelő méretű.
- Az ékek anyaga lehet pl. műanyag, kemény gumi, fém...stb...a szabályozás ezt nem rögzíti!
- A járművön biztonságos helyen kell az eszközöket tartani, hogy azok a szállítás normal körülményei során ne eshessenek le, egyéb sérüléseket ne okozhassanak.

Szabálytalan

Szabályos

Figyelem !

A 6/1990 (IV.12.) KöHÉM rendelet 104.§. ékekre vonatkozó előírása 3.5 tonna össztömeg feletti jármű esetén 2 db.

✦ **Két, önmagában megálló figyelmeztető jelző**

- Minden veszélyes árut szállító szállítóegységet fel kell szerelni 2 db önmagában megálló figyelmeztető jelzővel, melyek pl. az alábbiak lehetnek:

a) Borostyán színű fényvel villogó lámpák, melyek a jármű villamos berendezéseitől függetlenül (elemről) működnek

b) Terelőkúpok, melyeknek fényvisszaverő tulajdonságúak

c) elakadásjelző háromszög

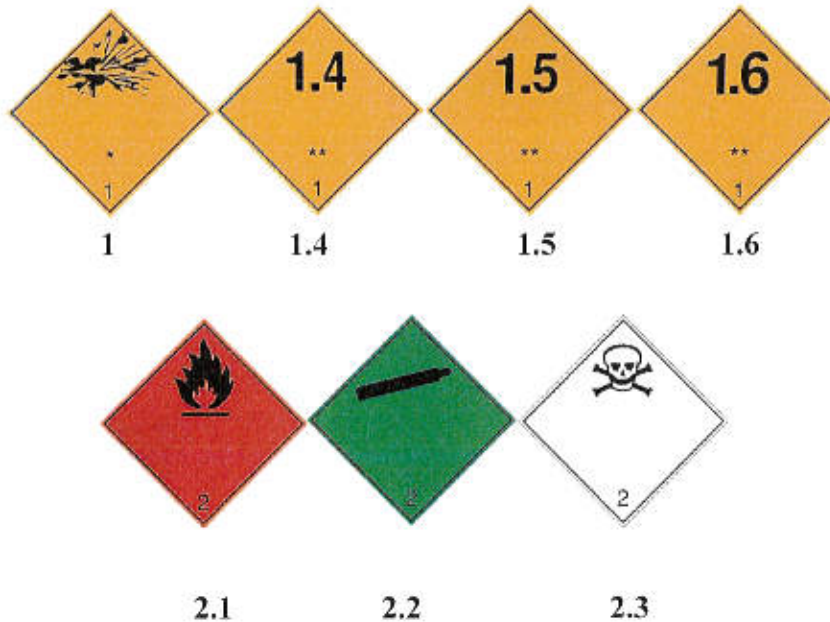
Módszertani Útmutató veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

- Korlátozott és engedményes mennyiségben csomagolt veszélyes áruknál, illetve az ADR 1.1.3.6 bekezdése szerint feladott áruknál meglétük nem előírt.

Megjegyzés: Az elemmel működő, borostyán színű fénnel villogó lámpák „TESZT” kapcsolóállással is rendelkezhetnek. Ez a kapcsolóállás megnövelt áramfelvétel mellett a járműszemélyzet részére jelzi a működőképességet.

✦ Szemöblítő-folyadék

- A szemöblítő palack kimondottan erre a célra gyártott eszköz jellegzetes alakkal.
- A szállítás során vízzel, vagy szemöblítő oldattal töltött állapotban kell lennie.
- Amennyiben szemöblítő oldat van, hitelesnek kell lennie.
- A felhasználási idejét, érvényességét is ellenőrizni kell.
- Meglétük nem szükséges az 1, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.2 és 2.3 számú veszélyességi bárcák esetén.

Megjegyzés:

Az ADR a szemöblítő folyadék meglétét írja elő, a milyenségét nem, így tiszta víz is használható.

Módszertani Útmutató veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

A járműszemélyzet minden tagja részére

✦ Fényvisszaverő mellény (ruházat) (pl: az EN 471 szabvány szerinti vagy azzal egyenértékű)

- Állapota megfelelő legyen! A fényvisszaverő jelzések nem lehetnek leszakadva, nem lehetnek sérültek, vagy szennyeződtek.
- Szempont a mérethelyesség.
- Szabvány szerint hitelesített legyen, pl. EN 471 vagy azzal egyenértékű.

A felirat a mellénybe varrt címkén szerepel pl:

- Korlátozott és engedményes mennyiségben csomagolt veszélyes áruknál, illetve az ADR 1.1.3.6 bekezdése szerint feladott áruknál meglétük nem előírt.

✦ Hordozható világítókészülék (szikramentes kézilámpa)

- A járműszemélyzet minden tagja részére.
- Működőképes.
- Felületén nem lehet szikrát okozó külső fémfelület.
- A gyúlékony gázokat és a legfeljebb 60° lobbanáspontú folyadékokat szállító *fedett járműveken* a személyzet robbanásbiztos (Ex jelzésű) kézilámpával kell, hogy rendelkezzen:

Módszertani Útmutató veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

Az ilyen árukat az alábbi veszélyességi bárcákkal jelölik:

- Korlátozott és engedményes mennyiségben csomagolt veszélyes áruknál, nem szükséges.
- Az ADR 1.1.3.6 bekezdése szerint mentesített szállításoknál előírt.

✚ Védőkesztyű (1 pár)

- A kesztyűk a szállított veszélyes áru tulajdonságaitól függően víz-, saválló kivitelűek, gumiból, vászonból, vagy bőrből készültek. Kivitelezésére az ADR jogszabály nem ad előírást
- Ép állapotú és mérethelyes legyen.
- Korlátozott és engedményes mennyiségben csomagolt veszélyes áruknál, illetve az ADR 1.1.3.6 bekezdése szerint feladott áruknál megléte nem előírt.

✚ Szem védelmére alkalmas eszköz (pl. védőszemüveg)

- Sérülésmentesnek kell lennie, biztosítania kell, hogy viselés közben azon veszélyes áru át ne jusson.
- Méretének igazodnia kell a személyzet fejméretéhez. A személyzet minden tagja részére 1 – 1 db.
- Kivitele lehet műanyag védőszemüveg, vagy teljes arcot védő álarc, sisak arcvédő plexilemezzel. Nem lehet sérült, deformálódott, hogy az a használatát befolyásolja.
- Korlátozott és engedményes mennyiségben csomagolt veszélyes áruknál, illetve az ADR 1.1.3.6 bekezdése szerint feladott áruknál megléte nem előírt.

✚ Megvizsgálva:

- Ha a fenti szempontok mindegyike teljesül.

✚ Szabálytalan:

- Ha a fenti szempontok egyike nem teljesül.

✚ Tárgytalan:

- Korlátozott és/vagy Engedményes mennyiségnél.
- 1.1.3.6 bekezdése szerint feladott mennyiségeknél.

Megjegyzés: - A fenti felszerelések mellett a 6/1990. (IV.12.) Kormányrendelet is tesz előírásokat a felszerelésekre, amelyeket be kell tartani.

- A bírságokat felszerelési tételenként kell alkalmazni.

A szabálytalanság kategóriája: II. kockázati kategória

Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

Ellenőrzési jegyzék – 29. pont

29. A szállított árunak megfelelő felszerelés megvizsgálva szabálytalan tárgytalan

✦ Légzésvédő maszk – menekülőkánczsa

- A járműszemélyzet minden tagja részére, ha a rakomány a 2.3, ill. a 6.1 számú bárcával jelölt.

2.3

6.1

- pl. EN 141 európai szabvány szerinti menekülő kánczsa, vagy álarc kombinált A1B1E1K1-P1, vagy A2B2E2K2-P2 jelű gáz/részecske szűrőbetéttel használható.

- A szűrőbetétnek érvényesnek kell lennie, amelyet a csomagoláson, vagy a szűrőbetéten kell ellenőrizni.

Szűrőbetét

Érvényesség a szűrőbetéten

Érvényesség a csomagoláson

- A járműszemélyzet minden tagja részére szükséges.
- Állapota ép legyen!

Módszertani Útmutató veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

✦ Csatornanyílás lefedésére alkalmas eszköz

- A 3, 4.1, 4.3, 8 és 9 számú veszélyességi bárca használata esetén szükséges.

- Mérete olyan legyen, hogy alkalmas legyen egy átlagos csatornaszem zárására.
- Olyan anyagból (pl. gumilap) készüljön, amely súlyából fakadóan önmagában is képes biztonságosan zárni.

Ha erre a célra könnyebb fóliát használnak, a járművön rendelkezésre kell állnia valamilyen nehezéknek (pl. homok... stb.).

Csatornanyílás zárására alkalmas eszközök

✦ Gyűjtőedényzet

- A 3, 4.1, 4.3, 8 és 9 számú veszélyességi bárca használata esetén szükséges.
- A veszélyes áruval szennyezett ruházat és/vagy a szabadba jutott és felszedett veszélyes áruk összegyűjtésére szolgál.
- Anyaga kellően erős legyen (pl. vastag falú fóliazsák, vagy merev falú edény)

Műanyag fólia

Merev falú gyűjtőedények tetővel

- Biztosítani kell a zárhatóságot (zsák esetén alkalmas zsineg, merev falú edény esetén zárófedél).

Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

✚ **Megvizsgálva:**

- Ha a fenti szempontok mindegyike teljesül.

✚ **Szabálytalan:**

- Abban az esetben, ha a fenti szempontok egyike nem teljesül.

✚ **Tárgytalan:**

- Korlátozott mennyiségnél.
- Engedményes mennyiségnél
- 1.1.3.6 bekezdése szerint feladott mennyiségeknél

Megjegyzés:

A bírságokat szabálytalan felszerelésenként kell kiróni.

A szabálytalanság kategóriája:

- **II. kockázati kategória**

Ellenőrzési jegyzék – 30. pont

30. Az írásbeli utasítás(ok)ban előírt további felszerelések megvizsgálva szabálytalan tárgytalan

- ✚ Az írásbeli utasítás tartalma 2009-ben megváltozott. Ennek megfelelően e tétel alatt egyetlen ellenőrzendő felszerelés sem található:

Tárgytalan:

- ✚ Minden esetben

A szabálytalanság kategóriája aktualitását veszítette.

Ellenőrzési jegyzék – 31. pont

31. Tűzoltó készülékek megvizsgálva szabálytalan tárgyaltan

✦ **A tűzoltó eszközöket:**

- EN 3 szabvány szerinti A, B és C tűzosztályú tüzek oltására alkalmas, por oltóanyagú (vagy más, de azonos oltási képességű) hordozható tűzoltó készülékkel kell ellátni
- Az „A B C” felirat jelzi a készüléken az információt az ábra szerint

„8.1.4.3 Az oltóanyagnak alkalmasnak kell lennie a járművön való alkalmazásra, és meg kell felelnie az EN 3 „Hordozható tűzoltó készülékek” c. szabvány, 1 – 6 rész (EN 3-1:1996, EN3-2:1996, EN 3-3:1994, EN 3-4:1996, EN 3-5:1996, EN 3-6:1995) vonatkozó előírásainak.”

✦ **Állapota:**

- A tűzoltó készülék nyomásának a megengedett értékeken belül kell lennie. Nem fogadható el, ha a nyomásmérő a zöld sáv alatti értéket mutatja.

Ha a nyomásmérő a zöld sáv fölött van, az ellenőrzésnél az eszköz mérlegelés tárgyát képezi. Ilyen esetben a készülék működéséhez szükséges nyomásérték biztosított.

Nyomásmérő

- Nem hiányozhatnak fontos részeik, szerkezeti elemeik, pl. a tömlő, a nyomásmérő, működtető kar.

✦ **Előírt töltetömegek**

- Minden veszélyes árut szállító járművön a motor vagy a vezető fülke tüzeinek oltására 1 db legalább 2 kilogramm mennyiségű, por oltóanyagú, a fentieknek megfelelő tulajdonságú készüléknek kell lennie.

A szállítóegységeken a megengedett legnagyobb össztömegétől függően az alábbi töltetömegeű készülékeknek is kell lenni:

A szállítóegység engedélyezett legnagyobb tömege	Tűzoltó készülékek legkisebb száma	Legkisebb kapacitás szállítóegységenként	Motor vagy fülketüzek oltására alkalmas tűzoltó készülékek. Legalább egy készülék kapacitása	Kiegészítő tűzoltó készülék előírás. Legalább egy készülék minimális kapacitása
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
≤ 3,5 t	2	4 kg	2 kg	2 kg
>3,5 t, de ≤ 7,5 t	2	8 kg	2kg	6 kg
>7,5 t	2	12 kg	2 kg	6 kg

Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

6/1990 (IV.12.) KőHÉM 107. §

(1) Tehergépkocsin a járműtűz eloltására szabványos, porral oltó tűzoltó készüléket kell készenlétben tartani.

Jármű össztömege	Tűzoltókészülék
3,5 tonna - 12 tonnáig	1 db 6 kg.
12,0 tonna – 24 tonna	1 db 12 kg.
24,0 tonna felett	2 db 12 kg.

(4) A veszélyes anyagot szállító járművön a veszélyes áruk közúti szállítására vonatkozó jogszabályban előírtaknak megfelelő, de legalább az (1) bekezdés szerinti tűzoltó készüléket kell készenlétben tartani.

✚ Megvizsgálva:

Ha a fenti szempontok mindegyike teljesül.

✚ Szabálytalan:

Ha a fenti szempontok egyike nem teljesül.

✚ Tárgytalan:

Mindig vizsgálni kell, nem lehet tárgytalan.

Megjegyzés:

✚ Csak a 6/1990 (IV.12.) KőHÉM 107. § szerinti tűzoltó készülék szükséges:

- Korlátozott mennyiségek és
- Engedményes mennyiségek feladásánál.

Az ADR szerint legalább 1 db 2 kg-os tűzoltó készülék szükséges:

- ✚ 1.1.3.6 bekezdés szerinti mentességek feladásánál
- ✚ A 6.2 osztály fertőző anyagainak szállításánál tűzoltó készülék csak a motor vagy fülketűz oltására szükséges!
- A tűzoltó készülék üzemképesnek tekinthető ha:
 - az előírt ólomzár, a működést megakadályozó csapszeg, vagy
 - a lejárati ideje hiányzik, de egyértelműen látszik a használhatóság (pl. mérőóra zöld sávban).

Ilyenkor az ellenőrző dönthet saját belátása alapján, esetleg további intézkedést kezdeményezhet.

Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

Hiányzó csapszeg és ólomzár

Kifakult címke

Üzemképesek lehetnek a készülékek akkor is, ha a 6/1990. (IV.12.) Kormányrendelet előírásaitól eltérően nem függőlegesen (vagy attól max. 15°-kal eltérő helyzetben) rögzítik az eszközöket a járművön, de egyébként működőképesek.

Szabálytalanul elhelyezett tűzoltó készülékek

A szabálytalanság kategóriája:

- **A készülékek működőképességével kapcsolatos problémák esetén: II. kockázati kategória.**
- **Egyéb szabálytalanság esetén: III. kockázati kategória**

Ellenőrzési jegyzék – 39. pont

39. Szabálytalanság esetén a kockázati kategória (...a legsúlyosabb...) I. kategória II. kategória III. kategória

- ✚ A fenti vizsgálati pontok összesítése alapján a legsúlyosabb hiányosság kategóriája kerül rögzítésre.

Szabálytalanságok

1/2002. (I.11.) Korm. rendelet 2. számú melléklet

„A következő jegyzék útmutatást ad arra, hogy miképpen kell megítélni a szabálytalanságok súlyosságát. A szabálytalanságok három kockázati kategóriába vannak sorolva, az I. kategória a legsúlyosabb.

A megfelelő kockázati kategóriát az ellenőrzést végző hatóságnak, ellenőrnek a konkrét körülményeket mérlegelve kell meghatároznia.

A kockázati kategóriában nem szereplő mulasztásokat a kategóriák leírása szerint kell besorolni.”

Kockázati kategória alapelvek

156/2009. (VII.29.) Korm. rendelet 5. számú melléklete.

I. kockázati kategória

„Az ADR előírásainak megszegése, amennyiben az haláleset, súlyos személyi sérülés vagy jelentős környezet-károsodás okozásának nagyfokú kockázatával jár.

Az ilyen mulasztásoknál általában a veszély elhárítására megfelelő, azonnali intézkedések történnek, például a jármű feltartóztatása (a továbbhaladás megakadályozása).”

II. kockázati kategória

„Az ADR előírásainak megszegése, amennyiben az személyi sérülés vagy környeztkárosodás okozásának kockázatával jár.

Az ilyen mulasztásoknál általában a veszély elhárítására megfelelő intézkedések történnek, például a hiba elhárítására való kötelezés, ha lehetséges és célszerű, akkor az ellenőrzés helyén, de legkésőbb a folyamatban lévő szállítási művelet befejezésekor.”

III. kockázati kategória

„Az ADR előírásainak megszegése, amennyiben az személyi sérülés vagy környeztkárosodás okozásának kismértékű kockázatával jár, de ahol nem szükséges a hiányosságokat a közúton kijavítani, elegendő azokat később, a vállalkozásnál megszüntetni.”

Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

Ellenőrzési jegyzék – 40. pont

40. Megjegyzések:

- ✚ Itt kell jelezni például, ha az ellenőrzés további intézkedést igényel.
- ✚ Szabálytalanságok esetén javasolt ebben a pontban a vállalkozásnál tevékenykedő Veszélyes Áru Szállítási Biztonsági Tanácsadó meglétének, illetve személyes adatainak ellenőrzését is elvégezni, az alábbiak szerint:
 - Rendelkezik –e a vállalkozás képzett veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadóval? (ADR 1.8.3, 2/2002 (I.11.) Korm.rendelet - a végzettség tanfolyamhoz és vizsgához kötött!)
 - A tanácsadó alkalmazása olyan szállításoknál kötelező, ahol a szállítás során a szállítóegység narancssárga táblával megjelölésre kerül.
 - A tanácsadó nyilvántartási számmal kell, hogy szerepeljen a NKH Közúti Gépjármű-közlekedési Hivatal Képzési és Vizsgáztatási Főosztály névjegyzékében.
 - A bejelentést a tanácsadót alkalmazó vállalkozásnak kell megtennie. (A megbízás megszűnéséről, vagy a tanácsadó adataiban történt változásokról is az NKH Közúti Gépjármű-közlekedési Hivatal Képzési és Vizsgáztatási Főosztály tájékoztatása szükséges.)
 - A bizonyítvány érvényes ha:
 - (a) - az alkalmazott közlekedés ágazatra: **Közút /Vasút/Belviz**
 - (b) - a szállított veszélyes áruk osztályaira – 1 / 2 / 7 / 3-9/UN, / 0 esetén érvénytelen
 - (c) - az érvényességi időn (5 év) belül hitelesített

Módszertani Útmutató
veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzéséhez

A biztonsági tanácsadó végzettségére vonatkozó adatok

BT-K-12739UN/01-043/12

a

b

c

BT-V-02039UN/02-051/08

Az adatok ellenőrizhetők:

NKH Közúti Gépjármű-közlekedési Hivatal Képzési és Vizsgáztatási Főosztály

H-1082 Bp. Vajdahunyad u. 45. vagy

H-1389 Bp. 62. Pf. 102.

Név: **Szendrődi Julianna**

Telefon: 06-1/814181

Email: kepzesvizsga@nkh.gov.hu / vagy vizsgafelugyelet@nkh.gov.hu

A szabálytalanság kategóriája:

- **Nincs Biztonsági Tanácsadó – II. kockázati kategória,**
- **Van, de nincs lejelentve, illetve a személyi változás nincs bejelentve az NKH KÜI részére – III. kockázati kategória.**